



Akciju sabiedrība "VIRŠI-A"

Vien. reģ. Nr. 40003242737

Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads, LV-5101

www.virsi.lv

SASKAŅOTS:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta
Kurzemes reģiona brigāde

2022. gada 15. septembrī

APSTIPRINĀTS:

AS "VIRŠI-A" valdes priekšsēdētājs


Jānis Vība

2022. gada 16. septembrī

DEGVIELAS UZPILDES STACIJAS "CUKURS"

Cukura iela 29, Liepāja, LV-3401

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS



PĀRSKATĪTS:

RĪGA, 2022



Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

KURZEMES REĢIONA BRIGĀDE

Ganību ielā 63/67, Liepāja, LV-3401; tālr.: 63404475; e-pasts: kurzeme@vugd.gov.lv; www.vugd.gov.lv

Liepājā

15.09.2022. Nr.22/12-1.8/469
Uz 02.09.2022. Nr. A-7/2022-569

Akciju sabiedrība "VIRŠI-A"

birojs@virsi.lv

Par civilās aizsardzības plāna
saskaņošanu

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kurzemes reģiona brigāde (turpmāk – VUGD KRB) 2022.gada 5.septembrī saņēma iesniegumu, kurš iestādē reģistrēts ar Nr.22/12-1.6/635 ar lūgumu saskaņot Jūsu izstrādāto civilās aizsardzības plānu (turpmāk – CAP) AS “Virši-A” degvielas uzpildes stacijai “Cukurs” Cukura ielā 29, Liepājā, LV-3401 (turpmāk - Objekts).

VUGD KRB informē, ka Objekta CAP struktūra un tajā iekļautais informācijas kopums atbilst Ministru kabineta 2017.gada 7.novembra Nr.658 “Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju” IV nodaļas prasībām, un tas tiek saskaņots, saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 14.panta ceturto daļu.

Atgādinām, ka saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 14.panta piekto daļu, paaugstinātas bīstamības objekta īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam apstiprināto un saskaņoto paaugstinātas bīstamības objekta CAP, jāiesniedz attiecīgajai pašvaldībai.

Komandieris
pulkvežleitnants

Vilnis Bents

Inta Lazdiņa 63404485
inta.lazdina@vugd.gov.lv

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU



SATURS

1. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA NOSAUKUMS, ATRAŠANĀS VIETAS ADRESE UN ZEMESGABALA KADASTRA APZĪMĒJUMS	4
2. INFORMĀCIJA PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA ĢEOGRĀFISKO IZVIETOJUMU UN OBJEKTA APKĀRTNES METEOROLOĢISKAIS, HIDROLOĢISKAIS UN KLIMATISKAIS RAKSTUROJUMS	4
3. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA UN TĀ DARBĪBAS RAKSTUROJUMS	5
3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika	5
3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas	5
3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums.....	6
3.3.1. Ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām)	6
3.3.2. Kanalizācija	6
3.3.3. Elektroapgāde.....	7
3.3.4. Siltumapgāde	8
3.3.5. Ventilācija	8
3.4. Objekta apsardzes sistēma.....	9
3.5. Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi.....	9
4. KOPSAVILKUMS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA RISKU NOVĒRTĒŠANU	12
4.1. Risku scenāriji	14
4.2. Risku matricas	25
5. ZIŅAS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA APKĀRTNES TERITORIJU, KURU VAR IETEKMĒT AVĀRIJA, TAI SKAITĀ INFORMĀCIJA PAR TO IEDZĪVOTĀJU UN BLAKUS ESOŠO OBJEKTU SKAITU, KURUS VAR IETEKMĒT AVĀRIJA PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTĀ	27
6. INFORMĀCIJA PAR CIVILĀS AIZSARDZĪBAS ORGANIZĀCIJU PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTĀ UN ZIŅAS PAR ATBILDĪGAJIEM DARBINIEKIEM UN VIŅU PIENĀKUMIEM	27
6.1. Persona (vārds un uzvārds), kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas.....	27
6.2. Persona (vārds, uzvārds, tālruna numurs un elektroniskā pasta adrese), kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā.....	27
6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā	28
6.4. Informācija par objektā izveidotajām reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu	28
7. INFORMĀCIJA PAR DARBINIEKU APMĀCĪBU RĪCĪBAI AVĀRIJAS GADĪJUMĀ, CIVILĀS AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMOS UN PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANĀ	28
8. APRAKSTS PAR PASĀKUMIEM, KAS SAMAZINA RISKU DARBINIEKIEM DARBA VIETĀ UN CITĀM PERSONĀM, KAS ATRODAS PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA TERITORIJĀ.....	28
8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana.....	29
8.2. Īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas.....	29
8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā.....	29
9. AVĀRIJAS DRAUDU REĢISTRĒŠANAS UN ĀRĒJĀS BRĪDINĀŠANAS PASĀKUMU SISTĒMAS RAKSTUROJUMS.....	29
9.1. Kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus	29
9.2. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām	29
9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama	30
9.4. Kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus.....	30
10. INFORMĀCIJA PAR PASĀKUMIEM	30
10.1. Pasākumi, kuri nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā	



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu	30
10.2. Pasākumi, kuri saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā	31
10.3. Pasākumi, kuri nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas	31
10.4. Pasākumi, kuri nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams	31
10.5. Pasākumi, kuri nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi	31
11. DETALIZĒTS ŠĀDU BŪTISKĀKO AVĀRIJAS GADĪJUMĀ NODROŠINĀMO PASĀKUMU APRAKSTS	32
11.1. Evakuācijas pasākumi	32
11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem	32
11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze	32
11.4. Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana	32
11.5. Paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi	33
11.6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi	33
11.7. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi	39
12. APRAKSTS PAR RĪCĪBU AVĀRIJAS DRAUDU VAI AVĀRIJAS NEVĒLAMO SEKU APJOMA VAI SMAGUMA SAMAZINĀŠANAI VAI IEROBEŽOŠANAI UN STĀVOKĻA KONTROLEI, NORĀDOT IEKĀRTAS, KAS JĀSARGĀ VAI JĀGLĀBĒ NO AVĀRIJAS IETEKMES, KĀ ARĪ AVĀRIJAS IZEJAS, PULCĒŠANĀS VIETAS UN EVAKUĀCIJAS CEĻUS UN KĀRTĪBU, KĀDĀ APSTĀDINĀMI TEHNOLOĢISKIE PROCESI, IEKĀRTAS VAI OBJEKTI	39
13. RESURSU (ARĪ MATERIĀLO REZERVJU, SIGNALIZĀCIJAS UN CITU DROŠĪBAS IEKĀRTU, ATBILSTOŠI APMĀCĪTU DARBINIEKU UN CITU PIEEJAMO RESURSU) RAKSTUROJUMS	40
13.1. Resursi, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā	40
13.1.1. Agrinās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums	40
13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums	40
13.1.3. Paaugstinātas bīstamības objekta reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienības vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltechniskais nodrošinājums	41
13.1.4. Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība	41
13.1.5. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā	42
13.1.6. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi	42
13.1.7. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvalņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums	42
13.2. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiks, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus	42
14. INFORMĀCIJA PAR LAIKU, KĀDĀ PĒC ATTIECĪGĀS INFORMĀCIJAS SAŅEMŠANAS VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTS UN CITU AVĀRIJAS DIENESTI VAR IERASTIES AVĀRIJAS VIETĀ	43
15. KĀRTĪBA, KĀDĀ SNIEDZAMA PALĪDZĪBA VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTAM UN VEICAMAS DARBĪBAS ĀRPUS OBJEKTA TERITORIJAS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBAS VAI SEKU SAMAZINĀŠANAI	43
PIELIKUMI	
1. Paaugstinātas bīstamības objekta atrašanās vieta un objektā iespējamo avāriju seku nevēlamās ietekmes zonas ārpus objekta teritorijas (M 1:5000)	
2. Riska samazināšanas pasākumu plāns (atbilstoši MK 07.11.17. noteikumu Nr. 658 4. pielikumam)	
3. Paaugstinātas bīstamības objekta plāns, kurā norādītas būves, galvenās inženiertehniskās komunikācijas, avārijas izejas un evakuācijas ceļi, ugunsgrēka dzēšanas iekārtas, agrinās brīdināšanas ierīces, ugunsdzēsības ūdensapgādes avoti, bīstamo vielu uzglabāšanas vietas	
4. Bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu drošības datu lapas	
5. Apziņošanas shēma	
6. AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta gadījumos	
7. Ar sadarbības institūciju noslēgtā līgumu kopija, ja avārijas ierobežošanai vai likvidēšanai paredzēts piesaistīt citu institūciju resursus	
8. Paaugstinātas bīstamības objekta bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu glabāšanas shēma	

1. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA NOSAUKUMS, ATRAŠANĀS VIETAS ADRESE UN ZEMESGABALA KADAŠTRA APZĪMĒJUMS

AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas (turpmāk tekstā – DUS) "Cukurs" adrese: Cukura iela 29, Liepāja, LV-3401, kadastra apzīmējums: 17000020455.

2. INFORMĀCIJA PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA ĢEOGRĀFISKO IZVIETOJUMU UN OBJEKTA APKĀRTNES METEOROĻĪSKAIS, HIDROĻĪSKAIS UN KLIMATISKAIS RAKSTUROJUMS

DUS "Cukurs" atrašanās koordinātes: 56°32'41" ziemeļu platums, 21°03'18" austrumu garums [avots: www.kartes.lgia.gov.lv]. DUS "Cukurs" no Z līdz DA robežojas ar Cukura ielu, no DA līdz DR – ar Grīzupes ielu, no DR līdz Z – ar juridisko personu neapbūvētiem zemes gabaliem (situācija uz 2022. gada augustu). DUS atrodas industriāla rakstura zonā. Nekustamā īpašuma platība ir 0.93 ha, DUS teritorijas kontūra (ar sarkanu) un tā apkārtnē redzama 2.1. attēlā [avots: www.kadastrs.lv], atrašanās vieta mērogā 1:5000 apskatāma 1. pielikumā.



2.1. att. AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas "Cukurs" novietojums un apkārtnē

Ģeomorfoloģiskā ziņā teritorija ietilpst Piejūras zemienē, Bārtavas līdzenumā. [...] Kvartāra nogulumus izpētītajā teritorijā veido: morēnas mālsmilts (18) smalka smilts (7''), dūņas (5), pārrakta grunts (1) un augsne (2). Mūsdienu ģeoloģisko procesu intensitāte ir neliela un tie nav potenciāli bīstami. Hidroģeoloģiskos apstākļus izpētītajā laukumā galvenokārt nosaka klimatiskie apstākļi, ģeoloģiskā uzbūve, Baltijas jūras tuvums. Lauku darbu veikšanas laikā, 2018. gada 7. martā, gruntsūdens līmenis nostājās 1.0 – 1.6 m dziļumā no zemes virsmas jeb uz absolūtajām augstuma atzīmēm +1.8 – +2.1 m virs jūras līmeņa LAS. Pēc stiprām lietavām un sniega kušanas periodā maksimālais gruntsūdens



līmenis sagaidāms vēl par 0.5 – 0.6m augstāks par piemērīto [avots: SIA "Advors" ģeotehniskās izpētes pārskats Cukura iela 29, Liepāja; 2018.].

Klimatiskos apstākļus Liepājā būtiski ietekmē tiešais jūras tuvums – pilsētai raksturīgs mērenais piejūras klimats, kurā ziemas ir siltākas, vasaras vēsākas un novērojams liels vējaino dienu skaits, salīdzinājumā ar Latvijas iekšzemes rajoniem. Vidējā gaisa temperatūra jūlijā ir 16.4 °C, bet janvārī – 3 °C, vidējais nokrišņu daudzums – 690 mm gadā (vidēji Latvijā 500-700 mm) [avots: Liepājas Vides rīcības programma, 2009-2013]. Ziemai raksturīgi bieži atkušņi. Piejūras zemienē sniega sega parasti ļoti nenoturīga, tās biežums reti pārsniedz 5-10 cm. Teritorijā valdošie ir visi rietumu un dienvidu rumbu vēji. To vidējais ātrums ir 6.1 m/s. Maksimālie vēja ātrumi (lielāki, kā 20 m/s) parasti tiek novēroti rudens un ziemas periodā, vairumā gadījumu tie ir rietumu rumbu vēji. Raksturīgi, ka vēja ātrums un nereti arī virziens bieži mainās ļoti īsā laika sprīdī [avots: Vides pārskats „Liepājas pilsētas sociāli ekonomiskas attīstības programmai 2008.- 2014. gadam].

3. PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA UN TĀ DARBĪBAS RAKSTUROJUMS

Nodaļā raksturots DUS darba laiks un objektā esošo cilvēku skaits, DUS tehnoloģiskie procesi un iekārtas, inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums, DUS apsardzības sistēma un DUS iekšējie apdraudējumi.

3.1. Darba laiks, cilvēku skaits objektā darba laikā un ārpus darba laika

DUS darbība normālā situācijā notiek 24 stundas (darba laiks dažādu iemeslu dēļ var tikt saīsināts), DUS darbinieku skaits ir 8-15 cilvēki, no kuriem 1 ir DUS vadītājs un 7-14 ir DUS pārdevēji, vasarās arī DUS pārdevēja palīgi. DUS vadītāja darba laiks ir no 8.00 līdz 16.00, bet DUS pārdevējiem ir noteikts summētais darba laiks, saskaņā ar grafiku. Vienlaicīgi esošo cilvēku skaits DUS teritorijā ir mainīgs – 1 līdz 49 cilvēki.

3.2. Tehnoloģiskie procesi un iekārtas


AS „VIRŠI-A” degvielas uzpildes stacija (turpmāk tekstā – DUS) „Cukurs” pamatdarbība ir benzīna, dīzeļdegvielas, sašķidrinātās autogāzes (LPG – propāna un butāna maisījums šķidrā agregātstāvoklī), saspīestas dabasgāzes (CNG – metāns gāzveida agregātstāvoklī), kā arī “AdBlue” piedevas un logšķidruma tirdzniecība. DUS ir pašapkalpošanās automazgātava ar 3 vaļējām auto mazgāšanas vietām. DUS vienlaicīgi iespējams uzlādēt 2 elektroauto.

DUS teritorijā atrodas 2 dubultsienu pazemes uzglabāšanas rezervuāri:

- 50 m³ rezervuāram ir 3 sekcijas, kurās uzglabā dīzeļdegvielu (20+20+10 m³),
- 40 m³ rezervuāram ir 3 sekcijas, kurās uzglabā 95. markas benzīnu (20 m³), 98. markas benzīnu (10 m³) un “AdBlue” piedevu (10 m³).

Autogāzi uzglabā 16 m³ pazemes tvertnē. Dabasgāzi uzglabā virszemes kompresoru stacijas 28 gāzes balonos – katra balona ietilpība ir 80 litri, baloni izvietoti 1 saišķī. Vējstikla mazgāšanas šķidrumu ar dažādu salizturību (mainīgs etanola saturs šķidrumā) uzglabā 2 m³ pazemes tvertnē. Sadržīves un grilgāzes propāna – butāna gāzes balonus uzglabā slēgtos virszemes metāla būros ar jumtu – vienlaicīgi maksimāli līdz 10 gab. no katra tilpuma (5, 12, 26, 27, 46 un 50 litru) baloniem.

Naftas produkti, autogāze, vējstikla mazgāšanas šķidrumi un “AdBlue” piedeva uz DUS tiek piegādāti ar specializētām automašīnām – ADR autocisternām. Dabasgāze kompresoru stacijā un uzglabāšanas balonos nonāk pa maģistrālo gāzesvadu – gāze tiek saspīesta uz vietas. Mājsaimniecības gāzi piegādā

	AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 01.2022
---	---	------------------

fasētu balonos. Degvielas uzpilde pazemes rezervuāros notiek caur specializētu degvielas noliešanas stendu. Maksimālā degvielas ietilpība vienai autocisternai ir 36 m³ vai 35 m³ (degvielas autocisterna – 18 m³ un piekabe – 17 m³). DUS darbojas operatora klātbūtnē diennakts režīmā, ja vien nav noteikts cits darba laiks.

Paaugstinātas bīstamības objekta bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu glabātavas shēma apskatāma 8. pielikumā, bet bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu drošības datu lapas – 4. pielikumā.

Mazumtirdzniecības veikalā un tās noliktavā ir salīdzinoši neliels apjoms dažādu pārtikas un nepārtikas produktu, kā arī nelielos iepakojumos fasēta autoķīmija.

DUS vienlaicīgi ar degvielu var uzpildīt maksimāli 10 automašīnas. Kopējais autostāvvietu skaits, ieskaitot stāvvietas personālam, ir 29.

3.3. Vispārīgs inženiertehnisko sistēmu un aprīkojuma raksturojums

3.3.1. Ūdensapgāde (tai skaitā ugunsdzēsības vajadzībām)

DUS ūdensapgāde nodrošināta no SIA "Liepājas ūdens". Ūdensvads nāk no Grīzupes ielas maģistrālā ūdensvada ar 200 mm diametru – 3.1. attēlā apskatāms SIA "Liepājas ūdens" atbildības robežu shēma ar ūdensvada pieslēguma vietu (līguma pielikums). Ūdensvada pievads izveidots uz auto mazgātavu, DUS ēku un ūdens uzpildes krāniem. Iekšējais ūdensvads izveidots no polietilēna caurulēm ar 100 mm diametru. Ūdensvads ar 32 mm diametru DUS ēkā ievadīts caur tehnisko telpu (ūdensvada ievads atzīmēts 3. pielikumā).

Ārējās ugunsdzēsības nodrošināšanai DUS tiešā tuvumā pieejami 3 pilsētas ugunsdzēsības hidranti:

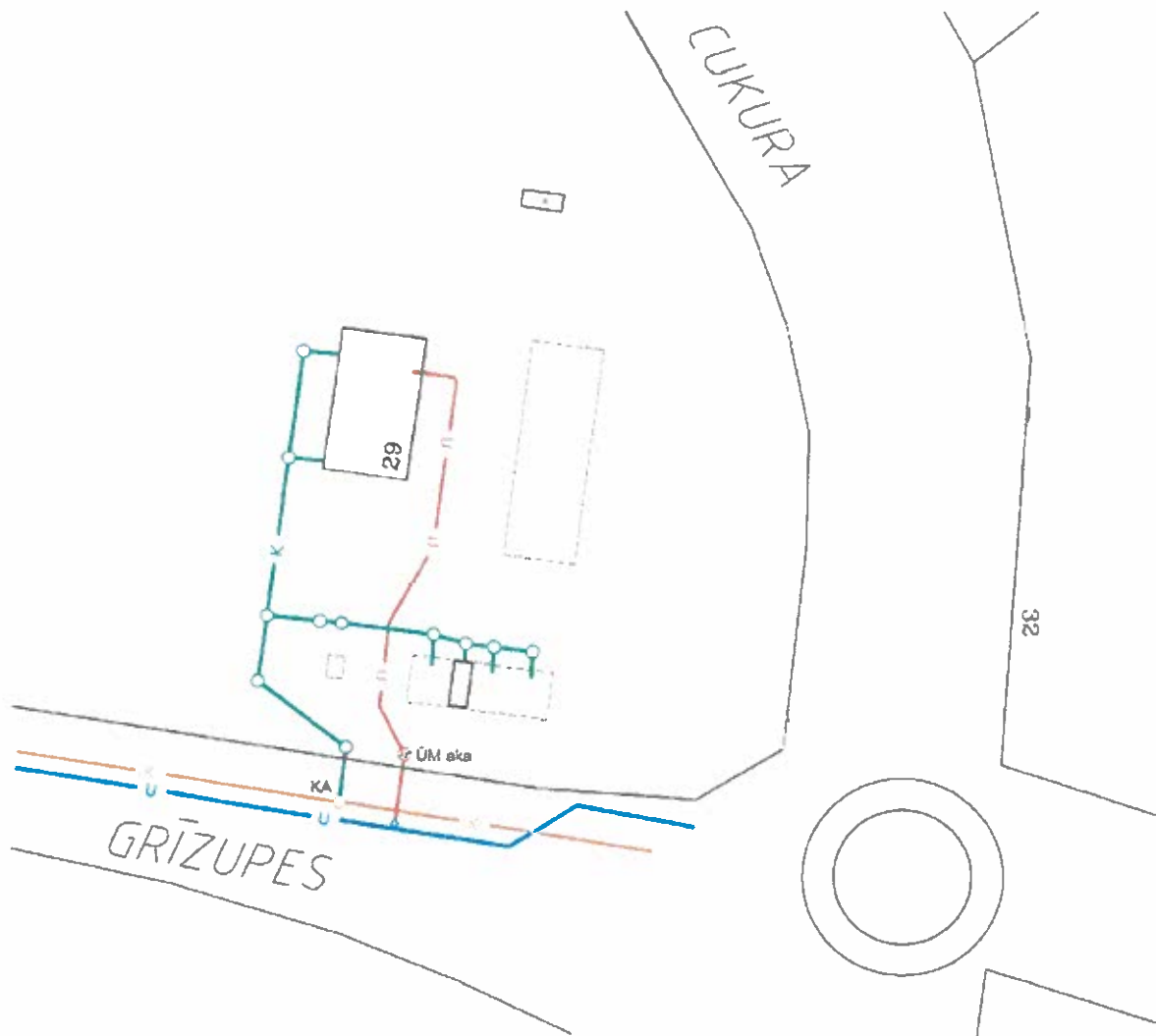
- Ekspo tipa cilpveida ugunsdzēsības hidrants ar 400 mm diametru Nr. 679 Cukura ielā,
- Ekspo tipa cilpveida ugunsdzēsības hidrants ar 400 mm diametru Nr. 737 Grīzupes un Cukura ielu krustojumā,
- Ekspo tipa cilpveida ugunsdzēsības hidrants ar 200 mm diametru Nr. 821 Grīzupes ielā.

Visi minētie hidranti ir SIA "Liepājas ūdens" pārbaudīti, uzturēti un derīgi darbam. Hidrantu novietojums redzams 3. pielikumā.

NAFTAS PRODUKTUS AIZLIEGTS DZĒST AR ŪDENI !, jo naftas produkti ir vieglāki par ūdeni, tādēļ paliek virspusē, turpina degt un līdz ar ūdens plūsmu izplatās! Dzēšot naftas produktus, VUGD ūdeni sajauc ar putu koncentrātu, kas ļauj nosegt naftas produktus un izolēt skābekļa piekļuvi.

3.3.2. Kanalizācija

Sadzīves notekūdeņus no DUS ēkas un automazgātavas novada uz SIA "Liepājas ūdens" pilsētas kanalizācijas tīkliem ar pieslēgšanās vietu Grīzupes ielā – 3.1. attēlā apskatāms SIA "Liepājas ūdens" atbildības robežu shēma ar sadzīves kanalizācijas pieņemšanas punktu – kontrolaku (līguma pielikums). Automazgātavas notekūdeņus pirms ievadīšanas pilsētas kanalizācijas tīklā attīra smilšu un naftas produktu atdalītājos.



Apkalpo abonents:

Ū — ūdensvads
K — kanalizācija

KA kontrolaka

Apkalpo SIA "Liepājas ūdens":

Ū — ūdensvads
K — kanalizācija

3.1. att. SIA "Liepājas ūdens" un AS "VIRŠI-A" ūdensvada un kanalizācijas atbildības robežu shēma

Lietus notekūdeņus savāc no DUS darba zonas, jumtiem un attīra lokālās attīrīšanas iekārtās. Iekārtās no nokrišņu ūdeņiem atdala suspendētās vielas un naftas produktus, pēc kā attīrītos ūdeņus novada vidē – blakus esošajā meliorācijas grāvī. Attīrīšanas iekārtu novietojums teritorijā norādīts 3. pielikumā.

3.3.3. Elektroapgāde

DUS elektroapgāde ir no pieslēguma centralizētajiem elektroapgādes tīkliem, DUS teritorijā ir jaunizbūvēta transformatora apakšstacijas Nr. T41122. DUS noliktavā ir galvenais elektrības sadales skapis, kurā var atslēgt atsevišķu tehnoloģiju un iekārtu vai visa objekta elektroapgādi skapī – elektrības atsēgšanas vieta norādīta 3. pielikumā. Nevainojamas kasu darbības nodrošināšanai DUS ir uzstādīts nepārtrauktās barošanas bloks (UPS). Ilgstoša elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā elektroapgādi nodrošina ar elektroģeneratoru, ko piegādā un pieslēdz uzņēmuma Tehniskās daļas elektriķi. Elektroģeneratoru pieslēdz galvenajā skapī – pieslēgšanas vieta norādīta 3. pielikumā.

Uz plāna izstrādes laiku uzņēmumam pieejami savi elektroģeneratori ar sekojošiem parametriem:

- KOHLER SDMO (132 KW 238 A),
- KOHLER SDMO (62 KW 111 A),
- KOHLER SDMO (28 KW 47 A),
- Vanguard (9.6 KW 25 A).

Vajadzības gadījumā (avārijas noplūde, ugunsgrēks u.tml.) nobloķēt visus uzpildes sūkņus vienlaicīgi var ar **1 avārijas (STOP) pogu**, kas atrodas aizkases zonā.



3.3.4. Siltumapgāde

Telpu apsildi un karstā ūdens sagatavošanu DUS ēkā nodrošina ar vietējo kondensācijas tipa gāzes apkures katlu "Viessmann Vitodens 200 W", katla nominālā jauda ir 45 kW, siltumnesējs – ūdens. Katls izvietots atsevišķā tehniskajā telpā, kur uzstādīa arī tvertne karstā ūdens sagatavošanai. Pieplūde tehniskajā telpā paredzēta caur pārplūdes resti fasādē un vēdlodziņu, bet dabīgā nosūce – caur vēdkanālu uz jumtu. Dabasgāze pilnībā automatiskajā katlā nonāk pa cauruļvadu – dabasgāzes pieslēgums izveidots pie pazemes vidēja spiediena gāzes vada ar 114 mm diametru Cukura ielā. Ēkā izveidota silto grīdu apsildes sistēma. Virs ieejas durvīm izvietoti gaisa aizkari aukstā gaisa uzsildīšanai gada aukstajā periodā.

Apkures katls aprīkots ar drošības sistēmu, kas pārtrauc gāzes piegādi, ja kurtuvē nodziest liesma vai kurtuvei ir nepietiekama vilkme. Telpa aprīkota ar gāzes noplūdes signalizatoru. Lai apkures katla ekspluatācija būtu droša, jāveic sekojoši darbi:

- apkures iekārtas tīrīšana un tehniskā stāvokļa pārbaude – katru gadu (līdz 1. novembrim),
- dūmvadu tīrīšana un tehniskā stāvokļa pārbaude – reizi 2 gados,
- ventilācijas kanālu tīrīšana un tehniskā stāvokļa pārbaude – reizi 5 gados.

Darbus organizē **Tehniskā daļa**, izpilda sertificēts skursteņslaucītājs un gāzes iekārtu speciālists. Tehniskā telpa ir uguns aizsargāta – telpā ir gan dūmu detektors, gan rokas trauksmes poga – signāls tiek raidīts uz kopējo paneli un apsardzes pulti.

Automazgātavas ūdens uzsildīšanu nodrošina lokāls mazjaudas dabasgāzes katls.

Uzņēmumā ir norīkota **atbildīgā persona par gāzes saimniecību**.

3.3.5. Ventilācija

DUS ēkā telpu ventilācijai tiek izmantota 1 centrālā gaisa pieplūdes-noplūdes sistēma un 3 lokālās nosūces sistēmas no sanmezgliem. Papildus svaigā gaisa pieplūde telpās nonāk no periodiski atvērtām durvīm. Tirdzniecības zālē un DUS vadītāja kabinetā uzstādīti kondicionieri, gaisa kondicionēšanas sistēmas aukstumnesējs – freons R32.

Ventilācijas kanāli izbūvēti no sertificētām ventilācijas caurulēm. Vietās, kur gaisa vadi šķērso ugunsdrošos šķēršļus, caurumi sienās aizpildīti ar ugunsdrošiem hermetizējošiem materiāliem. Gaisa vadi un elektrodzinēju palaišanas aparatūra ir sazemēta. Ugunsgrēka trauksmes gadījumā automatiski tiek apturēta gaisa apmaiņa (ventilācija). Ventilācijas sistēmas tehniskā stāvokļa **pārbaudi un tīrīšanu veic reizi 5 gados** – darbus organizē **Tehniskā nodaļa**, izpilda sertificēts skursteņslaucītājs.

3.4. Objekta apsardzes sistēma

AS "VIRŠI-A" noslēgts sadarbības līgums ar apsardzes pakalpojumu uzņēmumu SIA "Mega Sargs". Teritorijā ir izvietotas daudzas videonovērošanas kameras, kuras ikdienā uzrauga DUS personāls, uzņēmuma drošības virsnieks un apsardzes uzņēmums. DUS ir ierīkota apsardzes signalizācija, darbiniekiem ir 2 signalizācijas (trauksmes) pultis. Nospiežot signalizācijas (trauksmes) pults pogu vai saņemot ugunsgrēka trauksmi, apsardzes darbinieki nekavējoties izbrauc uz objektu.

3.5. Objekta iekšējie apdraudējumi, tai skaitā bīstamās iekārtas un maksimālie objektā uzglabājamo bīstamo vielu daudzumi

Visi rezervuāri un spiedieniekārtu kompleksi, kuros uzglabā bīstamas ķīmiskas vielas vai maisījumus, ir bīstamas iekārtas. Bīstamības avots ir arī degvielas sūkņi un bīstamās kravas piegādes automašīnas. Visa DUS ir paaugstinātas bīstamības objekts. DUS tehnoloģiskā shēma apskatāma 8. pielikumā. Maksimālais teorētiskais uzglabāto ugunsbīstamo, sprādzienbīstamo vielu un maisījumu apjoms, to bīstamības raksturojums uzrādīts 3.1. tabulā. "AdBlue" piedeva (32.5 % karbamīda šķidrums) ir ugunsdrošs un sprādziendrošs maisījums.

3.1. tabula

Maksimālais uzglabājamo bīstamo vielu un maisījumu apjoms, to raksturojums

Uzglabājamā viela vai maisījums	Uzliesmošanas temperatūra, °C	Sprādzienbīstamā koncentrācija gaisā, tilpuma %	Reservuāru/ balonu kopējais tilpums, m ³	Reservuāru maksimālais piepildījums	Relatīvais blīvums, t/m ³	Maksimālais daudzums, t
Dīzeļdegviela	>55	2-3	50	90%	0.830	59.685
Benzīns	< -40	1-6	30	90%	0.775	20.925
Propāns-butāns (autogāze)	-104.4	1.9-9.5	16	85%	0.528	7.181
Propāns-butāns (mājsaimniecības gāze un grilgāze balonos)	-104.4	1.9-9.5	2 kg (5 L baloni), 5 kg (12 L baloni), 10 kg (26 L baloni), 11 kg (27 L baloni), 19 kg (46 L baloni), 21 kg (50 L baloni)			0.680
Metāns (saspiesta dabasgāze)	-104	5-15	2.24	saskaņā ar tehnoloģiju	0.200	0.448
Vējstikla mazgāšanas šķidrums (20-35 % etanols)	25-29	3.3-19 tīram etanolam (tvaiks var eksplodēt pēc aizdegšanās slēgtā tilpnē)	2	ņemts vērā	0.960	1.920

Benzīns ir īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums – tā noplūdes gadījumā uz zemes izveidojas peļķe, no kuras virsmas izgaist benzīna tvaiki, kas var veidot uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas gaisā. Izgarojumi (tvaiks) ir smagāks par gaisu, tādēļ tas uzkrājas zemākos punktos, tādējādi radot augstāku bīstamību. Pie bīstamības avotiem pieskaitāmas visas tehnoloģiskās iekārtas, kurās atrodas benzīns. Sprādzienbīstamas benzīna koncentrācijas veidojas autocisternu un rezervuāru brīvajā tilpumā. Atsevišķos gadījumos (intensīva noplūde uzpildes laukumā) uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas var veidoties arī lietus notekudeņu attīrīšanas iekārtu brīvajā tilpumā.

Dīzeļdegvielas iztvaikošanas spējas, salīdzinot ar benzīnu, ir būtiski zemākas. Kaut arī dīzeļdegviela ir gan degošs, gan uzliesmojošs šķidrums, atmosfēras temperatūrās uguns un sprādzienbīstamas

koncentrācijas virs izlijušā šķidruma un tā apkārtnē neveidojas. Zemas enerģijas aizdedzināšanas avota, piemēram, dzirksteles klātbūtne dīzeļdegvielas aizdegšanos neizraisīs. Tas pats attiecas arī uz citiem aizdedzināšanas avotiem, kas nespēj paaugstināt izlijušās dīzeļdegvielas vai tās daļas temperatūru virs uzliesmojuma temperatūras (>55 °C). Uguns un sprādzienbīstamas koncentrācijas normālos apstākļos nerodas arī daļēji vai pilnīgi nolieto cisternu un rezervuāru brīvajā tilpumā. Izgarojumi (tvaiks) ir smagāks par gaisu – uzkrājas zemākos punktos. Ārpus telpām izlijušas dīzeļdegvielas tvaiku ieelpošana cilvēkam ir mazāk bīstama.

Propāns-butāns (autogāze un māsaimniecības gāze balonos) ir sašķidrināta gāze, kas, tāpat kā benzīns un dīzeļdegviela, ir vieglāka par ūdeni – peld ūdenim pa virsu, tādēļ nedrīkst dzēst ar ūdeni. Izgarojumi – tvaiks ir smagāks par gaisu – noplūdes gadījumā uzkrājas pazeminātās vietās (zemākajos stāvos, ieplakās), izveidojot sprādzienbīstamo mākonī. Šķidrās fāzes iztvaikošana izsauc temperatūras pazemināšanu – iespējams gūt apsaldējumus. **Propāna-butāna maisījums ir bīstamākais produkts DUS** – tam ir ļoti zema uzliesmošanas temperatūra un plaša sprādzienbīstamās vides koncentrācija gaisā.

Metāns (saspiesta dabasgāze) atmosfēras spiedienā ir vieglāka par gaisu, tādēļ, noplūstot vidē un uzreiz nesaskaroties ar aizdedzināšanas avotu (pietiek gan ar dzirksteli, kas var rasties, iedarbinot automašīnu, ieslēdzot un izslēdzot elektroapgaisojumu un citas elektroiekārtas vai arī caurvējā aizsītoties logiem/ durvīm), īsākā laika posmā sajaucoties ar lielākām gaisa masām, atšķaidās vairāk par zemāko sprādzienbīstamo koncentrāciju.

Lai uguns eksistētu, vienmēr nepieciešami 3 elementi:

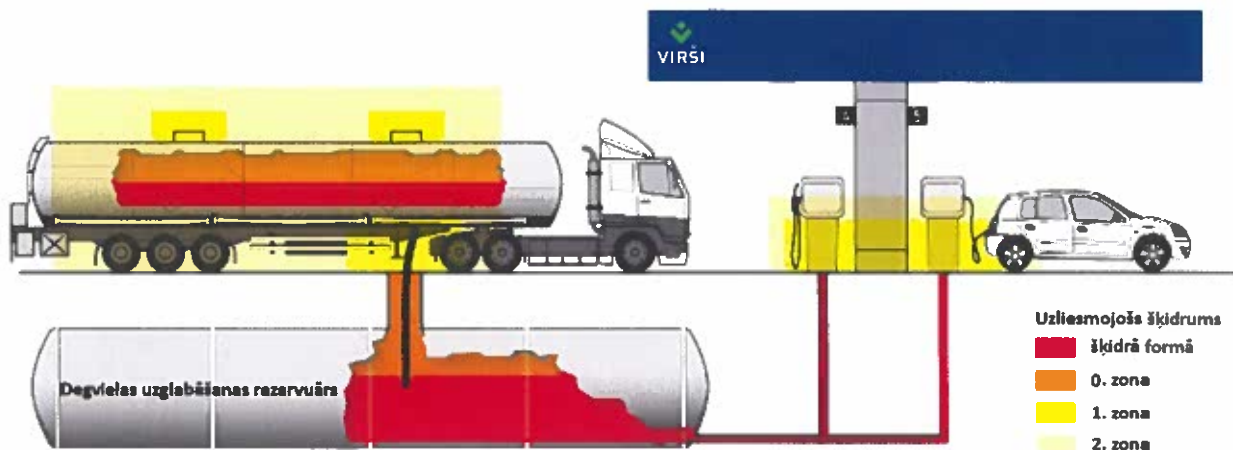
- nepieciešams skābeklis (degšana var notikt tikai skābekļa klātbūtnē),
- nepieciešama degspējīga viela (degviela),
- jābūt siltuma avotam, kas var sasniegt attiecīgās degvielas aizdegšanās temperatūru.



Lai notiktu sprādziens, papildus šiem 3 elementiem ir nepieciešams vēl 4. elements – degvielas tvaiku koncentrācijai gaisā ir jābūt noteiktās robežās (sprādzienbīstamā koncentrācija gaisā, tilpuma %). Sprādzienbīstamas vietas iedala zonās, pamatojoties uz sprādzienbīstamas vides rašanās biežumu un pastāvēšanas ilgumu:

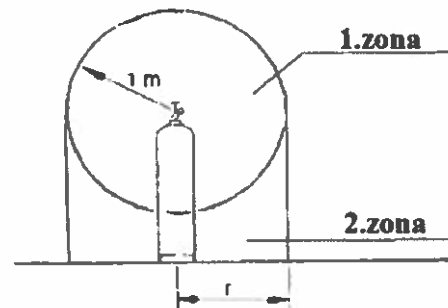
- 0. zona** — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, **pastāv visu laiku, ilgstoši vai bieži,**
- 1. zona** — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, **var dažreiz raisties normālos darba apstākļos, veicot tehnoloģiskajā (darba) procesā noteiktas darbības,**
- 2. zona** — vieta, kur sprādzienbīstama vide, ko veido gaisa maisījums ar uzliesmojošu vielu gāzes, tvaiku vai miglas veidā, **nevarētu rasties normālos darba apstākļos, veicot tehnoloģiskajā (darba) procesā noteiktas darbības, bet, ja tā rodas, pastāv tikai īsu laikposmu.**

Sprādzienbīstamais zonējums degvielas uzpildes stacijā apskatāms 3.2. attēlā.



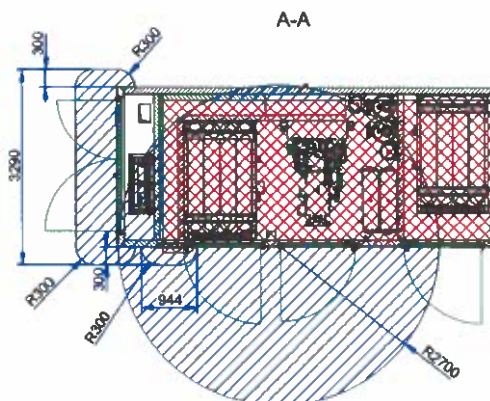
3.2. att. Sprādzienbīstamais zonējums degvielas uzpildes stacijā

Saskaņā ar LVS 541-1:2011 "Sašķidrinātās naftasgāzes gāzapgādes sistēmu projektēšana, uzstādīšana un nodošana ekspluatācijā" noteikto 1 m rādiusā ap sašķidrinātās naftasgāzes balona ventili (skatīties 3.3. attēlu) un 2 m rādiusā ap ārpus telpām izvietotu >6 balonu grupu, pastāv 1. zonas sprādzienbīstama vide.



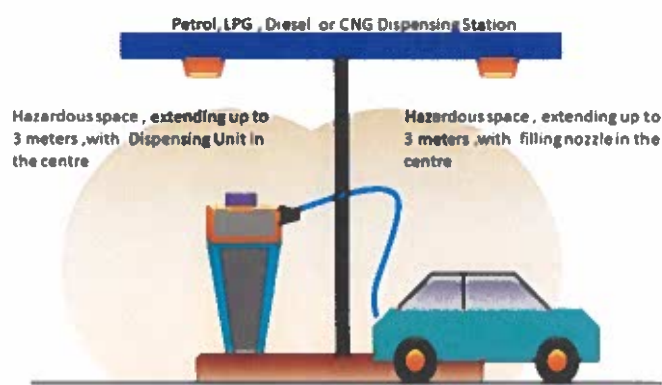
3.3. att. Sprādzienbīstamais zonējums ap gāzes balonu

Saskaņā ar metāna kompresoru stacijas (CNG) ražotāja "Schwelm Anlagentechnik GmbH" norādīto informāciju **visa kompresoru stacija** (kompresors un balonu kaskāde jeb saišķi) ir 1. zonas sprādzienbīstama vide, bet 2.7 m ap drošības izplūdes izvadiem (virs stacijas) un 0.30 m ap vadības bloku ir 2. zonas sprādzienbīstama vide – skatīties 3.4. attēlu.



3.4. att. Sprādzienbīstamais zonējums kompresora stacijā un ap to (skats no augšas)

Saskaņā ar pasaules praksi ir pieņemts, ka automašīnas uzpildes laikā ar jebkuru degvielas veidu (benzīnu, autogāzi, dīzeļdegvielu, saspieztu metānu) 3 m rādiusā ap izplūdi no degvielas uzpildes iekārtas un automašīnas bākas pastāv sprādzienbīstama zona – skatīties 3.5. attēlu [avots: <https://expeltec.com/what-is-ex/>].



3.5. att. Sprādzienbīstamais zonējums automašīnas uzpildes laikā

	AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 01.2022
---	---	------------------

SVARĪGI! Pie jebkuras degvielas noplūdes nekavējoši jāpārtrauc noplūde. Uz zemes noplūdušie naftas produkti ir jāsavāc, lai nepastāvētu iespēja naftas produktu izgarojumiem aizdegties un/ vai sprāgt – naftas produktus savāc ar absorbentu (vai smiltīm). Ar naftas produktiem piesūcināto absorbentu (vai smiltis) savāc un līdz izvešanai uzglabā bīstamo atkritumu konteinerā, kuru uzglabā atkritumu mājā. Uzņēmumā ir noteikta rīcība nelielai (līdz 10 litriem) un lielai (virs 10 litriem) degvielas noplūdei. Aizliegts izliet degtspējīgus šķidrumus kanalizācijas sistēmā.

4. KOPSAVILKUMS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA RISKU NOVĒRTĒŠANU

Avārijas riska avoti DUS ir:

- ugunsgrēks,
- avārija iekšējos inženiertehniskajos tīklos,
- degvielas (benzīna, dīzeļdegvielas, sašķidrinātās gāzes, saspīestās dabasgāzes) uzglabāšana un pārsūkņēšana.

Riska izpausmes veidi ir:

- naftas produktu noplūde ar toksiskās koncentrācijas gaisā izplatību,
- naftas produktu noplūde ar sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatību,
- naftas produktu noplūde ar sekojošu aizdegšanos – siltuma izdalīšanās naftas produktu degšanas laikā, ar vai bez sekojoša "domino" efekta,
- gāzu zem spiediena eksplozija ar vai bez sekojoša "domino" efekta.

DUS iespējamie ugunsgrēka izcelšanās iemesli:

- elektroinstalācijas bojājumi, elektrisko vadu īssavienojumi u.c. (t.sk. klientu automašīnām),
- ugunsdrošības prasību neievērošana gan no klientu puses, gan veicot ugunsbīstamos darbus (t.sk. ļaunprātīgas darbības),
- aizdedzināšanas avota (liesmas, dzirksteles, statiskās izlādes) izraisīta noplūdušas degvielas peļķes, gāzes mākoņa uzliesmošana.

Risku matrica ir iespējamības un ietekmes dimensiju attēlošanas paņēmiens, kas grafiski attēlo dažādus riskus salīdzinošā veidā. Matricu izmanto kā vizualizācijas rīku, kad ir identificēti vairāki riski, lai atvieglinātu dažādo risku salīdzināšanu. Riska matricas izmanto arī tam, lai palīdzētu noteikt, kuriem riskiem nepieciešama papildu vai sīkāka analīze vai kurš no konkrētajiem riskiem ir uzskatāms par kopumā pieņemamu vai nepieņemamu risku, pamatojoties uz tā novietojumu matricā [avots: "Katastrofu riska novērtēšanas rekomendācijas. Process un metode", Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, 2018.].

Iespējamo avāriju attīstības variantu un to seku novērtējums ir veikts saskaņā ar Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas vadlīnijām. Balstoties uz šīm vadlīnijām, ir raksturota iespējamo avāriju radīto seku kaitīgās iedarbības izplatība, sniegta informācija par seku iedarbību uz cilvēku, kā arī, kur tas potenciāli iespējams, noteikta avāriju seku iedarbība uz blakus objektiem. Avārijas seku modelēšanai izmantota ASV federālo dienestu EPA (*Office of Emergency Management*) un NOAA (*Emergency Response Division*) izstrādātās datorprogrammu "ALOHA 5.4.7". Datorprogramma nenorāda modelējuma rezultātus, kas ir mazāki par 10 metriem. Saskaņā ar Latvijas viena no pieredzes bagātākā drošības eksperta Andra Maurāna novērojumiem programma "ALOHA" modelis pie maziem vēja ātrumiem ir stipri pārspīlēts, bet tas ir vēlami, lai redzam tiešām sliktāko iespējamo scenāriju.

Modelēšana jāveic bīstamākajām vielām un maisījumiem, kas konkrētajā situācijā ir benzīns un



autogāze, taču uzrādīta arī saspīstās dabasgāzes – CNG (*compressed natural gas*) jeb metāna avārija. Dīzeļdegvielas radītais apdraudējums ir relatīvi zems. Ar brīvi pieejamo datorprogrammu "ALOHA 5.4.7" iespējams modelēt tikai tīras ķīmiskas vielas – piemēram, metānu, autogāzes saturā esošās pamatkomponentes propānu (saskaņā ar drošības datu lapu autogāze satur 55 %, tomēr, atkarībā no sezonas, tā saturs ir nedaudz mainīgs) un butānu (saskaņā ar drošības datu lapu autogāze satur 45 %, tomēr, atkarībā no sezonas, tā saturs ir nedaudz mainīgs), taču benzīna modelēšanai ieteicams izvēlēties pentānu, kam ir benzīnam ļoti tuvas ķīmiskās un fizikālās īpašības (saskaņā ar 27.08.2021. Vides pārraudzības valsts biroja semināra "Drošības pārvaldības sistēmas dokumentācijas sagatavošanas un izvērtēšanas procesa pilnveidošana" lektora Andra Maurāna ieteikto).

Par avāriju kaitīgās iedarbības pamatkritēriju pieņemts cilvēka dzīvības apdraudējums, nosakot cilvēka bojāejas varbūtību. Par avārijas iedarbības uz cilvēka dzīvības robežvērtību visu veidu avāriju gadījumos pieņemta **1 % letalitāte (bojāeja)**.

Toksiskās iedarbības raksturošana. Veikta toksisko koncentrāciju izplatību modelēšana, ņemot vērā datorprogrammā un drošības datu lapā iekļautās tūlītēji dzīvībai vai veselībai bīstamās koncentrācijas **IDLH** (*Immediately Dangerous to Life or Health*), kas izteiktas miljondalās **ppm** (*parts per million*): 1500 ppm benzīnam, 2100 ppm propānam, 5500 ppm butānam un 500 000 ppm metānam (saskaņā ar metāna drošības datu lapā norādīto, datorprogrammā norādīta augstākā toksiskuma vērtība ir PAC-3/AEGL-3 = 400 000 ppm) – jo mazāks ir ppm rādītājs, jo toksiskāka ir viela vai maisījums. IDLH ir termins, ko lieto, lai raksturotu apdraudējumus, kuros akūta apdraudējuma iedarbība rada nopietnu tūlītēju veselības bojājumu, ievainojumu vai nāves risku.

Sprādzienbīstamās koncentrācijas raksturošana. Veikta sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatību modelēšana, ņemot vērā datorprogrammā iekļautās vielu robežkoncentrācijas, kas izteiktas miljondalās: 14 000-78 000 ppm benzīnam, 21 000-95 000 ppm propānam, 16 000-84 000 ppm butānam, 65 000-400 000 ppm metānam.

Sprādziena radītā pārspiediena iedarbības raksturošana. Atbilstoši Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas rekomendācijās sniegtajai informācijai, cilvēka ķermenis tiešā veidā var izturēt samērā augsta pārspiediena iedarbību. Kā nozīmīgākās tiešās iedarbības sekas uz cilvēka ķermeni tiek minētas bungādiņu vai plaušu bojājumi, kas ir sagaidāmi pie 1.0 bar (bāru) augsta pārspiediena. Bīstamāka ir iekārtu un dažādu konstrukciju sabrukuma rezultātā radītā sekundārā iedarbība, kā arī iedarbība uz cilvēku, kas rodas, ja pārspiediena iedarbības rezultātā cilvēka ķermenis tiek triekts pret nekustīgu objektu. Līdz ar to riska novērtējumos par pārspiediena iedarbības robežvērtību tiek pieņemts **0.1 bar** augsts pārspiediens, kura rezultātā sagaidāma 1 % letalitāte [avots: "Vadlīnijas rūpniecisko avāriju riska objektu izvietojuma minimālo drošības attālumu un teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumu noteikšanai teritorijas plānošanas dokumentos" Rīga, 2017].

Siltumstarojuma iedarbības raksturošana. Veicot siltumstarojuma iedarbības uz cilvēku aprēķinus, tiek izmantots 20 sekunžu iedarbības laiks, jo tiek uzskatīts, ka, sajūtot siltumu, cilvēks attālināsies no avārijas vietas. Par letāla siltumstarojuma iedarbību tiek uzskatīts tiešs kontakts ar liesmu. Līdz ar to par 100 % letālo iznākumu zonu tiek uzskatīta liesmas izplatības teritorija. Riska novērtējumos par siltumstarojuma iedarbības robežvērtību tiek pieņemts **10 kW/m²** intensīvs siltumstarojums, kura rezultātā sagaidāma 1 % letalitāte [avots: "Vadlīnijas rūpniecisko avāriju riska objektu izvietojuma minimālo drošības attālumu un teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumu noteikšanai teritorijas plānošanas dokumentos" Rīga, 2017].

Meteoroloģiskie dati. Tvaiku izkliedi atmosfērā ietekmē gaisa temperatūra, mitrums, vēja virziens un ātrums, saules radiācija un atmosfēras stabilitāte. Atmosfēras stabilitātes raksturošanai izmanto rādītāju, kas iedala 6 klasēs pēc Paskvila skalas. **Atmosfēras stabilitātes klases** apzīmē ar lielajiem



burtiem A, B, C, D, E UN F atmosfēras stabilitātes klasei A atbilst ļoti dinamiski laika apstākļi, ar brāzmainām vēja plūsmām. Savukārt F klase pamatā ir novērojama nakts laikā. Atmosfēras stabilitātes klasi lielā mērā ietekmē saules radiācija un mākoņainība, kas rada lokālas zonas ar atšķirīgām temperatūrām [avots: "Vadlīnijas rūpniecisko avāriju riska objektu izvietojuma minimālo drošības attālumu un teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumu noteikšanai teritorijas plānošanas dokumentos" Rīga, 2017]. Saskaņā ar 27.08.2021. Vides pārraudzības valsts biroja semināra "Drošības pārvaldības sistēmas dokumentācijas sagatavošanas un izvērtēšanas procesa pilnveidošana" norādīto sekas novērtējamās vismaz pie šādiem atmosfēras stabilitātes rādītājiem:

- **F atmosfēras stabilitātes klase ar vēja ātrumu 1 m/s un 5 m/s** – tie ir ļaunākie avārijas attīstības apstākļi, kad gaisā ilgstoši saglabājas augsts toksiskums un sprādzienbīstamība,
- **D atmosfēras stabilitātes klase ar vēja ātrumu 5 m/s** ir ikdienišķa situācija – tās ir sekas, kas ir iespējamākās.

Avāriju seku modelēšanai izmantota meteoroloģiskā informācija no Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra publiski pieejamās vēsturisko novērojumu datu bāzes – modelēšana veikta pie apkārtējās vides gaisa temperatūras **10 °C** (vidējā gaisa temperatūra, ņemot vērā 8 mēnešus, kuros mēneša vidējā gaisa temperatūra >0 °C). Lai arī Latvijas vidējā gaisa temperatūra ir zemāka (5.9 °C), pie augstākām gaisa temperatūrām būs plašākas avārijas sekas. Izvēlēta mākoņainība – **7** no 10 (daļēji mākoņains), kas arī dod plašākas avārijas izplatības sekas, nekā skaidros laikapstākļos. Modelējuma datorprogrammā norādīts Latvijas vidējais relatīvais gaisa mitrums – **81 %**. Ņemts vērā Liepājā dominējošais vēja virziens – R vējš – šajā virzienā uz plāna izstrādes laiku ir neapbūvētas plavas, taču nākotnē tur atradīsies tuvākais objekts, tādēļ avāriju seku izplatība attēlota **R virzienā**.

Izmantota kartogrāfiskā informācija – aerofotogrāfija mērogā no www.maps.google.lv, uz kartes izvietojot mērogotus datorprogrammas "ALOHA 5.4.7" dotos vizuālos modelējumus.

Par sliktāko avārijas attīstības variantu ar smagākajām sekām cilvēkiem un videi būtu autocisternas avārija – 1 sekcijas nehermētiskums (sabrūkums), kuras rezultātā noplūstu līdz 7500 litriem benzīna. Tomēr avārijas noplūdes attīstību un iznākumu būtiski ietekmē pastāvošie laikapstākļi – piemēram:

- ja noplūdušī degviela neaizdegas, tad sliktākie laikapstākļi ir bezvējš un augsta gaisa temperatūra – tādējādi rodas vairāk izgarojumu un tie koncentrējas, veidojot sprādzienbīstamu vidi (iespējama eksplozija). Mazākas avārijas sekas būs pie zemākām gaisa temperatūrām (zemāka iztvaikošana) un lielākam vēja ātrumam (mazāka iespēja veidoties sprādzienbīstamai videi),
- ja noplūdušī degviela aizdegas, tad sliktākie laikapstākļi ir stiprs vējš – tādējādi ugunsgrēks pastiprināti izplešas,
- jebkurā situācijā lietus ir negatīvs faktors, jo naftas produkti ir vieglāki par ūdeni – tie paceļas virs ūdens virsmas un kopā ar ūdeni straumi izplešas, radot lielāku iztvaikošanas/degšanas virsmu.

Ar pieejamo datorprogrammu nav iespējams modelēt un aprēķināt "domino efektu" jeb situāciju, kad 1 avārijas noved pie citas, tādējādi radot būtiski ļaunākas sekas.

4.1. Risku scenāriji

1. SCENĀRIJS – benzīna noplūde automašīnas uzpildes procesā:

šāda noplūde var rasties vieglās automašīnas vai degvielas taras uzpildes laikā, pārlejot automašīnas tvertni, neuzmanīgi rīkojoties ar uzpildes pistoli vai mehāniski bojājot uzpildes lokano cauruļvadu. Saskaņā ar Nīderlandes kvantitatīvā riska novērtēšanas vadlīnijām, avārijas seku modelēšanas aprēķinos ir pieņemts, ka šāda veida noplūde tiks pārtraukta 30 sekunžu laikā, kā rezultātā, ievērojot padeves sūkņa ražību 40 L/min. (sūkņi ar 120 L/min. ražību ir paredzēti tikai dīzeļdegvielas uzpildei), uz cietā seguma izplūdis līdz 20 litriem degvielas. Izplūstot uz cietā seguma, var veidoties degvielas peļķe ar virsmas

laukumu līdz 4 m². Noplūdušai degvielai iztvaikojot no peļķes, izplatīsies oglūdeņražu tvaiki, taču izveidot sprādzienbīstamu tvaiku masu šāds apjoms spēs tikai sliktākajos meteoroloģiskajos apstākļos – siltā bezvēja naktī.

Toksiskās koncentrācijas izplatīsies maksimāli līdz 11 m, bet sprādzienbīstamā koncentrācija – maksimāli līdz 10 m. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.1. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks. Ugunsgrēka rezultātā radītā siltumstarojuma 1 % letālās iedarbības izplatība ir <10 m, tāpat toksiskās koncentrācijas izplatības zona būs <10 m, pārspiedienu nav iespējams izveidot. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.1. tabulā.

4.1. tabula

Letālās iedarbības izplatības vieglās automašīnas/ taras uzpildes procesā noplūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (20 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	11 m	10 m	netiek sasniegts	9 m	<10 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	7 m	<10 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	7 m	<10 m



4.1. att. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 20 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)



2. SCENĀRIJS – benzīna noplūde autocisternas noliekšanas (degvielas rezervuāru uzpildes) laikā:

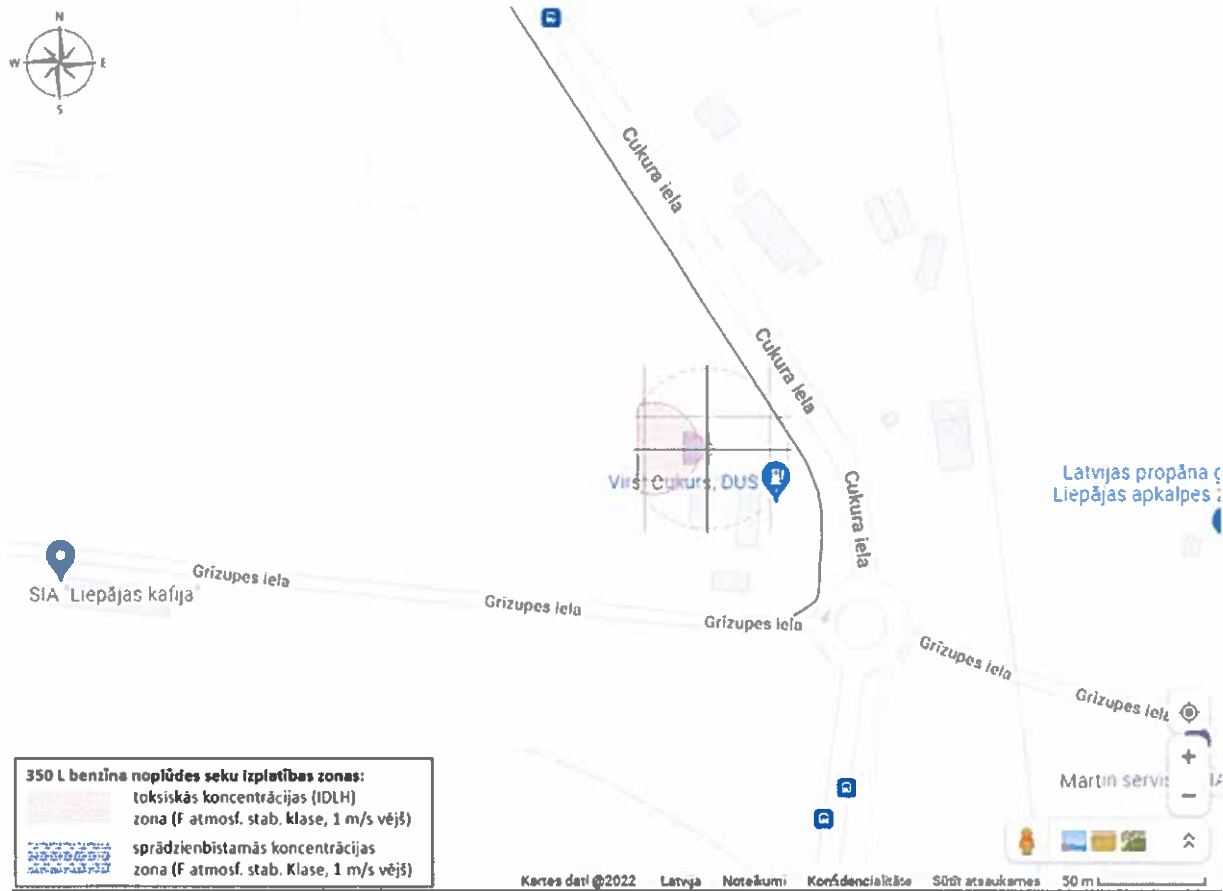
degvielas noplūde var rasties autocisternas noliekšanas lokanā cauruļvada bojājuma (sliktākajā situācijā – lokanā cauruļvada pārrāvuma) gadījumā degvielas uzglabāšanas rezervuāra uzpildes laikā. Ievērojot autocisternas sūkņu ražību (700 L/min) un to, ka autocisternas vadītājs uzrauga noliekšanas procesu (pieņemam, ka lokanā cauruļvada pārrāvuma gadījumā autovadītājs noreagēs un pārtrauks noliekšānu 30 sekunžu laikā), vidē izplūdis līdz 350 L benzīna. Pieņemot, ka peļķes dziļums ir 1 cm, peļķes virsmas laukums būs 35 m².

Veicot avārijas seku aprēķinus ar datorprogrammu, pie šādas benzīna apjoma izplūdes, sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies tikai naktīs, pie bezvēja. Toksiskās koncentrācijas izplatīsies maksimāli līdz 34 m, bet sprādzienbīstamā koncentrācija – maksimāli līdz 11 m. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.2. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks – siltumstarojuma izplatības zona attēlota 4.3. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.2. tabulā.

4.2. tabula

Letālās iedarbības izplatības rezervuāru uzpildes procesā noplūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (350 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	34 m	11 m	netiek sasniegts	18 m	17 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	22 m	<10 m	netiek sasniegts	15 m	24 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	11 m	<10 m	netiek sasniegts	15 m	25 m



4.2. att. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 350 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)



4.3. att. Siltumstarojuma izplatības zona 350 L noplūduša benzīna gadījumā (ar degšanu)

3. SCENĀRIJS – autocisternas benzīna sekcijas sabrukums:

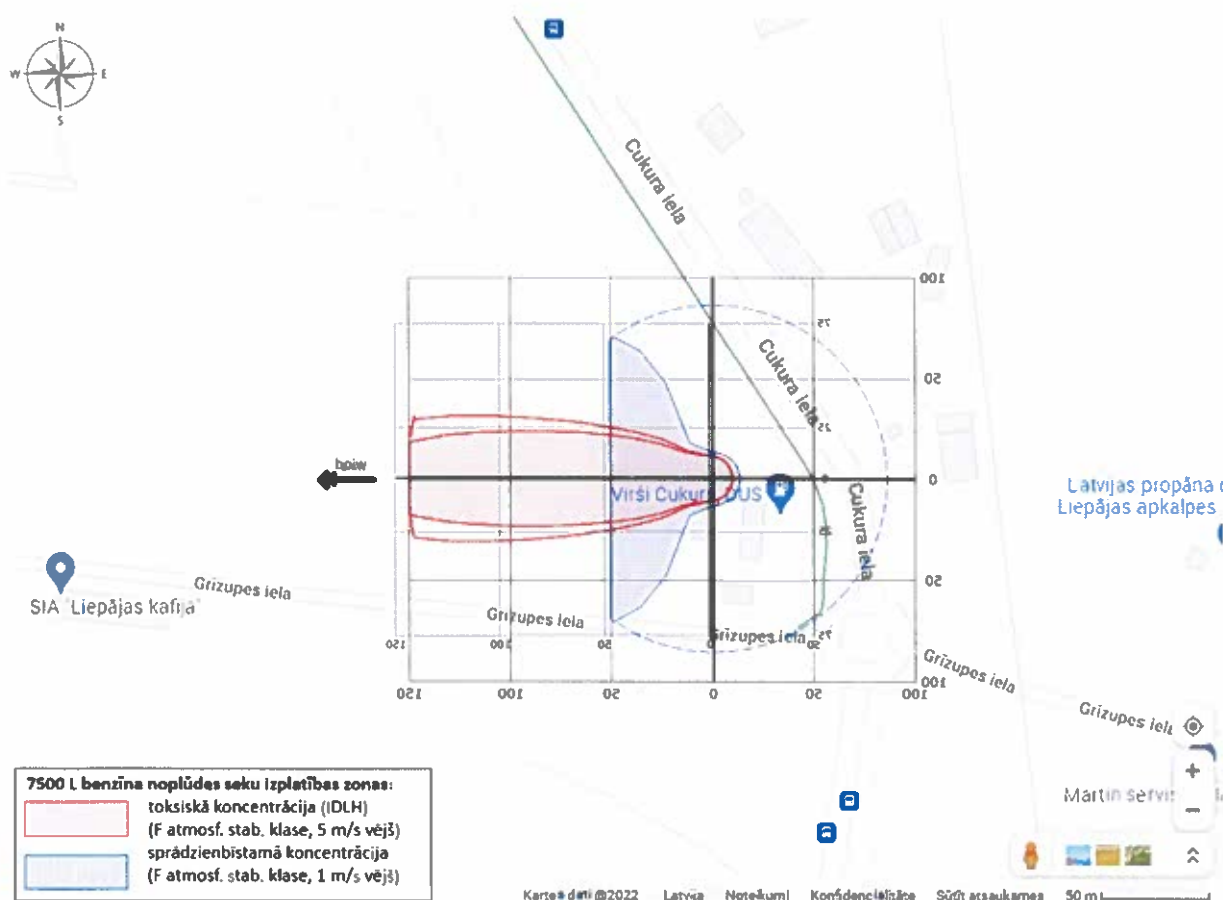
ņemot vērā to, ka autocisternas ir sadalītas atsevišķās sekcijās, avārijas seku aprēķinā ir pieņemts, ka maksimālais degvielas izplūdes apjoms būs vienāds ar vienas autocisternas sekcijā (7.5 m^3) esošo benzīna daudzumu. Par iemeslu šādi degvielas noplūdei no autocisternas var kalpot autocisternas tvertnes korpusa mehāniskais bojājums vai sabrukums. Avārijas rezultātā izplūstot degvielai no autocisternas sekcijas pie degvielas uzglabāšanas rezervuāru uzpildes, var veidoties benzīna peļķe ar virsmas laukumu līdz pat 600 m^2 .

Veicot avārijas seku aprēķinus autocisternas avārijai, visplašākās sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies pie bezvēja, F atmosfēras stabilitātes klases apstākļos (naktīs) – līdz 51 m, savukārt toksiskās koncentrācijas izplatīsies vistālāk pie lēna vēja ātruma – līdz pat 143 m. Stipri mazākas ietekmes būs dienas laikā pie vēja ātruma 5 m/s un lielāka – šādos apstākļos toksiskās koncentrācijas izplatīsies maksimāli līdz 44 m un sprādzienbīstamās koncentrācijas – līdz 18 m. Ļaunākās iespējamās toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas attēlotas 4.4. attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks – maksimālā siltumstarojuma izplatība būs F un D atmosfēras stabilitātes klases apstākļos – 87 metru 1% letālās iedarbības siltumstarojuma zona attēlota 4.5. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.3. tabulā.

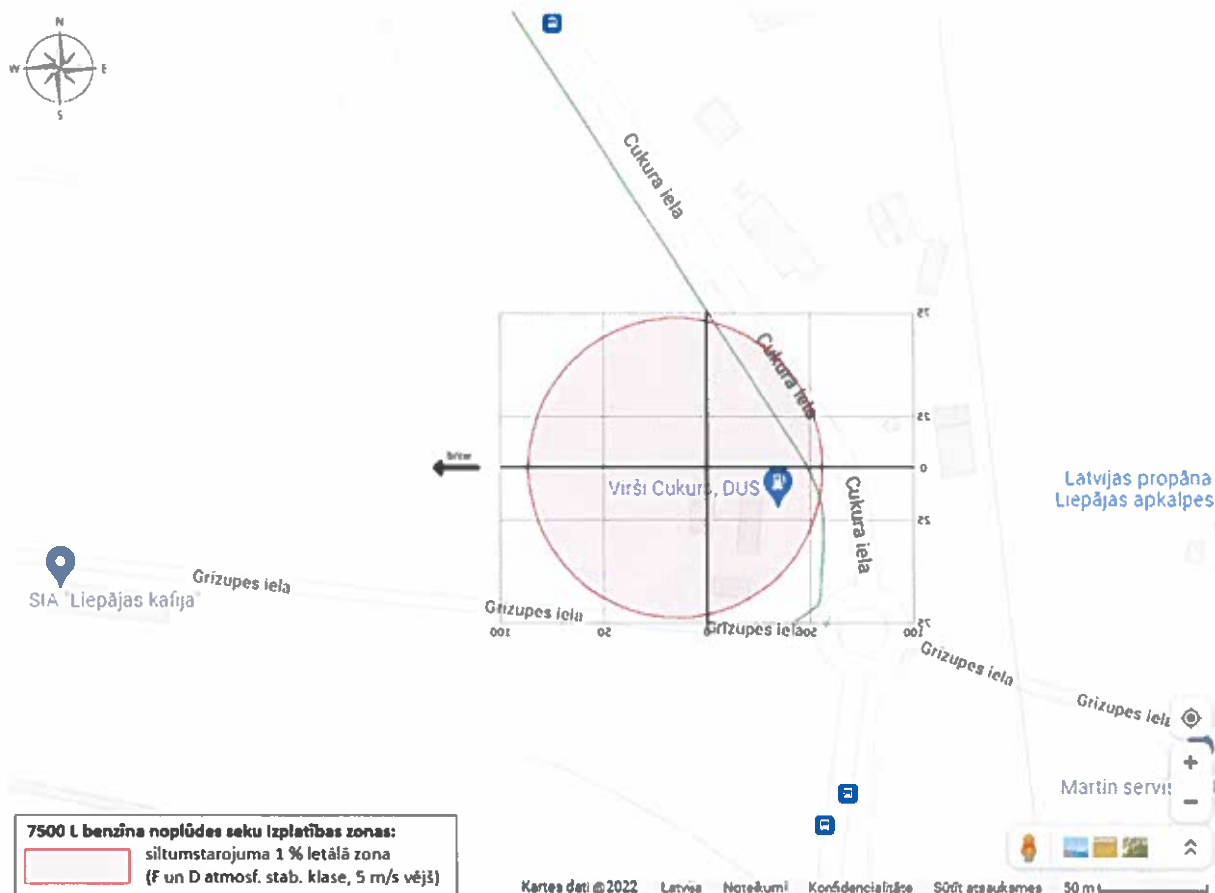
4.3. tabula

Letālās iedarbības izplatības autocisternas sekcijas sabrukuma rezultātā noplūdušam benzīnam

Degvielas veids – benzīns (7500 L) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	122 m	51 m	netiek sasniegts	46 m	74 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	143 m	30 m	netiek sasniegts	43 m	87 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	44 m	18 m	netiek sasniegts	43 m	87 m



4.4. att. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 7500 L noplūduša benzīna gadījumā (bez degšanas)



4.5. att. Siltumstarojuma izplatības zona 7500 L noplūduša benzīna gadījumā (ar degšanu)

4. SCENĀRIJS – sašķidrinātās naftas gāzes (autogāzes) noplūde autocisternas noliekšanas (autogāzes spiedvertnes uzpildes) laikā:

šāda autogāzes noplūde var rasties autocisternas un spiedieniekārtu savienojuma pārrāvuma vai bojājuma gadījumā, nenostādot drošības sistēmai. Ievērojot autocisternas sūkņu ražību (600 L/min) un to, ka autocisternas vadītājs vienmēr atrodas blakus noliekšanas vietai (pieņemam, ka lokanā cauruļvada pārrāvuma gadījumā autovadītājs noreagēs un pārtrauks noliekšānu 30 sekunžu laikā), vidē izplūdis līdz 300 L autogāzes. Pie tūlītējas izplūdes no cauruļvada, veidosies autogāzes šķidrās fāzes peļķe, kas, pastāvot tūlītējas aizdedzināšanas avotam, attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks.

Veicot avārijas seku aprēķinus ar datorprogrammu, autocisternas avārijas rezultātā izplūstot propāna-butāna maisījumam (55 %/45 %), visplašākās toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies pie minimāla vēja ātruma – izplatību zonas attēlotas 4.6 attēlā. Pie aizdedzināšanas avotu klātbūtnes degvielas noplūde attīstīsies kā peļķes ugunsgrēks – siltumstarojuma izplatības zona attēlota 4.7. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.4. tabulā.



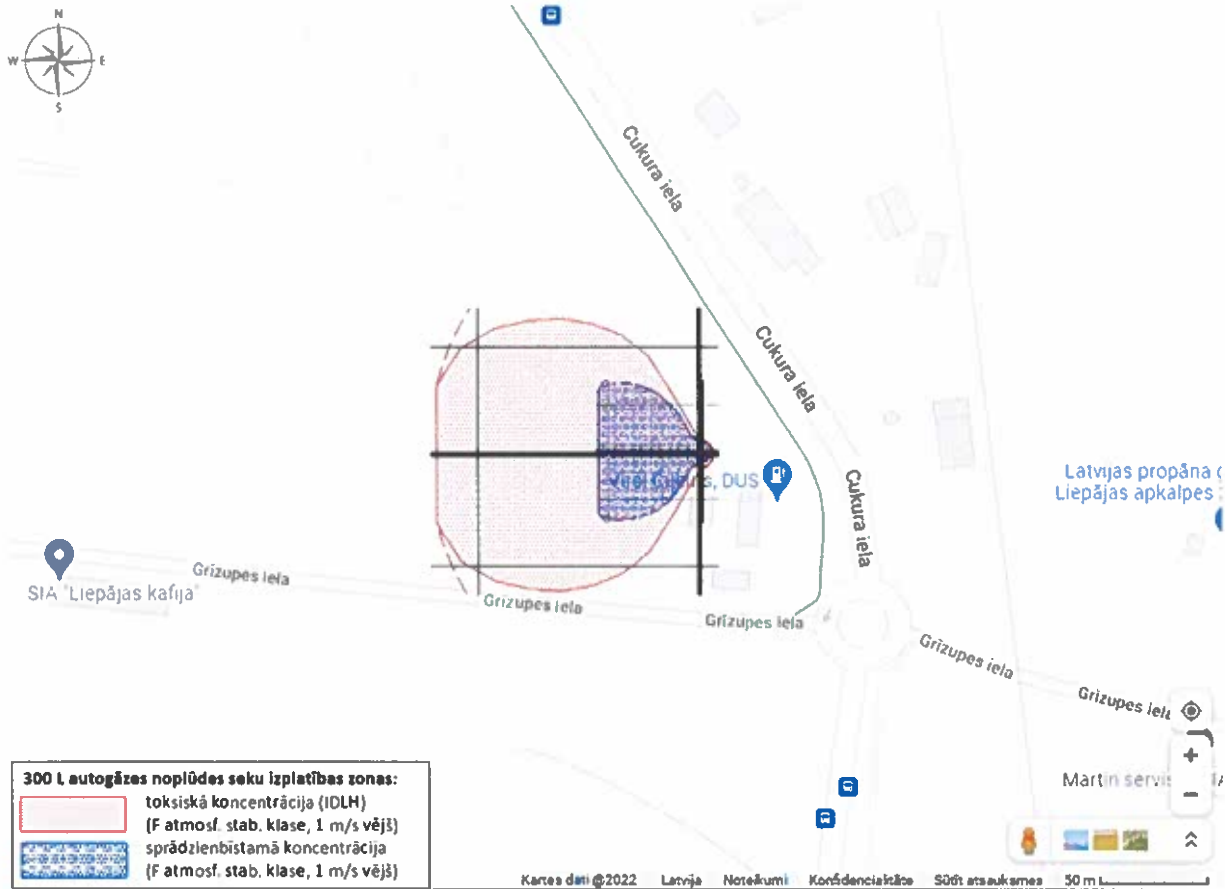
AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

4.4. tabula

Letālās iedarbības izplatības spiedvertnes uzpildes procesā noplūdušai autogāzei

Vielas un degviela / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas augstums	Siltumstarojums
Modelējumu rezultāti 100 % propānam (300 L)					
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	127 m	50 m	netiek sasniegts	17 m	16 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	101 m	23 m	netiek sasniegts	14 m	23 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	89 m	20 m	netiek sasniegts	14 m	23 m
Modelējumu rezultāti 100 % butānam (300 L)					
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	16 m	27 m	netiek sasniegts	18 m	16 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	15 m	netiek sasniegts	15 m	24 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	15 m	24 m
Degvielas veids – autogāze (saskaņā ar drošības datu lapu – 55 % propāns, 45 % butāns) līdzsvarotie dati (300 L)					
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	70+7 = 77 m	28+12 = 40 m	netiek sasniegts	18 m	16 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	~61 m	13+7 = 20 m	netiek sasniegts	15 m	24 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	~54 m	~16 m	netiek sasniegts	15 m	24 m



4.6. att. Toksiskās un sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zonas 300 L noplūdušas autogāzes gadījumā (bez degšanas)



4.7. att. Siltumstarojuma izplatības zona 300 L noplūdušas autogāzes gadījumā (ar degšanu)

5. SCENĀRIJS – saspiestās dabasgāzes (CNG) jeb metāna noplūde kravas automašīnu uzpildes laikā:

avāriju sekas izvērtētas noplūdei no lielākā iespējamā kravas automašīnas balona, kas ir 118 L balons ar 22 kg metāna ietilpību. Avārijas izplūde caur 118 L automašīnas balona īscauruli/ vārstu 1 cm diametrā ilgs 2 minūtes, bet 3 cm diametrā ilgs 1 minūti. Izplūdušajam metānam nesaskaroties ar aizdedzināšanas avotu, izveidosies toksiska un sprādzienbīstama atmosfēras vide. Netiek apskatīts gadījums metāna noplūdei no kompresoru stacijas, jo tajā ir iestrādāti daudzu pakāpju drošības risinājumi. Tāpat netiek apskatīts gadījums, kad uzpildes laikā notiek lokanā uzpildes cauruļvada pārrāvums, jo, lai arī ir pieejami dati par šādiem negadījumiem (uzsākta kustība ar automašīnai ar pievienotu uzpildes cauruļvadu), uzpildes sistēmai ir izveidoti 3 gāzes padeves apturēšanas mehānismi, nodrošinot pret gāzes noplūdi: pildnes cauruļvadā iestrādāts slēgvārsts, noslēgvārsts zem uzpildes iekārtas un 3. barjera iestrādāta pie kompresoriem, kuri pēkšņa spiediena krituma gadījumā atslēdz gāzes padevi kompresoros. Minēto iemeslu dēļ tiek pieņemts, ka cauruļvada pārrāvuma vai plīsuma gadījumā noplūdis tik niecīgs metāna daudzums, kurš nespēj izraisīt kādu no avārijas scenārijiem.

Veicot avārijas seku aprēķinus CNG balona avārijai, visplašākās sprādzienbīstamās koncentrācijas veidosies pie bezvēja, F atmosfēras stabilitātes klases apstākļos (naktīs) – līdz 40 m, taču dienā, pie 5 un vairāk metru vēja ātruma, sprādzienbīstamās koncentrācijas zona būs <10 m. Toksiskās koncentrācijas izplatības zona pat pie vissliktākajiem laikapstākļiem būs <10 m. Ļaunākā iespējamā sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zona attēlotas 4.8. attēlā. Sprādzienbīstamās gāzes – gaisa maisījuma mākoņa aizdegšanās gadījumā par 100 % letālā iznākuma apgabalu uzskata visu sprādzienbīstamo koncentrāciju zonu, jo liesmas fronte aizdedzina apgērbi un rada smagus apdegumus. Savukārt, ja ar spiedienu izplūstošais metāns tūlīt pat aizdegšies, tad tā būs liesmas strūkļa ar letālu siltumstarojuma izplatību, maksimālais liesmas garums – 3 m, degšanas ilgums –



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

1 minūte. 1 % letālās iedarbības siltumstarojuma zona attēlota 4.9. attēlā. Letālo iedarbību izplatības apkopotas 4.5. tabulā.

4.5. tabula

Letālās iedarbības izplatības 22 kg metāna noplūdei no lielākā iespējamā kravas automašīnas CNG balona

Degvielas veids – metāns (22 kg) / Atmosfēras dati	1 % letālās iedarbības izplatības bez degšanas			1 % letālās iedarbības pie degšanas	
	Toksiskā koncentrācija	Sprādzienbīstamā koncentrācija	Pārspiediens	Liesmas garums	Siltumstarojums
F atmosfēras stabilitātes klase, 1 m/s vējš	<10 m	40 m	netiek sasniegts	3 m	10 m
F atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	18 m	netiek sasniegts	3 m	10 m
D atmosfēras stabilitātes klase, 5 m/s vējš	<10 m	<10 m	netiek sasniegts	3 m	10 m



4.8. att. Sprādzienbīstamās koncentrācijas izplatības zona 22 kg noplūduša metāna gadījumā (bez degšanas)



4.9. att. Siltumstarojuma izplatības zona 22 kg noplūduša metāna gadījumā (ar degšanu)

4.2. Risku matricas

Saskaņā ar AS "VIRŠI-A" ilggadīgo pieredzi un pasaules praksi un ņemot vērā apdraudējumu varbūtību un to radītās sekas, novērtēts iespējamo apdraudējumu riska līmenis – 4.10. attēlā redzama DUS apkopoto risku matrica, kurā iekļauti gan iekšējie, gan ārējie apdraudējumi. Apdraudējumi ir pieņemami, kas nozīmē to, ka speciāli pasākumi risku samazināšanai nav nepieciešami, tomēr riski ir jākontrolē.

	NENOZĪMĪGS RISKS I	PIEŅEMAMAS RISKS II	CIEŠAMS RISKS III	NOZĪMĪGS RISKS IV	NECIEŠAMS RISKS V
Varbūtība ↓					
Ļoti augsta (1x diennaktī un biežāk)					
Augsta (1x mēnesī)	- degvielas (DD, BE) noplūde auto uzpildes laikā				
Vidēja (1x gadā)	- vētras, mežu ugunsgrēki	- gāzes (LPG, CNG) noplūde auto uzpildes laikā; - gāzes, elektrības apgādes pārrāvums			
Zema (1x 5 gados)		- ārējā ķīmiskā avārija		- ugunsgrēks bez "domino" efekta	- ugunsgrēks ar "domino" efektu; - sprādziens; - autocisternas avārija
Ļoti zema (1 x 10 gados un retāk)	- zemesrīces, plūdi	- degvielas (DD, BE) noplūde autocisternu noliešanas laikā	- sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvumā	- gāzes (LPG) noplūde autocisternu noliešanas laikā	- degvielas (DD, BE) noplūde no dubultsienu rezervuāriem; - anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu
Sekas →	Maznozīmīgas	Nozīmīgas	Vidējas	Smagas	Ļoti smagas
levainotie/cietušie:	nepatīkamas sajūtas	nenozīmīga ietekme uz veselību	nepieciešama pirmā palīdzība	nepieciešama medicīniskā palīdzība	hospitalizācija
Kaitējums vīdei:	īslaicīgs, bez sekām	īslaicīgs, bez būtiskām sekām	īslaicīgs, ar nelielu vides piesārņojumu	īslaicīgs, ar liela apjoma vides piesārņojumu	ilgstošs, ar būtisku vides piesārņojumu
Materiālie zaudējumi:	eksploataācijas izdevumu ietvaros	īslaicīga darbības apturēšana	īslaicīga darbības apturēšana ar nelielu degvielas noplūdi	darbības apturēšana ≤24 h ar lielu degvielas noplūdi	darbības apturēšana ≥24 h, ar lielu degvielas noplūdi un iekārtu atjaunināšanu

4.10. att. AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijas apkopoto risku matrica



5. ZIŅAS PAR PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA APKĀRTNES TERITORIJU, KURU VAR IETEKMĒT AVĀRIJA, TAI SKAITĀ INFORMĀCIJA PAR TO IEDZĪVOTĀJU UN BLAKUS ESOŠO OBJEKTU SKAITU, KURUS VAR IETEKMĒT AVĀRIJA PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTĀ

DUS "Cukurs" atrodas Liepājas pilsētas industriāla rakstura zonā Karaostas mikrorajonā. Uz šī plāna izstrādes laiku DUS "Cukurs" teritorija robežojas ar Cukura un Grīzupes ielām, otrpus tām atrodas ražošanas objekti. Tuvākā teritorija ar vērā ņemamu saimniecisko darbību ir SIA "DZELZSBETONS MB" Liepājas dzelzbetona ražotne, pārējie saimniecisko darbību veicēji ir nelieli uzņēmumi. Tuvākās publiskās ēkas atrodas apmēram 325 m uz dienvidiem no DUS teritorijas – vairāki tirdzniecības uzņēmumi Cukura ielā 27. Apmēram 425 m attālumā, R-ZR virzienā no DUS atrodas tuvākā dzīvojamā ēka – 7 dzīvokļu māja Nākotnes ielā 6, citas daudzdzīvokļu ēkas un viengimeņu mājas atrodas vēl attālāk tālāk.

Veicot avārijas risku seku modelēšanu, noskaidrots, ka Jaunākās tehnoloģiskās avārijas (7500 L benzīna noplūde) rezultātā iespējamās maksimālās ietekmes zona (toksiskās koncentrācijas izplatība) ir **143 metri** no avārijas vietas. Toksiskās koncentrācijas izplatība, atkarībā no vēja virziena, var skart cilvēkus, kas atrodas degvielas uzpildes stacijas teritorijā un ārpus tās. Toksiskās zonas ietekmē var nonākt tiešā tuvumā esošie saimniecisko darbību veicēji, kā arī kājāmgājēji, kas pārvietojas pa Cukura un Grīzupes ielām. No toksiskās ietekmes vienmēr iespējams patverties iekštelpās, savukārt citas ietekmes neizietu ārpus uzņēmuma teritorijas – cilvēku apdraudējums nav sagaidāms pie nosacījuma, ka sākotnējā avārija tiek ierobežota un tā neeskalējas. Potenciāli apdraudētā zona ar 143 metru rādiusu atzīmēta 1. pielikuma kartē.

6. INFORMĀCIJA PAR CIVILĀS AIZSARDZĪBAS ORGANIZĀCIJU PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTĀ UN ZIŅAS PAR ATBILDĪGAJIEM DARBINIEKIEM UN VIŅU PIENĀKUMIEM

Nodaļā sniegti atbildīgo AS "VIRŠI-A" darbinieku kontakti, kā arī konkrētās DUS darbinieku pienākumi avārijas gadījumā.

6.1. Persona (vārds un uzvārds), kas pieņem lēmumu par objekta civilās aizsardzības plāna īstenošanas sākšanu, rīcības koordinēšanu, avārijas bīstamības un seku samazināšanas pasākumu vadīšanu objektā avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā un kas ir atbildīga par seku likvidēšanas pasākumu veikšanu pēc avārijas

Darba aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība – Zanda Štelfa (tel.: 22028535, zanda.stelfa@virsi.lv)

Gāzes saimniecība – Edgars Šulckis (tel.: 25 694 214, edgars.sulckis@virsi.lv)

Vides aizsardzības – Anita Apsīte-Adaškeviča (tel.: 27844302, anita.apsite@virsi.lv)

Drošība, terorisms, laupīšana – Uvis Briedis (tel.: 25714265, uvis.briedis@virsi.lv)

6.2. Persona (vārds, uzvārds, tālruna numurs un elektroniskā pasta adrese), kas ir atbildīga par sakariem ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citām institūcijām ikdienā un sadarbību ar minētajām institūcijām avārijas vai tās tiešu draudu gadījumā

Darba aizsardzības speciāliste Zanda Štelfa tel.: 22028535, zanda.stelfa@virsi.lv



6.3. Informācija par darbinieku pienākumiem attiecībā uz civilās aizsardzības nodrošināšanu un avāriju ierobežošanu un likvidēšanu objektā

DUS darbinieku pienākumi avārijas gadījumā ir sekojoši:

- tehnoloģisko procesu apturēšana,
- cilvēku evakuācija no notikuma vietas uz pulcēšanās vietu,
- glābšanas dienestu izsaukšana uz notikumu vietu,
- notikuma vietas norobežošana,
- šķidrās degvielas noplūdes ierobežošana/ savākšana ar absorbentiem,
- atbildīgo darbinieku informēšana par notikušo,
- glābšanas dienestu sagaidīšana un informācijas sniegšana par notikumu un objekta bīstamību.

6.4. Informācija par objektā izveidotajām reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienībām vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu

Nav. DUS darbinieki savāc naftas produktu nelielas noplūdes.

7. INFORMĀCIJA PAR DARBINIEKU APMĀCĪBU RĪCĪBAI AVĀRIJAS GADĪJUMĀ, CIVILĀS AIZSARDZĪBAS JAUTĀJUMOS UN PIRMĀS PALĪDZĪBAS SNIEGŠANĀ

Civilās aizsardzības apmācības saturs nodrošina, ka apmācības procesā paaugstinātas bīstamības objekta darbinieks apgūst:

- zināšanas par objekta civilās aizsardzības plānu,
- zināšanas par valstī iespējamām katastrofām un to sekām,
- zināšanas par valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu,
- zināšanas par iestādēm, kas nodrošina katastrofu pārvaldīšanu,
- zināšanas par civilās aizsardzības sistēmu,
- pirmās palīdzības sniegšanas prasmes dzīvībai kritiskās situācijās (piemēram, bīstamas asiņošanas apturēšana, atdzīvināšanas pasākumi), kā arī palīdzības izsaukšanu.

Civilās aizsardzības apmācību jāorganizē ne retāk kā reizi gadā un darbiniekiem jāapliecina, ka ir apguvuši apmācību civilās aizsardzības jautājumos (MK 05.12.2017. noteikumu Nr. 716 "Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam" 5., 6., 7. punkti). Uzņēmumā reizi gadā norit katra DUS darbinieka zināšanu pārbaude civilās aizsardzības jomā digitālā apmācību sistēmā.

DUS jāorganizē **teorētiskās civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības ne retāk kā reizi 3 gados** (MK 19.09.2017. noteikumu Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība" 9.12.2. punkts, MK 20.06.2017. noteikumi Nr. 341 "Noteikumi par civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību veidiem un organizēšanas kārtību").

8. APRAKSTS PAR PASĀKUMIEM, KAS SAMAZINA RISKU DARBINIEKIEM DARBA VIETĀ UN CITĀM PERSONĀM, KAS ATRODAS PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTA TERITORIJĀ

DUS darbiniekiem ir jāiesaistās avārijas draudu ierobežošanā vai likvidēšanā un ir jā rūpējas par DUS apmeklētāju drošību, tomēr ar savu pašizliedzīgo rīcību DUS darbinieki nedrīkst pakļaut briesmām paši savu dzīvību – **CILVĒKS IR VISSVARĪGĀKAIS**, bet visas lietas ir atgūstamas.



8.1. Darbinieku brīdināšana par draudiem, informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem, kā arī turpmākā informēšana

Darbinieki tiek iekšēji apmācīti. Kodolīga informācija par rīcību ārkārtas un nestandarta situācijās apkopota uzņēmuma izstrādātā bukletā, kurš atrodas DUS viegli redzamā un vienmēr pieejamā vietā. Darbinieku informēšana par rīcību avārijas vai katastrofas gadījumā un veicamajiem aizsardzības pasākumiem notiek, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus. Turpmākie rīkojumi tiek sniegti ar atbildīgā darbinieka starpniecību vai pakļaujoties operatīvo palīdzības dienestu darbinieku rīkojumiem.

8.2. Īss apraksts par darbinieku nepieciešamo darbību pēc brīdinājuma saņemšanas

Saņemot informāciju par ārkārtas situāciju (brīdinājumu), DUS nodarbinātajiem jāiesaistās avārijas draudu ierobežošanā vai likvidēšanā, rīkojoties atbilstoši iekšējām procedūrām (AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta situācijās).

8.3. Drošības pasākumi darbiniekiem un citām personām, kas atrodas objekta teritorijā

Drošības pasākumi tiek pielietoti atbilstoši apdraudējuma veidam, vadoties pēc principa, ka cilvēks ir vissvarīgākais, t.n. arī to, ka darbinieki, iesaistoties avārijas seku likvidēšanā vai ierobežošanā, nedrīkst riskēt ar savu dzīvību un veselību.

9. AVĀRIJAS DRAUDU REĢISTRĒŠANAS UN ĀRĒJĀS BRĪDINĀŠANAS PASĀKUMU SISTĒMAS RAKSTUROJUMS


Šajā nodaļā raksturota kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus, kārtība un veids, kādā par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, atbildīgajām personām un citām institūcijām.

9.1. Kārtība, kādā reģistrē avārijas un avārijas draudus

Par visām avārijām un to draudiem tiek noformēts negadījuma akts, kuru atbildīgās personas izskata un veic nepieciešamās tālākās darbības. Nepieciešamības gadījumā tiek informētas valsts institūcijas (Valsts vides dienests, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts policija, Patērētāju tiesību un aizsardzības centrs u.c.). Tāpat ikdienas neatbilstības DUS vadītājs reģistrē un uzņēmuma atbildīgās personas apstrādā uzņēmuma palīdzības portālā (izstrādāts uz Jīra bāzes), kas ir kā digitāls neatbilstību reģistrs.

9.2. Kārtība un veids, kādā atbildīgā persona par avārijas draudiem vai avāriju ziņo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, attiecīgajai pašvaldībai un citām institūcijām

Konstatējot ugunsgrēku vai ugunsgrēka izcelšanās draudus (piemēram, >10 litru naftas produktu noplūde), jebkuram DUS darbiniekam nekavējoties jāzvana VUGD uz 112, kā arī jāinformē DUS vadītājs, ja tas nav uz vietas. Savukārt DUS vadītājam ir jāziņo savam tiešajam vadītājam un uzņēmuma atbildīgajām personām, saskaņā ar noteikto atbildību. Par notikušu vides piesārņošanu uzņēmuma atbildīgajai personai nekavējoties jāinformē reģionālā vides pārvalde. Pašvaldības un citas

	AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 01.2022
---	---	------------------

institūcijas tiek informētas, izvērtējot notikušā raksturu. Apziņošanas kārtība un atbildības jomas uzrādītas 5. pielikumā.

9.3. Informācija, ko iekļauj sākotnējā brīdinājumā, un kārtība, kādā sniedz turpmāko informāciju, kā arī detalizētāku informāciju, tiklīdz tā kļūst pieejama

Sākotnējā brīdinājumā iekļauj informāciju par notikuma vietu, notikušā raksturu un sākotnēji veicamajiem pasākumiem. Turpmāko informāciju sniedz pēc sākotnējā brīdinājuma saņēmēja papildus pieprasījuma vai pēc uzņēmuma iniciatīvas, sniedzot detalizētāku informāciju tiklīdz tā kļūst pieejama.

9.4. Kārtība un veids, kādā brīdina objektā nodarbinātos, objekta apakšuzņēmējus, apakšnomniekus un apmeklētājus, kā arī iedzīvotājus

Darbinieki tiek informēti, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus (telefonsaruna, *WhatsApp*, e-pasts). Apmeklētāji tiek informēti uz vietas, DUS, izmantojot automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas sirēnas un/ vai sniedzot mutisku informāciju. Tuvējo apdraudēto uzņēmumu darbiniekus un māju iedzīvotājus vajadzības gadījumā informē VUGD, nepieciešamības gadījumā iesaistot policiju un vietējo pašvaldību.

10. INFORMĀCIJA PAR PASĀKUMIEM

Nodaļā apkopota informācija par pasākumiem, kas nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos, iedzīvotāju brīdināšanu un piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu.

10.1. Pasākumi, kuri nodrošina avārijas draudu ierobežošanu un likvidēšanu, lai tie nepāraugtu avārijā, bet avārijas gadījumā – tās ierobežošanu, kontroli un likvidēšanu paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā, kā arī samazina avārijas draudu vai avārijas iedarbību un nodarīto kaitējumu

Atklājot naftas produktu noplūdi, DUS darbiniekiem jārikojas atbilstoši iekšējām procedūrām – DUS redzamā un viegli pieejamā vietā izvietota drukāta rokasgrāmata **AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta situācijās** (skatīties arī 6. pielikumu). Lai mazinātu avārijas draudus un iespējamās sekas, jāievēro sekojošs rīcības princips:

- 1) jāmazina degvielas avārijas noplūdes apmērus, nobloķējot attiecīgo sūkni,**
- 2) jānovērš aizdegšanās iespējamība, norobežojot noplūdes zonu un nepieļaujot liesmas vai dzirksteles klātbūtni noplūdes zonā un tās tuvumā,**
- 3) jānovērš aizdegšanās iespējamība un jāmazina ietekme uz vidi, noplūdušo šķidro degvielu (benzīnu, dīzeldegvielu) ierobežojot un savācot ar absorbentiem. Piesārņotos absorbentus, kas ir bīstamie atkritumi jāsavāc speciāli marķētā konteinerā, atbilstoši jāuzglabā un jāapsaimnieko,**
- 4) jānovērš iespējamais kaitējums cilvēku veselībai un dzīvībai (>10 litru noplūdes gadījumā), apziņojot un evakuējot cilvēkus, t.sk. DUS darbiniekus.**

DUS darbiniekiem ir jāzina, kur un kā var atslēgt sūkņu darbību, elektropadevi, kas ir primārie ārkārtas situācijas seku mazināšanas pasākumi.



Lielas noplūdes (>10 litru benzīna noplūdes gadījumā) vai aizdegšanās gadījumā nekavējoties jāizsauc operatīvā palīdzība, zvanot uz 112. Jāziņo DUS vadītājam un uzņēmuma atbildīgajām personām, lai organizētu palīdzību un valsts kontrolējošo iestāžu informēšanu.

10.2. Pasākumi, kuri saistīti ar cilvēku un vides aizsardzību paaugstinātas bīstamības objekta teritorijā avārijas gadījumā

DUS ir izvietotas iekārtu lietošanas pamācības un zīmes par aizliegtām darbībām. DUS ir izvietots un darba kārtībā uzturēts ugunsdzēsības inventārs, kā arī pirmās palīdzības līdzekļi. Nepieciešamās apkopes un atjaunošanu organizē DUS vadītājs ar uzņēmuma Tehniskās daļas speciālistiem.

DUS vienmēr ir naftas produktu absorbents (atrodas šķūnī – atkritumu mājā), ar ko absorbēt avārijas noplūdes un nepieļaut vides piesārņošanu, ugunsgrēku.

10.3. Pasākumi, kuri nepieļauj vai aizkavē avārijas seku izplatīšanos ārpus paaugstinātas bīstamības objekta teritorijas

Avārijas seku izplatīšanos ārpus DUS teritorijas nepieļauj vai aizkavē operatīva un mērķtiecīga DUS darbinieku rīcība – skatīties [10.1. punktu](#).

10.4. Pasākumi, kuri nodrošina iedzīvotāju brīdināšanu un turpmāku savlaicīgu informācijas sniegšanu iedzīvotājiem apdraudētajā teritorijā, kur tas nepieciešams

Nepieciešamības gadījumā DUS apmeklētāji un darbinieki tiek informēti, izmantojot automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas sirēnas.

Nopietnas avārijas gadījumā, kad varētu tikt apdraudēta satiksmes drošība uz tuvējām ielām un var tikt ietekmēti kaimiņu teritorijās esošo uzņēmumu darbinieki, satiksmes noslēgšanu un cilvēku informēšanu organizētu Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu un spēkā esošo valsts agrīnās brīdināšanas kārtību.

10.5. Pasākumi, kuri nodrošina piesārņotās vietas izpēti, sanāciju un vides atjaunošanu, lai likvidētu avārijas iedarbību uz cilvēkiem vai vidi

Gadījumā, ja noplūdusi degviela nokļuvusi lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtā, paredzēts izsaukt sadarbības partnera specializēto transportu, ar ko izsūknētu un aizgādātu uz attīrīšanas iekārtām piesārņotos ūdeņus. DUS lietus ūdeņu attīrīšanas iekārtā attīrītos ūdeņus laboratoriski kontrolē periodiski un pēc notikušām avārijas noplūdēm, ja tās nonākušas iekārtās.

Grunts piesārņošanas gadījuma specializēta sadarbības partnera darbinieki noraktu ar naftas produktiem piesūcināto grunti un nogādātu to uz attīrīšanas iekārtām. Pēc tam tiktu organizēta pareiza grunts paraugu noņemšana piesārņotajā areālā, paraugu laboratoriska testēšana. DUS ir izveidota gruntsūdens monitoringa sistēma – gruntsūdens paraugus no urbumiem paņem un laboratoriski kontrolē periodiski un pēc notikušām avārijas noplūdēm.

Par periodiski veikto monitoringu un pēc avārijas noplūdes, kā arī izpildītājiem sanācijas darbiem tiek sagatavotas atskaites. Gadījumā, ja tūlītēji veiktie pasākumi nenodrošinātu piesārņojuma savākšanu, sadarbības partnera ģeologi izveidotu Sanācijas darbu programmu piesārņojuma likvidēšanai. Atskaites un programmas iesniedz arī atbildīgajai Valsts Vides dienesta reģionālajai vides pārvaldei.



Visus augstāk uzskaitītos darbus izpilda AS "VIRŠI-A" apmaksāti specializēti sadarbības partneri, kuri ir tiesīgi šādus pakalpojumus sniegt, bet organizē uzņēmuma atbildīgā persona.

11. DETALIZĒTS ŠĀDU BŪTISKĀKO AVĀRIJAS GADĪJUMĀ NODROŠINĀMO PASĀKUMU APRAKSTS

Nodaļā raksturoti evakuācijas pasākumi, pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem, sabiedriskās kārtības uzturēšana un īpašuma apsardze, nodrošinājums ar alternatīvo enerģijas avotu, DUS darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi, preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi (saskaņā ar Ugunsdrošības noteikumu 1. pielikumu), kā arī pasākumi pēc avārijas.

11.1. Evakuācijas pasākumi

Veselības vai dzīvības apdraudējuma gadījumā klienti un darbinieki dodas uz pulcēšanās vietu, kura atrodas iespējami tālu no DUS bīstamajiem objektiem (skatīties 3. pielikumā). Nelabvēlīga vēja virziena vai augstas avārijas bīstamības gadījumā, jādodas uz vietu, kas ir droša un jāpakļaujas VUGD amatpersonu norādījumiem.

11.2. Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības pasākumi cietušajiem

Sīku traumu gadījumos izmantojami pirmās palīdzības līdzekļi, kas atrodas DUS aizkases zonā (atrašanās vieta norādīta 3. pielikumā) un katrā automašīnā esošās aptieciņās. Dzīvībai bīstamu traumu gadījumā uz DUS jāizsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, zvanot uz 113 vai 112.

11.3. Sabiedriskās kārtības uzturēšana paaugstinātas bīstamības objektā un īpašuma apsardze

DUS ir ierīkota apsardzes signalizācija, kā arī signalizācijas pultis, lai nepieciešamības gadījumā izsauktu sadarbības partneri – mobilo apsardzes brigādi. DUS ir aprīkota ar videonovērošanas kamerām.

11.4. Alternatīvā enerģijas avota nodrošināšana

Uzņēmumam ir vairāki uz pārvietojamas piekabes montēti elektroģeneratori, kas izvietoti uzņēmuma objektos pa visu Latviju – uz plāna izstrādes laiku uzņēmumam pieejami savi elektroģeneratori ar sekojošiem parametriem:

- KOHLER SDMO (132 KW 238 A),
- KOHLER SDMO (62 KW 111 A),
- KOHLER SDMO (28 KW 47 A),
- Vanguard (9.6 KW 25 A).

Elektroģeneratoru vajadzības gadījumā pārvieto uzņēmuma Tehniskās daļas speciālisti, pieslēgšanu veic uzņēmuma Tehniskās daļas elektriķi (pieslēgšanas vieta norādīta 3. pielikumā).

11.5. Paaugstinātas bīstamības objekta darbības nodrošināšanas vai tās drošas pārtraukšanas pasākumi

Objektu nepieciešamības gadījumā var apturēt, nobloķējot visus tehnoloģiskos procesus. Tad, kad situācija ir normalizējusies, DUS darbību var atjaunot. Enerģijas apturēšana un atjaunošana nerada papildus bīstamību.

11.6. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Saskaņā ar MK 07.11.2017. noteikumu Nr. 658 "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju" IV daļas 6.11.6. punktu un 1. pielikumu zemāk uzskaitīti preventīvie un gatavības pasākumi, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi par sekojošiem riskiem:

- ugunsgrēks, ugunsnedrošas iekārtas,
- iekšējo inženierkomunikāciju apdraudējums,
- ārējo inženierkomunikāciju apdraudējums,
- ārējā ķīmiskā avārija,
- dabas katastrofas (vētras, zemestrīces, plūdi, mežu ugunsgrēki),
- anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu,
- sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvumā.

Ugunsgrēks, ugunsnedrošas iekārtas

Uzņēmumam vislielākās pūles jāiegulda preventīvajos pasākumos un darbinieku apmācībā, lai ugunsgrēks neiestātos vai aizdegšanās gadījumā to varētu veiksmīgi likvidēt.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO križu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	"Ugunsdrošības noteikumi" prasību ievērošana DUS	pastāvīgi	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	darbinieki un apmeklētāji	neattiecas
1.2.	DUS ugunsdrošības instrukcijas izstrādāšana un tās prasību ievērošana	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	darbinieki un apmeklētāji	neattiecas
1.3.	Atbildīgā darbinieka par ugunsdrošību nozīmēšana DUS, tā apmācības saskaņā ar "Ugunsdrošības noteikumi" prasībām	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību	neattiecas
1.4.	DUS nodrošināšana ar ugunsdzēsības aparātiem un inventāru saskaņā ar "Ugunsdrošības noteikumi" prasībām, to uzturēšana darba kārtībā	saskaņā ar normatīvajiem aktiem, pastāvīgi	atbildīgais par ugunsdrošību, dus vadītājs	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību, darbinieki	neattiecas
1.5.	DUS aprīkošana ar drošības zīmēm un uzrakstiem atbilstoši esošajiem standartiem	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību, DUS vadītājs	neattiecas
1.6.	Darbinieku iepazīstināšana ar ugunsdrošības instrukciju, evakuācijas ceļiem, izejām, ugunsdzēsības inventāru	reizi gadā	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	atbildīgais par ugunsdrošību, darbinieki	neattiecas



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1.7.	Praktisko nodarbību veikšana rīcībai ugunsgrēka gadījumā	ne retāk kā reizi 3 gados	atbildīgais par ugunsdrošību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
1.8.	Elektroiekārtu zemējuma, zibensaizsardzības ierīču un elektroinstalācijas izolācijas pretestības mērījumu veikšana	saskaņā ar normatīvajiem aktiem	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs	uzņēmums	ārpakalpojums (TÜV Rheinland Grupa)	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	VUGD izsaukšana (112), īsi pastāstot, kas un kur (adrese) noticis	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieks, kurš ieraudzījis aizdegšanos	neattiecas
2.2.	Uzņēmuma vadības informēšana	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Ugunstrauksmes ziņojumu pogas nospiešana, ja trauksme neskan	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācijas uzsākšana	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.5.	Elektropadeves atslēgšana degšanas vietai	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.6.	Aizdegšanās likvidēšana ar ugunsdzēsības līdzekļiem	nekavējoties	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.7.	Neatliekamās medicīniskās ("ātrās") palīdzības izsaukšana, pirmās palīdzības sniegšana cietušajiem	nekavējoties, pēc vajadzības	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki, DUS apmeklētāji	neattiecas
2.8.	VUGD sagaidīšana un īsa informēšana par notikušo, par cilvēkiem, kas atrodas vai var atrasties ugunsgrēka vietā, ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas (dīķa) atrašanos, ja iespējams – aptuveno degvielas apjomu DUS	~11 min.	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.9.	Ugunsdzēsības un glābšanas darbu vadītāja norādījumu pildīšana	nekavējoties	VUGD darbinieki	uzņēmums	darbinieki, DUS apmeklētāji	neattiecas

Piezīme: * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

Iekšējo inženierkomunikāciju apdraudējums

Būtiski ir izvēlēties kvalitatīvākos risinājumus projektēšanas un būvniecības stadijā, lai DUS kalpotu droši, ar minimālu apdraudējuma iespējamību. Tāpat svarīga loma ir inženierkomunikāciju uzturēšanā (pārbaudēs un apkopēs), darbinieku apmācībā.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Līguma slēgšana par pakalpojumu saņemšanu	pēc nepieciešamības	Valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	Tehniskā daļa	neattiecas
1.2.	Bīstamo iekārtu tehnisko pārbaudu nodrošināšana	periodiski, atbilstoši normatīviem	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs	uzņēmums	ārpakalpojums (TÜV Rheinland Grupa)	neattiecas
1.3.	Komunikāciju uzturēšana atbilstošā kārtībā, remonts vai nomaiņa	pastāvīgi	tehniskās nodaļas vadītājs	uzņēmums	Tehniskā daļa, līgumorganizāc.	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Atslēgt inženiertehniskās komunikācijas un bīstamās iekārtas	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.2.	Pamest bīstamo zonu, pārliecināties, vai tuvumā esošie cilvēki ir sapratuši situāciju un rīkojas tāpat	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	1 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Pēc nepieciešamības – ziņot atbildīgajiem dienestiem/sadarbības partneriem	3 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.5.	Pēc vajadzības – materiālo vērtību vākšanas organizēšana (telpu applūšanas gadījumā), elektropadeves atslēgšana u.c.	5 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

Ārējo inženierkomunikāciju apdraudējums

DUS darbiniekiem ir svarīgi atpazīt apdraudējumu un zināt nepieciešamo rīcību.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Elektrotīklu un gāzes tīklu apkope un remonts	pastāvīgi, atbilstoši normatīviem	AS „Sadales tīkli”			neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Pamest bīstamo zonu, pārliecināties, vai tuvumā esošie cilvēki ir sapratuši situāciju un rīkojas tāpat	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.2.	Attiecīgo avārijas brigāžu informēšana par notikušo avāriju (gāze – 113, elektrība – elektrīkis un/ vai 8404)	1 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	3 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Inženiertehnisko komunikāciju atslēgšanu	nepieciešamības gadījumā	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.5.	Attiecīgo avārijas brigāžu pārstāvju sagaidīšana	pēc ierašanās	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

Ārējā ķīmiskā avārija

Par avāriju ar ķīmisko vielu noplūdi var liecināt arī raksturīgas pazīmes – smaka, dažādas krāsas dūmi, saindēšanās simptomu (klepus, acu asarošana, elpas trūkums, smakšana u.c.) parādīšanās. Iedzīvotājus apdraudējuma gadījumā informē ar valsts trauksmes sirēnām un plašsaziņu līdzekļu palīdzību, kā arī katru individuāli – ar īsziņu palīdzību (valsts agrīnās brīdināšanas sistēma).

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Iestādes iekšējo un ārējo bīstamības avotu novērtēšana un iespējamo avāriju situāciju izskatīšana	ne retāk kā reizi 4 gados	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.3.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Iestādes vadības informēšana	5 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
2.2.	Darbinieku informēšana par notikušo avāriju un viņu tālāko rīcību	10 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Telpu hermetizēšana	pēc apziņošanas	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.4.	Ventilācijas atslēgšana, logu, durvju aizvēršana	15 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.5.	Vienkāršu individuālās aizsardzības līdzekļu sagatavošana un lietošana	pēc apziņošanas	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.6.	Uzturēšanās telpās – vislabāk tajās, kas atrodas tālākajā ēkas pusē attiecībā pret ķīmiskās avārijas vietu	līdz apdraudējuma beigām	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
Bieži ķīmiskās avārijas gadījumā labākā aizsardzība ir palikšana iekštelpās, tomēr tas ir atkarīgs no situācijas (kurā vietā, kāda viela noplūdusi, cik liela noplūde / ķīmiskās vielas degšana, vēja virziens un ātrums)						
2.7.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācija	atkarībā no situācijas	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas

Piezīme: * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

Dabas katastrofas (vētras, zemestrīces, plūdi, mežu ugunsgrēki)

Latvijā ir mērens klimats ar neizteiktām dabas katastrofām. Iedzīvotājus apdraudējuma gadījumā informē ar valsts trauksmes sirēnām un plašsaziņu līdzekļu palīdzību, kā arī katru individuāli – ar īsziņu palīdzību (valsts agrinās brīdināšanas sistēma), lokāla apdraudējuma gadījumā DUS darbiniekus, noteikti, informēs arī DUS klienti, kas braukšanas laikā pamanījuši ārkārtas situāciju.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Iestādes vadības informēšana	5 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.2.	Darbinieku apziņošana par apdraudējumu	10 min.	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.3.	Ventilācijas atslēgšana, logu, durvju aizvēršana	15 min. (pēc nepieciešamības)	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas
2.4.	Avārijas dienestu iesaistīšana	pēc nepieciešamības	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS atbildīgais	neattiecas

Piezīme: * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

Anonīms ziņojums par sprādzienbīstamu priekšmetu

Anonīms ziņojums par sprādzienbīstama priekšmeta uzstādīšanu DUS var tikt saņemts tālruņa zvana vai rakstiska paziņojuma veidā. Vairumā gadījumu to autori ir pusaudži vai psihiski nelīdzsvaroti cilvēki. Šādiem paziņojumiem reti ir reāls pamats, tomēr veicama reaģēšana. Vēl nesenā Krievijas vēsturē gan bijuši vairāki konkurentu izrēķināšanās gadījumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Iestādes iekšējo un ārējo bīstamības avotu novērtēšana	ne retāk kā reizi 4 gados	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
1.2.	Darbinieku apmācība un instruēšana	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	atbildīgais par civilo aizsardzību	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Saņemot anonīmo telefona zvanu, vēlams pēc iespējas novilcināt telefonsarunas laiku, iegaumēt saturu, zvanītāja balss un runas īpatnības	-	DUS darbinieks, kurš ir atbildējis uz zvanu	uzņēmums	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	neattiecas
2.2.	Policijas un VUGD informēšana (112), DUS vadītāja informēšana	uzreiz pēc zvana	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	uzņēmums	DUS darbinieks, kurš atbildējis uz "spridzinātāja" zvanu	neattiecas
2.3.	Uzņēmuma vadības informēšana	uzreiz pēc VUGD, policijas un DUS vadīt. informēšanas	DUS vadītājs	uzņēmums	DUS vadītājs	neattiecas
2.4.	Darbinieku brīdināšana par briesmām	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas
2.5.	Darbinieku, apmeklētāju evakuācija no telpām	pēc attiecīga lēmuma pieņemšanas	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas
2.6.	Atbildīgo institūciju (policija, VUGD, u.c.) pārstāvju sagaidīšana	pēc atbildīgo institūciju ierašanās	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieks	neattiecas
2.7.	Darba atsākšana	pēc policijas atļaujas	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

Sabiedriskās nekārtības DUS teritorijā un tās tuvumā

Ņemot vērā Latvijas iedzīvotāju mentalitāti, sabiedriskās nekārtības ir maz ticamas, tomēr uzņēmuma DUS un tās darbinieki ir gatavi arī šādam apdraudējumam.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrāfs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1.1.	Videonovērošanas sistēmas uzturēšana, līguma ar apsardzes uzņēmumu nodrošināšana	pastāvīgi	Valdes priekšsēdētājs	uzņēmums	drošības virsnieks	neattiecas
1.2.	Sakaru līdzekļu darbības pārbaude	reizi gadā	atbildīgais par civilo aizsardzību	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
2.1.	Saņemtās informācijas/ situācijas pārbaude (paskatoties, paklausoties, paskatoties videokamerās)	nekavējoties	DUS vadītājs	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.2.	Darbinieku apziņošana par apdraudējumu, DUS ēkas aizslēgšana un palikšana iekštelpās, apsardzes izsaukšana	pēc vajadzības	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.3.	DUS vadītāja un uzņēmuma vadības informēšana	uzreiz pēc operatīvajiem darbiem	DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas
2.4.	Valsts policijas izsaukšana (110 vai 112)	pēc situācijas attīstības	DUS vadītājs, DUS atbildīgais	uzņēmums	darbinieki	neattiecas

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.


11.7. Pasākumi pēc avārijas, kas nepieciešami, lai novērstu, likvidētu vai būtiski samazinātu avārijas ietekmi uz cilvēkiem vai vidi

Lai novērstu citu personu apdraudējumu un avārijas eskalāciju, nelielas (līdz 10 L) degvielas noplūdes gadījumā jānorobežo noplūdes zona, savukārt lielas (>10 L) degvielas noplūdes un ugunsgrēka gadījumā jānorobežo iebrauktuve degvielas uzpildes stacijā. Pasākumu kopums uzskaitīts šī plāna [10. daļā](#), kā arī 7. pielikumā.

12. APRAKSTS PAR RĪCĪBU AVĀRIJAS DRAUDU VAI AVĀRIJAS NEVĒLAMO SEKU APJOMA VAI SMAGUMA SAMAZINĀŠANAI VAI IEROBEŽOŠANAI UN STĀVOKĻA KONTROLEI, NORĀDOT IEKĀRTAS, KAS JĀSARGĀ VAI JĀGLĀBJ NO AVĀRIJAS IETEKMES, KĀ ARĪ AVĀRIJAS IZEJAS, PULCĒŠANĀS VIETAS UN EVAKUĀCIJAS CEĻUS UN KĀRTĪBU, KĀDĀ APSTĀDINĀMI TEHNOLOĢISKIE PROCESI, IEKĀRTAS VAI OBJEKTI

Atbilstoši notikušās avārijas veidam, smagumam un bīstamības pakāpei, tiek pieņemti lēmumi par turpmāko rīcību avārijas nevēlamo seku apjoma vai smaguma samazināšanai vai ierobežošanai un stāvokļa kontrolei. Avārijas gadījumā sevišķi svarīgi ir pievērst uzmanību degvielas padeves procesu apturēšanai, kā arī bīstamo iekārtu (degvielu uzglabāšanas rezervuāru, gāzes balonu uzglabāšanas vietu) aizsardzībai.

No DUS ēkas ir 4 evakuācijas izejas – izejas un ceļi uz izejām tiek uzturēti brīvi. Teritorijā ir noteikta 1

	AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS	versija: 01.2022
---	---	------------------

drošas pulcēšanās vieta (atrašanās vieta norādīta 3. pielikumā).

Uz uzpildes iekārtām paši klienti var apturēt CNG uzpildi – uz dispansera izvietota STOP poga. Autogāzes uzpilde tiek apturēta, līdz ko klients atlaiž uzpildes pogu, kā arī autogāzes uzpildes iekārtas aprīkotas arī ar avārijas STOP pogu.

Nobloķēt visus uzpildes sūkņus vienlaicīgi var ar **1 avārijas (STOP) pogu**, kas atrodas aizkases zonā, pie loga. Apturēt uzpildi visos aktīvajos sūkņos var ar avārijas (STOP) pogu kases sistēmā, bet apturēt konkrētas uzpildes vietas sūkni var ar pogu "Apstādināt" kases sistēmā.



Strāvas padevi atslēgt konkrētai tehnoloģijai vai iekārtām, kā arī atslēgt strāvas padevi visam objektam var **galvenajā elektrības skapī**, kas atrodas noliktavā (pieejama tikai personālam). Atslēgt strāvas padevi visam objektam var arī DUS teritorijā esošajā **transformatoru apakšstacijā T41122** (atrašanās vietas norādītas 3. pielikumā).

13. RESURSU (ARĪ MATERIĀLO REZERVJU, SIGNALIZĀCIJAS UN CITU DROŠĪBAS IEKĀRTU, ATBILSTOŠI APMĀCĪTU DARBINIEKU UN CITU PIEEJAMO RESURSU) RAKSTUROJUMS

Nodaļā raksturoti uz vietas esošie resursi un uzņēmumam pieejamie, tostarp sadarbības partneru resursi.

13.1. Resursi, kas pieejami paaugstinātas bīstamības objektā

13.1.1. Agrīnās brīdināšanas sistēma, sakaru nodrošinājums

DUS ir nodrošināts ar skaņas sirēnām, kuras DUS darbiniekus un tās klientus brīdina par ugunsgrēku, kā arī ar radiatoraidītāja palīdzību trauksmes signāls tiek adresēts uz apsardzes kompānijas centrālo pulti. Sirēnas iedarbojas automātiski, nostrādājot detektoriem ēkas telpās vai arī manuāli, nospiežot kādu no rokas trauksmes pogām.

Darbiniekiem ir izstrādāta atbildīgo darbinieku un institūciju apziņošanas shēma (skatīties plāna 5. pielikumu), teritorijā ir labs mobilā tīkla pārklājums.

13.1.2. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības inženiertehniskās sistēmas un aprīkojums

Lai nodrošinātu savlaicīgu cilvēku evakuāciju un radītu nosacījumus veiksmīgai evakuācijai un ugunsgrēka dzēšanai, DUS ir integrēti:

- dažādi drošības risinājumi, lai nepieļautu degvielu noplūdi vidē, benzīna tvaiku uztveršana,
- zemējums, zibensaizsardzība un sprādzienbīstamai videi piemērota elektroaizsardzība,
- automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma.

DUS ēkā ir uzstādīta automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma (UATS). Tās pamatā ir ražotāja "INIM" konvencionālais uztveršanas centrs – 20 staru panelis *SmartLine 020-4* ar zonu paplašinātāju (UATS nav norādīts ekspluatācijas termiņš). Telpās uzstādīti dūmu detektori ar to atkārtojumiem virs piekaramajiem griestiem, kas nepārtraukti kontrolē dūmu klātbūtni gan virs, gan zem piekaramajiem griestiem. **DUS ēkā ir izveidotas 5 telpu zonas un 4 trauksmes pogas – kopumā 9 zonas.**



Informācija no visām zonām nonāk uz ugunsdrošības paneli *SmartLine*, kas ir uzstādīts tirdzniecības zālē, pie ieejas uz personāla telpām. Ar radiatoraidītāja palīdzību trauksmes signāls tiek adresēts arī uz apsardzes kompānijas centralizēto novērošanas pulti. UATS centrāles rezerves elektroapgāde tiek nodrošināta no akumulatorbaterijām, kas nodrošina sistēmas normālu funkcionēšanu darba režīmā 24 stundas un trauksmes režīmā ne mazāk kā 30 minūtes. Ja darbības atjaunošanai nepieciešama sistēmas pilnīga vai daļēja atslēgšana, DUS nodrošina ugunsdrošības pasākumus, kas kompensē atslēgtās uguns aizsardzības sistēmas funkcijas. Atslēdzot UATS, telpās izvietoto autonomos ugunsgrēka detektorus, kas reaģē uz dūmiem, nodarbinātie periodiski veic visu telpu, t.sk. tehniskās telpas apgaitas vismaz reizi 2 stundās.

Iedarbojoties detektoram vai nospiežot rokas trauksmes pogu, ugunsdrošības panelī uzrāda trauksmi un aktivizēto zonu, skan trauksmes signāls, trauksmes signālu pārraida uz apsardzes centrālo pulti.

Lai sistēma darbotos nevainojami, tai veic reglamentētas apkopes un pārbaudes – darbus izpilda SIA "LABORES 7 LTD".

13.1.3. Paaugstinātas bīstamības objekta reagēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienības vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltehnikas nodrošinājums

DUS uz vietas nav klātesoša reagēšanas un seku likvidēšanas pasākumu veikšanas vienība vai ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta materiāltehnikas nodrošinājums, taču uzņēmumam ir avārijas seku likvidēšanas darba inventārs, kurš glabājas pārvietojamajā piekabē – atrodas Aizkrauklē, uzņēmuma naftas bāzē "Avoti":

- sejas maskas ar filtriem – 2 gab.,
- aizsargapģērbs – 2 gab.,
- aizsargcimdi – 2 gab.,
- 1000 L plastmasas konteiners bīstamo atkritumu savākšanai – 1 gab.,
- norobežošanas lenta – 500 metri,
- lāpsta – 2 gab.,
- slota – 2 gab.,
- spainis – 2 gab.,
- absorbents,
- bonas,
- nestuves – 1 gab.

13.1.4. Individuālie vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi un to izmantošanas kārtība

DUS ir integrēti daudz un dažādi kolektīvie aizsardzības līdzekļi, kā piemēram: braukšanas ātruma ierobežojums teritorijā, telpu un teritorijas apgaismojums, drošības zīmes, aizsargnorobežojumi, elektroizolācija, zibensaizsardzība utt.

Veicot darbu DUS teritorijā, DUS darbinieki uzvelk augstas redzamības virsapģērbu ar atstarojošiem elementiem (darbinieku labākai pamanīšanai). Tīrot degvielas iekārtas un savācot naftas produktu noplūdes, DUS darbinieki lieto ķīmiski izturīgus aizsargcimdus, vajadzības gadījumā lieto arī aizsargbrilles.



13.1.5. Pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo materiālu saraksts un to izvietojums objektā

DUS kasu zonā (atrašanās vieta attēlota 3. pielikumā) ir pieejama pirmās palīdzības aptieciņa ar sekojošu saturu un medicīnisko materiālu minimumu (saskaņā ar LR noteikumu prasībām):

- 1) vienreiz lietojami cimdi iepakojumā – 2 pāri,
- 2) spraužamادات – 4 gab.,
- 3) šķēres (10-14 cm) ar noapaļotiem galiem – 1 gab.,
- 4) mākslīgās elpināšanas maska ar vienvirziena gaisa vārstuli iepakojumā – 1 gab.,
- 5) trīsstūrveida pārsējs (96 x 96 x 136 cm) iepakojumā – 2 gab.,
- 6) leikoplasts (2-3 cm) spolē – 1 gab.,
- 7) brūču plāksteri (dažādu izmēru) sterilā iepakojumā – 15 gab.,
- 8) tīklveida pārsējs Nr. 3 (40 cm) – 3 gab.,
- 9) marles saites (4 x 0.1 m) sterilā iepakojumā – 4 gab.,
- 10) marles saites (4 x 0.05 m) sterilā iepakojumā – 2 gab.,
- 11) pārsienamās paketes sterilā iepakojumā – 2 gab.,
- 12) marles komplekts (600 x 800 mm) sterilā iepakojumā – 1 gab.,
- 13) marles komprese (400 x 600 mm) sterilā iepakojumā – 1 gab.,
- 14) marles komprese (100 x 100 mm) sterilā iepakojumā – 5 gab.,
- 15) folijas sega (viena puse metalizēta, otra – spilgtā krāsā) iepakojumā – 1 gab.,
- 16) medicīnisko materiālu saraksts valsts valodā – 1 gab.

13.1.6. Inženiertehnika, transports, darbarīki, speciālais apģērbs, materiālās rezerves vai uzkrājumi

DUS ir pieejami aizsarglīdzekļi darbinieku pamanīšanai (augstas redzamības jakas, vestes un lietus mēteļi ar atstarojošiem elementiem) un aizsarglīdzekļi pret ķīmisku iedarbību (ķīmiski izturīgi cimdi, gumijas zābaki). Naftas produktu savākšanai ir pieejams absorbents (ne mazāk par 1 pilnu iepakojumu ar 20 kg un 1 iesāktu iepakojumu). Naftas produktu noplūdes savāc ar slotu un liekšķeri garā kātā.

13.1.7. Avārijas izplatību ierobežojošās iekārtas, avārijas noplūžu savākšanas iekārtas un rezervuāri, aizsargvaļņi, avārijas piesārņojuma noteikšanas ierīces un citas cilvēka drošībai vai vides aizsardzībai paredzētas iekārtas un aprīkojums

DUS tehnoloģijā ir integrēti daudzpakāpju drošības risinājumi, kā arī iespēja apturēt konkrētas uzpildes vietas sūkni, visus uzpildes sūkņus, kā arī atslēgt elektroapgādi visam objektam vai konkrētai tehnoloģijai, iekārtai. DUS aprīkota ar uguns aizsardzības sistēmu, apsardzes sistēmu un videonovērošanas sistēmu, kas palīdz laicīgi atklāt novirzes no normas un operatīvi rīkoties, tādējādi novēršot vai mazinot iespējamās avārijas sekas. DUS ir pieejams absorbents naftas produktu savākšanai, kā arī ugunsdzēsības aparāti, ugunsdzēsības pārklāji.

13.2. Resursi, kurus paredzēts piegādāt no citiem komersantiem saskaņā ar savstarpējās palīdzības un sadarbības vienošanos, kā arī laiks, kādā iespējams saņemt attiecīgos resursus

AS "VIRŠI-A" ir noslēgts sadarbības līgums ar SIA "EMENDO consulting" par vides prasību izpildi, reaģēšanu degvielas noplūdes gadījumos, bīstamo atkritumu apsaimniekošanu – pārstāvju ierašanās laiks objektā ir līdz 4 h no izsaukuma brīža Rīgā un līdz 8 h – pārējā LR teritorijā, taču reaģēšanas laikus var mainīt, pusēm par to vienojoties izsaukuma laikā (līguma ieskanējumu skatīties 7. pielikumā).

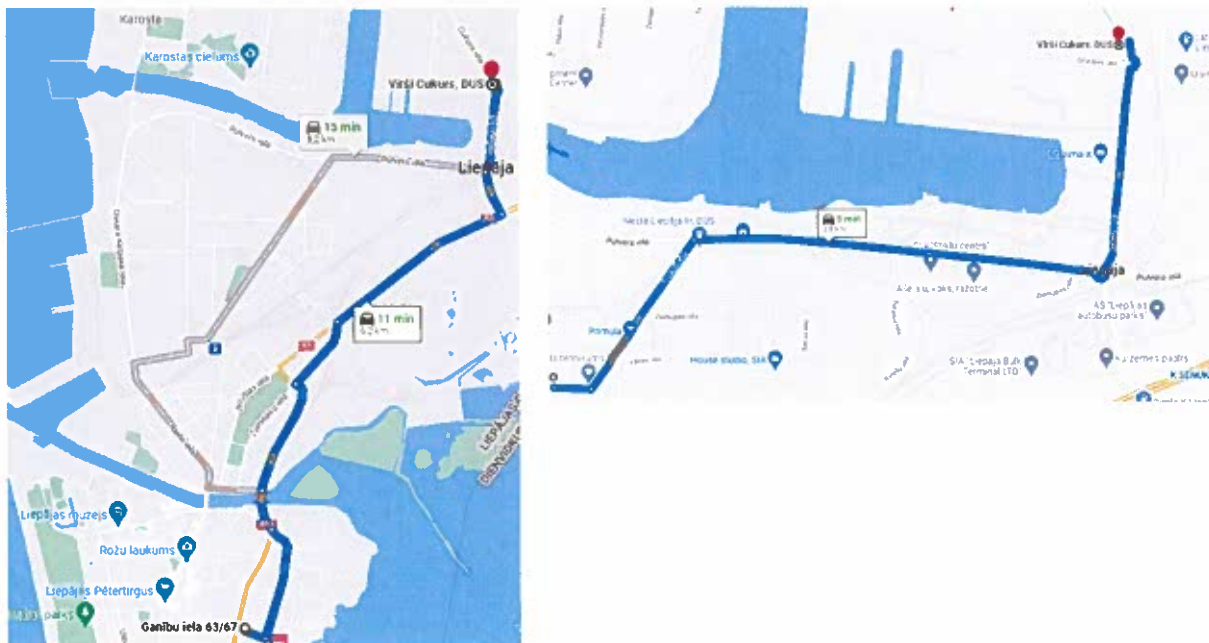
14. INFORMĀCIJA PAR LAIKU, KĀDĀ PĒC ATTIECĪGĀS INFORMĀCIJAS SAŅEMŠANAS VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTS UN CITI AVĀRIJAS DIENESTI VAR IERASTIES AVĀRIJAS VIETĀ

Atbilstoši MK 17.05.2016. noteikumiem Nr. 297 "Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus" VUGD apakšvienības izbrauc no daļas vai posteņa garāžas 90 sekunžu laikā pēc nosūtīšanas uz notikuma vietu. Pēc izbraukšanas VUGD notikuma vietā jāierodas:

- republikas pilsētā, pilsētā un ciemā, kur atrodas VUGD daļa vai postenis, – 8 minūšu laikā,
- pilsētā, ciemā, novada un pagasta teritorijā, kur neatrodas VUGD daļa vai postenis, – 23 minūšu laikā,

tomēr ierašanās ir iespējama vēlāk par noteikto objektīvu apstākļu dēļ.

Liepājas pilsētā ir 2 (divas) VUGD daļas – Liepājas 1. daļa Ganību ielā 63/67 un Liepājas 2. daļa Ziemeļu ielā 21A. Ņemot vērā objektu izvietojumu, VUGD pirmās vienības ierašanās, visticamāk, notiktu 8 minūšu laikā pēc izsaukuma (skatīties 14.1. attēlu). Izņēmums varētu būt tikai gadījumā, ja izsaukuma brīdī noritētu lieli dzēšanas un/ vai glābšanas darbi citā vietā.



14.1. att. Maršruts no VUGD Liepājas 1. daļas (attēla kreisajā pusē) un 2. daļas (attēla labajā pusē) līdz AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacijai "Cukurs"

DUS teritorijā neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests ieradīsies 15 minūšu laikā, AS "Sadales tīkls" avārijas dienesta ierašanās laiks var būt līdz 25 minūtēm.

15. KĀRTĪBA, KĀDĀ SNIEDZAMA PALĪDZĪBA VALSTS UGUNSDZĒSĪBAS UN GLĀBŠANAS DIENESTAM UN VEICAMAS DARBĪBAS ĀRPUS OBJEKTA TERITORIJAS AVĀRIJAS BĪSTAMĪBAS VAI SEKU SAMAZINĀŠANAI

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests var izmantot ūdeni no DUS esošās ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas, kā arī ugunsdzēsības inventāru, nelielu naftas produktu noplūdes gadījumā – arī naftas produktu absorbentu. Izvērtējot konkrēto situāciju, AS "VIRŠI-A" var izsaukt sadarbības partneri, kurš savāc un apsaimnieko ar naftas produktiem piesārņotus ūdeņus un grunti. Sadarbības jautājumos jāsazinās ar Zandu Štelfu (tel. nr.: 22028535, zanda.stelfa@virsi.lv).

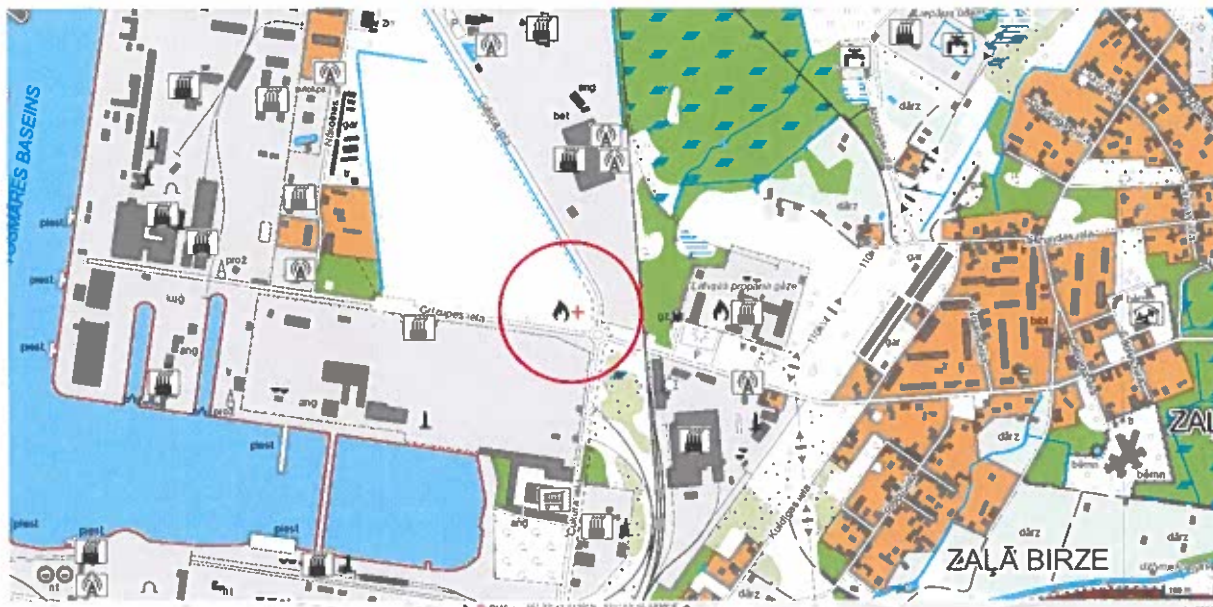


AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

PIELIKUMI

1. Paaugstinātas bīstamības objekta atrašanās vieta un objektā iespējamo avāriju seku nevēlamās ietekmes zonas ārpus objekta teritorijas (M 1:5000)



Apzīmējumi:



industriālā teritorija



dabaszāzes objekti



telekomunikāciju infrastruktūra



ūdensapgādes infrastruktūra



bērnudārzs



Ļaunākās tehnoloģiskās avārijas (7500 L benzīna noplūde) rezultātā iespējamās maksimālās ietekmes zona (toksiskās koncentrācijas izplatība) ir **143 metri** no avārijas vietas – ietekmes areāls norādīts 286 metru rādiusā, jo izplatību ietekmē vēja virziens konkrētajā momentā.



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

2. Riska samazināšanas pasākumu plāns (atbilstoši MK 07.11.17. noteikumu Nr. 658 4. pielikumam)

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
1. Tehnoloģisko iekārtu un procesu drošības tehniskie risinājumi				
1.1.	Bīstamo iekārtu tehnisko pārbažu nodrošināšana	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
1.2.	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaude bīstamajām iekārtām	Tehniskā atbalsta nodaļas vadītājs, TÜV Rheinland Grupa	1 x gadā, pēc grafika	pēc grafika
1.3.	Rezervuāru un citu iekārtu marķējuma izvietošana un atjaunošana	tehniskie darbinieki	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
1.4.	Naftas produktu absorbējošo materiāla, drošības inventāra iegāde	DUS vadītājs	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
2. Darbinieku apmācība				
2.1.	Darbinieku apmācības pareizā iekārtu lietošanā, to ikdienas uzturēšanā, iespējamās ārkārtas situācijās un nepieciešamajā rīcībā	DUS vadītājs un dažādi speciālisti	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
3. Avārijatavības spējas				
3.1.	Automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas apkopes un pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "LABORES 7 LTD"	saskaņā ar reglamentu retāk kā 1 x 3 mēnešos)	saskaņā ar reglamentu
3.2.	DUS esošā avārijas seku novēršanas līdzekļu esamība un tā uzturēšana	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	nepārtraukti	nepārtraukti
3.3.	Īpašumā esošo strāvas ģeneratoru pieejamība	Tehniskās daļas vadītājs	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
3.4.	Darbinieku apmācība rīcībai ārkārtas situācijās	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	pēc grafika	
3.5.	Degvielas pārvadāšanas automašīnu (ADR) pieejamība	SIA "VIRŠI loģistika" valdes loceklis	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
3.6.	Līgumi ar ārpalpojuma uzņēmumiem, kas nodrošina vides izpēti un sanāciju, bīstamo atkritumu apsaimniekošanu	Tehniskās daļas vadītājs, vides aizsardzības speciālists	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
4. Darba aizsardzības				
4.1.	Ievadapmācība darba aizsardzībā, apmācības darba aizsardzībā darba vietā	DUS vadītājs	1. darba dienā un ne retāk kā 1 x gadā	pēc nepieciešamības
4.2.	Darbinieku norīkošana uz obligātajām veselības pārbaudēm	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	uzsākot darbu un ne retāk kā reizi 3 gados	pēc nepieciešamības
4.3.	Darba vides risku novērtēšana un darbinieku iepazīstināšana ar novērtēšanas rezultātiem	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	ne retāk kā 1 x gadā	pēc grafika un pēc nepieciešamības



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
4.4.	Ugunsdrošības un darba aizsardzības uzraudzība darba vietā, nepieciešamo korekciju veikšana	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	nepārtraukti	nepārtraukti
4.5.	Darba aizsardzības pasākumu plāna sastādīšana nākamajam gadam	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, valdes priekšsēdētājs	līdz gada beigām	
4.6.	Darba apgērbu un individuālo aizsardzības līdzekļu papildus iegāde	DUS vadītājs, darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	pēc nepieciešamības	pēc nepieciešamības
5. Elektrodrošība				
5.1	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaude bīstamajām iekārtām	Tehnisķā atbalsta nodaļas vadītājs, TUV Rheinland Grupa	1 x gadā	pēc grafika
5.2	Elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīces) pārbaude DUS ēkai	Tehnisķā atbalsta nodaļas vadītājs, ārpalpojuma uzņēmums	reizi 10 gados	plānots 2030. gadā
6. Uguns aizsardzībai nozīmīgas inženiertehniskās sistēmas				
6.1.	Automātiskās ugunsrēķa atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas apkopes un pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "LABORES 7 LTD"	saskaņā ar reglamentu un pēc nepieciešamības	saskaņā ar reglamentu
7. Sprādziendrošība				
7.1.	Sekot, lai sprādziembīstamajā zonā nebūtu atklāta liesma un tiktu ievēroti ugunsdrošības prasības	DUS darbinieki	nepārtraukti	nepārtraukti
7.2.	Bīstamo iekārtu tehnisko pārbaūžu nodrošināšana	Tehnisķā atbalsta nodaļas vadītājs, TUV Rheinland Grupa	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
8. Ugunsdzēsības aprīkojums				
8.1.	Ugunsdzēsības aparātu pārbaudes un apkopes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "FN-SERVISS"	1 x gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
8.2.	Ugunsdzēsības aparātu, pārklāju skaita atjaunošana vai papildināšana	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists, SIA "FN-SERVISS"	pēc nepieciešamības	ja nepieciešams
9. Vides aizsardzība				
9.1.	Piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumu izpilde	vides aizsardzības speciālists	nepārtraukti	nepārtraukti
9.2.	Atkritumu šķirošana, uzglabāšana, uzskaitē, nodošana licencētām līgumorganizācijām	vides aizsardzības speciālists, DUS vadītājs, līgumorganizācijas	nepārtraukti	nepārtraukti
9.3.	Gruntsūdens kvalitātes monitorings	vides aizsardzības speciālists, SIA "AMECO vide"	pēc grafika un pēc avārijas noplūdes	pēc grafika



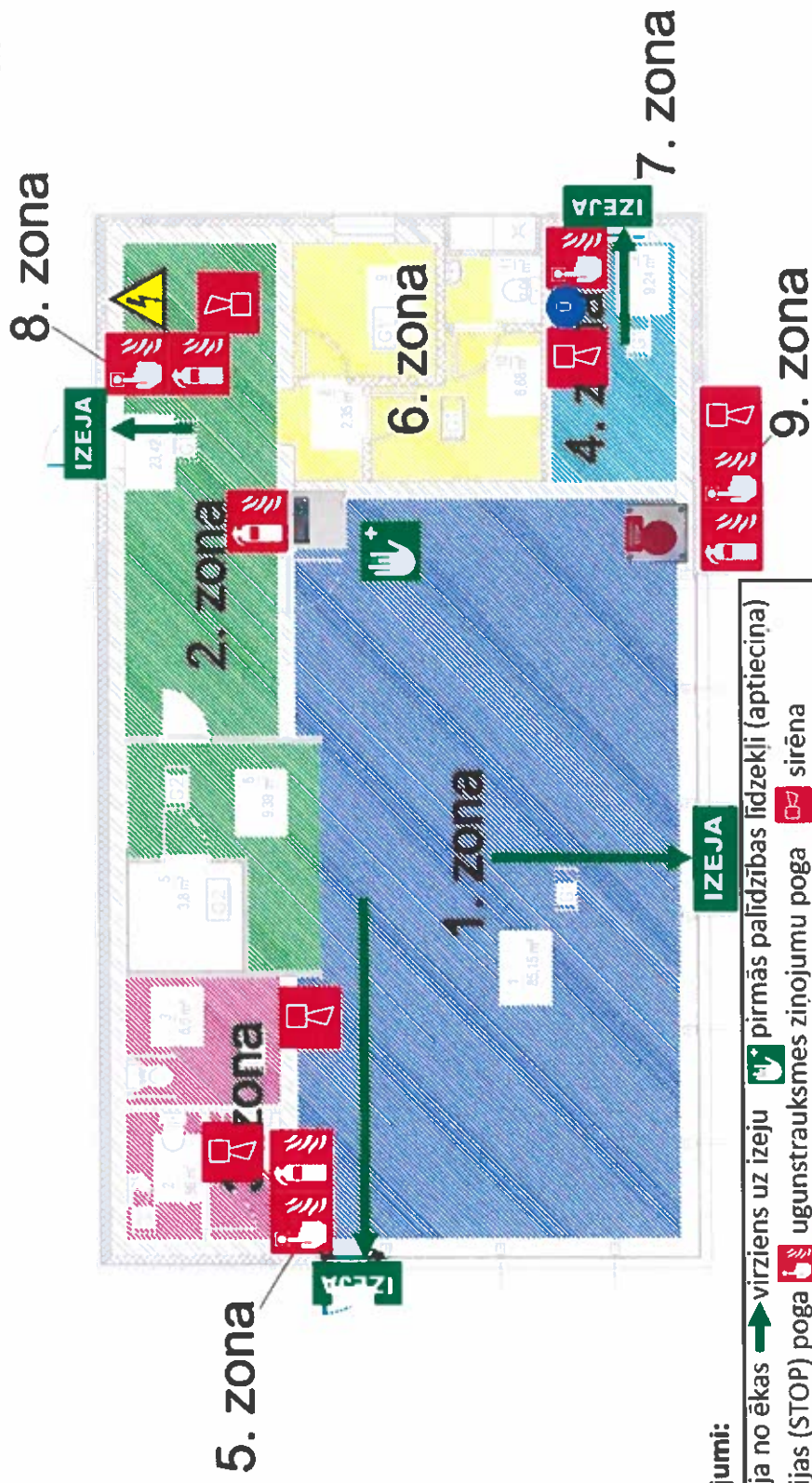
AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs"
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

Nr. p.k.	Pasākums	Atbildīgā persona (amats, vārds, uzvārds)	Plānotais izpildes termiņš	Atzīme par pasākuma izpildi
9.4.	Lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtu attīrīšana no atdalītajām smiltīm un naftas produktiem	vides aizsardzības speciālists, SIA "EMENDO consulting"	pēc vajadzības un pēc avārijas noplūdes	pēc vajadzības
9.5.	Attīrīto notekūdeņu kvalitātes monitorings	vides aizsardzības speciālists, SIA "AMECO vide"	pēc grafika un pēc avārijas noplūdes	
10. Drošības sistēmas atbilstības un avāriju riska samazināšanas pasākumu efektivitātes novērtējums				
10.1.	CA plāna aktualizācija, ņemot vērā izmaiņas tehnoloģijā, uzglabājamo vielu/ maisījumu sortimentā, atbildībās, normatīvo aktu prasībās	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības (izmaiņas apziņošanas shēmā)	
10.2.	Darbinieku apmācība civilās aizsardzības jomā, zināšanu pārbaudes	darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālists	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības	pēc grafika
10.1.	Notikušo noviržu no normas statistika, analīze un priekšlikumu iesniegšana uzņēmuma vadībai	Kvalitātes, vides un darba aizsardzības nodaļas vadītāja	1 reizi gadā un pēc nepieciešamības	pēc vajadzības

3. Paaugstinātas bīstamības objekta plāns, kurā norādītas būves, galvenās inženiertehniskās komunikācijas, avārijas izejas un evakuācijas ceļi, ugunsgrēka dzēšanas iekārtas, agrīnās brīdināšanas ierīces, ugunsdzēsības ūdensapgādes avoti, bīstamo vielu uzglabāšanas vietas

3.1. DUS ēka



Apzīmējumi:

-  izeja no ēkas → virziens uz izeju  pirmās palīdzības līdzekļi (aptieciņa)
-  avārijas (STOP) poga  ugunsrauksmes ziņojumu poga  sirēna
-  ugunsdzēsības aparāts  elektrības atslēgšana – ģeneratora pieslēgšana SS1
-  ūdensvada ievads  uguns aizsardzības sistēmas panelis

3.2. DUS teritorija

BI – bīstamās iekārtas:
 - 2 gab. benzīna un dīzeļdegvielas pazemes rezervuāri,
 - 1 gab. autogāzes pazemes spiedvertne,
 - dabasgāzes kompresoru stacija

Dīzeļdegviela (ANO numurs – 1202)




Bīstamības apzīmējumi: H226, H304, H315, H332, H351, H373, H411
 Drošības prasību apzīmējumi: P210, P260, P273, P280, P301+P310, P331

Benzīns (ANO numurs – 1203)




Bīstamības apzīmējumi: H224, H304, H315, H336, H340, H350, H361, H411
 Drošības prasību apzīmējumi: P201, P210, P273, P280, P301+P310, P331, P403+P233

Propāns-butāns (ANO numurs – 1965)

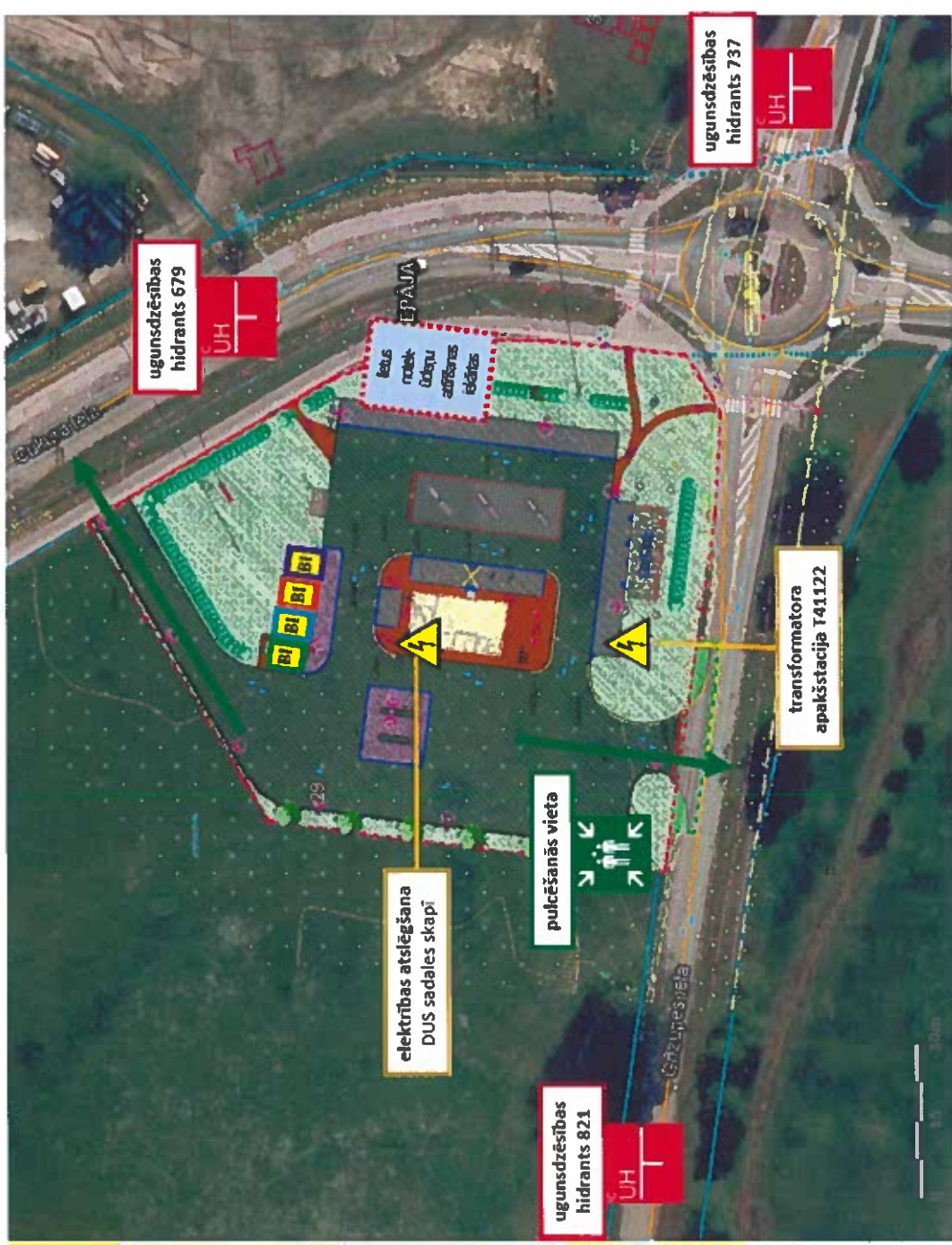


Bīstamības apzīmējumi: H220, H280
 Drošības prasību apzīmējumi: P210, P377, P403, P410

Dabasgāze (ANO numurs – 1971)



Bīstamības apzīmējumi: H220, H280
 Drošības prasību apzīmējumi: P210, P377, P381, P403, P410+P403





AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1831/2003 par pesticīdu izstrādi un izstrādājumu (EŠ) Nr. 1186/08



Produkta identifikators: **Drošības datu lapa par "Virši-A" cukuru**

Datū lapas oriģināla izdošanas datums: 16.10.2018., versija: 7

Sagatavots latviešu valodā: 12.02.2019.

- H226: Uzliesmojošs, izdedzina uzreiz
- H228: Neizraisa vārdus
- H302: Var būt kaitīgs ūdenim, ja nokrīt uz zemes ūdens
- H312: Kaitīgs ūdenim, ja nokrīt uz zemes
- H315: Kairinošs
- H332: Kairīgs elpoņam
- H351: Ir saindējošs, ja norijams, kas var izraisīt vēža
- H373: Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas uzturēšanās rezultātā
- H410: Ļoti kaitīgs ūdenim, ja nokrīt uz zemes
- E001 004: Spēkājamais cietums, kas jāatbilst noteiktām prasībām
- E001 006: Atkārtota pārbaude var radīt sāpīgu ādu vai varasai tā sprādzienam

Klasifikācija un mainīguma klasifikācija noteiktai metodei ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 ierosinātā procedūrā:

- Klasifikācija:** Klasifikācijas precizācija:
 - Flam. Liq. 3; H226;
 - Exp. Tox. 1; H304;
 - Stn. Irrit. 2; H315;
 - Acute Tox. 4; H332;
 - Cor. 2; H351;
 - STOT RE 2; H373;
 - Aquatic Chronic 2; H411;
- Papildu dati avoti:**
 - Eiropas ķīmisko vielu aģentūras (ECHA) datubāze.
- Papildinformācija:**
 - Ja jūns ir nepieciešams jautājumi par šī produkta īpašībām, pārbaudiet un drošu lietošanu, lūdzu, sazinieties ar SIA „ORLEN Latvija”, e-pasts orlen.lv

Informācija par drošības datu lapas oriģināla labojumiem:

Verzija Nr.	Datums
0	10.05.2016.
7	16.10.2018.

Pārējie informācija:

Šī drošības datu lapa ir veikta un sagatavota no produkta ražošanai drošības datu lapas versijas (labojuma datums: 16.10.2018.) oriģinālā veidā.
SIA „Virši-A” Komunikācijas Birojs” izstrādātais veb. 28. Rīga, LV-1014, Latvija.
Tālrunis: +371 87357668, info@virsi.lv.
Informācija uzdevam tālruni (+371) 26344602, Māris Bērziņš, maris.berzins@virsi.lv

Sasniegta atbilstība:

Šis drošības datu lapa ir veidota saskaņā ar Eiropas Savienības Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par klasifikāciju, marķējumu un drošības datu lapu (CLP) un Regulu (EK) Nr. 609/2009 par klasifikāciju, marķējumu un drošības datu lapu (OAS) un Regulu (EK) Nr. 1831/2003 par pesticīdu izstrādi un izstrādājumu (EŠ) Nr. 1186/08. Šis drošības datu lapa ir veidota saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par klasifikāciju, marķējumu un drošības datu lapu (CLP) un Regulu (EK) Nr. 609/2009 par klasifikāciju, marķējumu un drošības datu lapu (OAS) un Regulu (EK) Nr. 1831/2003 par pesticīdu izstrādi un izstrādājumu (EŠ) Nr. 1186/08. Šis drošības datu lapa ir veidota saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par klasifikāciju, marķējumu un drošības datu lapu (CLP) un Regulu (EK) Nr. 609/2009 par klasifikāciju, marķējumu un drošības datu lapu (OAS) un Regulu (EK) Nr. 1831/2003 par pesticīdu izstrādi un izstrādājumu (EŠ) Nr. 1186/08.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) ir pielikums ar numuru 183.2014.09

Problema identifikators: Bezrūpīga bezrūpība

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavots laiviešu vairodā: 12.02.2019.



1. IEDAĻA: Vietas / maisījuma un sastāvdaļu identifikācija / nosaukuma identifikācija

1.1. Produkta identifikators:
Bezrūpīga bezrūpība

1.2. Vietas vai maisījuma attiecīgi apzinātās ierakstājamās vārdi un tādi, ko uzturētājam izmantot:

Drošība,
Apzinātā bezrūpība, Drošības iekārtas, darbinājam ar darba iekārtām,
Tā, ko uzturētājam izmantot.

1.3. Informācija par draudības datu lapas pieejamību:

Rakstveidā:
Rakstveidā: Akcinētā bezrūpība, "ORLEN Lietuva"
Mārciņu g. 75, Jūrmalas l. 89467, Mārciņu r. st., Līvija
Tālrunis: +370 443 92121 / +370 443 92525
www.orlenlietuva.lv

Elektroniski:
SIA "ORLEN Lietuva"
Reģ. Nr.: 40006037994
Bauskas ieda. SMA-13, Rīga, LV-1004
Tālrunis: (+371) 671 03300
http://www.orlen.lv
zinas@orlen.lv
birojs@vab.lv

1.4. Tirdzniecības nosaukums, kas zvanītājam jānorāda atbilstoši:

Vietas apzinātājam un glabāšanas dokumentā: (+371) 112 (visu dzīvniekus)

Vietas Tirdzniecības centrs, Sausnēsātājam un zāļu informācijas centrs, Hipokrāta 2, Rīga, Latvija, LV-1038,
+371 67093473 (stunda 24 h dienā/nakts).

2. IEDAĻA: Izturēšanas apstākļi

2.1. Vietas vai maisījuma klasifikācija:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

Maisījuma klasifikācija: Flam. Liq. 1, H254, Asp. Tox. 1, H304,
Skan. Irrit. 2, H315, STOT SE 3, H336,
Muta. 1B, H340, Carc. 1B, H350, Repr. 2, H361,
Aquatic Chronic 2, H411.

Pazīnātājam un maisījuma
klasifikācija:
Iepriekš minētais ir norādīts uz iepakojuma un ievērojams.

Ierakstājamā uz iepakojuma:
Kaut arī šis maisījums ir izstrādāts, lai nodrošinātu drošību, tas ir jālieto piesardzīgi.
Var izraisīt gēnētiskas bojāejas.
Var izraisīt vēzi.
Ir aizliegts, ka var kaitēt augļiem vai nodrošinājamajam būtnēm.

Ierakstājamā uz iepakojuma:
Toksiska ūdens organismiem ar ilgstošiem sekām.

2.2. Ierakstājamā uz iepakojuma:

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008:

GHS piktogrammas:



Sigursludinājums:
Bīstams

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) ir pielikums ar numuru 183.2014.09

Problema identifikators: Bezrūpīga bezrūpība

Datu lapas oriģināla labošanas datums: 16.10.2018., versija: 8

Sagatavots laiviešu vairodā: 12.02.2019.



Ierakstājamā uz iepakojuma:

H224

H304

H315

H336

H340

H350

H361

H411

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

Nāvējošs

DROŠĪBAS DATU LAPA

Produktā identifikators: Bezsvēstas bezsvēstas
Datu lapas oriģināla izdošanas datums: 16.10.2018., versija: 8



Sagatavots laimveido valodā: 12.02.2019.

- 9.1. Informācija par fizikālajiem un ķīmiskajiem parametriem:**
- Ieskaits: Skaidrs, bez zemu viskozitātes
 - Agregāstāvoklis: Dzidr, bezkrāsains
 - Krāsa: Raksturīga ogļhidrātu
 - Smarža: Nav norādīts.
 - Smaržas diktants: Nav precizējums
 - pH: < 30 °C
 - Kūšanas/sasalšanas temperatūra: 30 - 210 °C
 - Viršanas punkts un viršanas temperatūras diapazons: < -40 °C
 - Uzturēšanas temperatūra: Nav norādīts.
 - Izveidošanas lūmens: Nav precizējums.
 - Uzturēšanas (cietā veidā, gāzē): /Zemā: 1,0 tilp %
 - Augstākā: 6,0 tilp %
 - Tvaika spiediens: 45 - 100 kPa
 - Tvaika lūmens: 3 - 4 (gaisa = 1)
 - Blīvums: maks. 775 kg/m³ (15 °C)
 - Skābums: Benzēns nesēja.
 - Skābums: Sastāvīgs: MTBE tilp daļiņi - 42 g/l; stāvoklis un metālais kvars piļķis.
 - Sadalījuma koeficients, n-oktānolūdens: Nav norādīts.
 - Pārtikasgēšanas temperatūra: > 290 °C
 - Nesāpīguma temperatūra: Nav norādīts.
 - Viskozitāte: < 1 mm²/s (40 °C)
 - Sprādzienbīstamība: Nav norādīts.
 - Oksidēšanas spējība: Nav norādīts.

10. IEDALĀJA: Stabilitāte un veiktspēja

10.1. Reakcija: Lieto un uzglabājot atbilstoši norādījumiem, būtiskas reakcijas nav ziņotas.

10.2. Krāsa stabilitāte: Stabils aplūkošanā temperatūrā.

10.3. Būtiskas reakcijas iespējama: Stabils uzglabājot temperatūrā.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Produktā identifikators: Bezsvēstas bezsvēstas
Datu lapas oriģināla izdošanas datums: 16.10.2018., versija: 8



Sagatavots laimveido valodā: 12.02.2019.

- 9.2. Citas informācijas:**
- Nav uzrādīts.

11. IEDALĀJA: Toksikoloģiskā informācija

11.1. Informācija par toksiskajiem iedarbības veidiem:

Aktīvā toksicitāte:

Māsujiņas neatbilst klasificēšanas kritērijiem.

Vēža:

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

Nav norādīts.

*Drošības datu lapa sastādīta ar Regulas (ES) Nr.20150830. Sastādīts 20.08.2003. (saskaņotā versija Nr.1).
Labais 15.02.2012.(versija Nr.2), Labais 15.07.2015. (versija Nr.3), Labais 01.10.2016.(versija Nr.4).*

Kīmisko produktu drošības datu lapa (DDL)

1. IEDALA: Vielas/maisījuma un uzņēmējiesbiedrības/uzņēmuma identifikācija

- 1.1. Produkta identifikators
Produkta nosaukums – propāna-butāna maisījums
1.2. Vielas vai maisījuma attiecīgi apzinātā lietošanas veidi un tādi, ko neesaka izmantot
Produkta pielietojums – Autotransporta kā degviela, sadzīves gāzes iekārtās kā kurināmais, rūpniecība, lauksaimniecība
1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju
Uzņēmums
SIA „Latvijas propāna gāze”
Kurzesnes prospekts 19, Rīga, LV-1067
Tālrunis: +37167815025, Fakss: +37167413712
E-pasts: lpg@lpg.lv

- 1.4. Tālruna numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests 112;
Necilikamās medicīniskās palīdzības dienests 113;
Saindēšanās un zāļu informācijas centrs 67042473

2. IEDALA: Bīstamības apzināšana

- 2.1. Vielas un maisījuma klasifikācija
Flam Gas 1- īpaši viegli uzliesmojoša gāze.
Press.Gas – gāzes zem spiediena.

2.2. Etiķetes elementi

Saskaņā ar EA regulu 1272/2008
Piktogramma



GHS02



GHS04

Signālvārds: BĪSTAMI

Markējums:

- H220 - Īpaši viegli uzliesmojoša gāze.
H280 – gāzes zem spiediena.

Drošības prasību apzīmējums:

- P210 - Sargāt no karstuma, karstām virsmām, dzirkstelēm, auklātas uguns un citiem uzdegšanas avotiem. Nesmēķēt.
P377 - Noplūdušās gāzes aizdēģināt: nodrošināt, ja vien nav iespējams droši pārtraukt noplūdi.

P403 - Glabāt labi vēdināmā vietā.

P410 - Aizsargāt no saules gaismas.

2.3. Citi apdraudējumi

Smagāks par gaisu – uzkrājas zemās vietās. Uzkrājoties zemās vietās izraisa strauju temperatūras pazemināšanos. Sasaldinātā veidā vieglāks par ūdeni – izlīdņot uz ūdens pārvietojas pa ūdens virsmu līdz izvaiko.

3. IEDALA: Sastāvs/informācija pa sastāvdaļām

3.1. Vielas

3.2. Maisījumi

Bīstama sastāvdaļa	CAS numurs	EINEC numurs	w/w %	Iedeksa numurs
Propāns	74-98-6	200-827-9	Ne mazāk kā 55%	601-003-00-5
Butāns	106-97-8	203-448-7	Mazāk kā 45%	601-004-00-0
Etilmerkapāns	75-08-1		Ne vairāk kā 0,001%	

4. IEDALA: Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts

Vispārīgi ieteikumi: Nedot nekādu cauru muti personai bezsamaņā. Ja ir slikti pašsajūta, nekavējoties vērsties pēc med. palīdzības. Uzbrūkt medicīnas iestādes darbiniekiem vietas iekšā, ja iespējams.

Pārvietot cietušo svaigā gaisā un turēt mierā stāvoklī, ka šis ir jāelpošanai.

Ja cietušais neelpo, veikt mākslīgo elpināšanu. Ja diskomforts attīstās vai nepāriet, vērsties pēc med. palīdzības.

Nokļūšana uz ādas: Novirzīt notraipīto apģērbu un apavius. Nekavējoties nomazgāt ar ziepēm un lielu daudzumu ūdens. Atkausēt sasalisās daļas ar remdenu ūdeni. Neberzēt skartās zonas. Nelietot karstu ūdeni uz apskaidētiem ķermeņa daļām.

Nokļūšana acīs: Nekavējoties izskalot acis ar lielu daudzumu ūdens. Ja kairinājums nepāriet, saņemt medicīnisko palīdzību.

Norīšana: Norīšana netiek uzskatīta par potenciālu iedarbības veidu.

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme – akūta un aizkavēta

Var izraisīt miegambū vai reibošus. Ievērojams daudzums pēc ieelpošanas var izraisīt akūta elpošanas trūkumam līdzīgus simptomus. Ja elpošana ir apstājusies, veikt mākslīgo elpināšanu. Ja elpošana ir apgrūtināta, ļaut kvalificētam personālam administrēt skābekli. Nodrošināt medicīnisko palīdzību.

Saskare ar produktu var izraisīt aukstuma apdegumus vai apspārdējumus. Skatot ar lielu daudzumu remdēna ūdens. Nekavējoties vērsties pēc med. palīdzības.

Tīkšas kontakts ar sašķaidīto gāzi vai nizaši smagu un, iespējams, pasūvēgu acu bojājumu apspārdējuma dēļ no ātrās ārkārtas izvaikošanas. Ja noticis kontakts ar sašķaidītu gāzi, skatot acis ar remdenu ūdeni vairākas minūtes. Nekavējoties vērsties pēc med. palīdzības.

Simptomi pēc kontakta ar ādu

Simptomi pēc acu kontakta

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi:

Īpaša aprūpe nav nepieciešama

5. IEDAĻA: Ugunsdzēsības pasākumi

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi

Dzēsot sāšķidrinošo gāzi, var lietot jebkura veida ugunsdzēsības līdzekļus.

5.2. Īpaša vietas vai maisījuma izraisīta bīstamība

Sašķīdinātās gāzes nepilnas sadegšanas produkti satur oglekļa oksīdu - (CO), kas ir ļoti toksisks.

Saindēšanās ar oglekļa oksīdu (CO) izraisa smalkānu un var iestāties ātri.

Sašķīdinātās gāzes ugunsbīstamība raksturojas ar šādiem atsevišķu komponentu īpašībām:

- zema eksplozijas robeža;
 - augsta temperatūra, kas pārsniedz 2000°C;
 - liels siltuma starojums, sadegot gāzes un gaisa maisījumam.
- Degšanas procesā veidojas dūmi, kas satur oglekļa dioksīdu, kas izraisa smalkānu. Rodas ļoti liels siltuma starojums; var radīt sprādzienbīstamu smūciju.

5.3. Ieteikumi ugunsdzēsējiem

Ugunsgrēka gadījumā nodrīkst dzēt uguni, kamēr noplūde nav apsturēta un blakus esošās spīdnieciskārtas, nepieciešams intensīvi atdzēsēt ar ūdeni (spīdnieciskārtas atdzēsēšanas sistēmas iedarbināšana, ārējās ugunsdzēsības līdzekļu avotu izmantošana), lai novērstu spīdnieciskārtas pārkaršanu un tai sekojošu eksploziju.

Aizsardzības aprīkojums ugunsdzēsējiem: siltumtūkstarpīgs aizsargtērpi, elpošanas ceļu aizsardzības līdzekļi (izolējošie elpošanas aparāti, gāzmaskas, respiratori).

Noplūkušās gāzes aizdēšana: nedrīkst, ja vien nav iespējama droši pārtraukt noplūdi.

6. IEDAĻA: Pasākumu neaizsardzības gadījumos

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas smūcijām

6.1.1. Personāls, kas nodarbojas ar palīdzības sniegšanu:

Valkājiet piemērotu aizsargaprīkojumu (t.sk. personisko aizsargaprīkojumu, kas minēts drošības informācijas 8. iedaļā), lai izvairītos no ūdens, acū un personiskā apģērba piesārņošanas.

6.1.2. Personāls, kas nodarbojas ar palīdzības sniegšanu:

Evaluējiet un aizliedziet āgrieztes cilvēkiem, kas nelielo aizsargaprīkojumu, izplūdes piemēklējājā teritorijā. Novāciet visus aizdegšanās avotus.

Šķidra produkta izplūdes no ugunsdzēsības draudus un eksplozīvu gaisa maisījumu.

Nodrošiniet, lai viss aprīkojums būtu bez dzīstītiem vai elektrības izlādes.

Izvarietes no triekas sakares ar izplūdušo vietu.

Cenšaties palikt pusē, no luras pās vēj.

Nepalūiet izplūdes vietā nerādī nerūsējošam personālam.

Nodrošiniet pietiekamu ventilāciju, it sevišķi atēgās telpās.

6.2. Vides drošības pasākumi

Izplūde uz zemes:

Ja to iespējams droši izdarīt, novērsiet tālāku izplūdi.

Novērsiet izplūdes iekļūšanu notekūdeņu sistēmā vai citās vietās, kur iespējama uzkrāšanās.

Izplūde ūdenī vai jūrā:

Ja to iespējams droši izdarīt, novērsiet tālāku izplūdi

6.2.1. Ierobežošanas un savākšanas pasākumi un materiāli

Ja to iespējams droši izdarīt, novērsiet tālāku izplūdi.

Nodaliet piesārņoto teritoriju, nodrošiniet ventilāciju un ļaujiet gāzes izvaikt.

6.2.2. Atsauce uz citām iedaļām

7. IEDAĻA: Lietošana un glabāšana

7.1. Piesardzības drošai lietošanai

Jebkuru cilvēku, kurš ir saskarē ar vielu, nepieciešams apmācīt vielas pārveidošanā un izmantošanā. Darba devējiem jānodrīkst darbiniekiem informāciju par visām jomām un darbībām, kurās iespējama saskare ar vielu.

Vissus darbiniekus, kuri var tikt pakļauti šai vietai, nepieciešams informēt par apdraudējumu, atbilstošajiem simptomiem, saskarsu radīto ietekmi un atbilstošajiem aizsardzības pasākumiem. Kas saistīti ar drošu izmantošanu un darbību ar šo ķīmisko vielu.

Informācija par apdraudējumu jābūt darbiniekiem pieejama visas vietas, kur šī viela tiek ražota, izmantota, pārvietota vai uzglabāta.

Izvarietes no visa veida aizdegšanās avotiem, oksidējošām vielām, hlova un ūdeņraža hlorīda vai ūdeņraža fluoriāda.

Uzmanieties no elektrības zīdētāšanās, izmantojot piemērotas vadu nosūprītāšanas un zemsāzanas procedūras.

Izvarietes no saskarses ar uguni un aizdegšanās avotiem, kā arī oksidējošām vielām.

Izmantojiet tūdas caurules un aprīkojumu, kas izstrādāts darbam zem atbilstošā spiediena.

Izmantojiet pretvārstu vai citu aizsargierīci, lai novērstu pilnāms pretēju kustību.

Uzglabāšanas tvertnu sēkšenas sēkšenas, pārbaudiet un kopšanu drīkst veikt tikai atbilstošā aprīkojumā ierēps personāls ar atbilstošām kvalifikācijām, kā to nosaka valsts, vietējs vai uzņēmuma regulas.

Uzmanieties, izmantojot tūdas tvertnes: iespējama, ka tvaika pārpalikuma vēļ ir ugunsneidrosība.

Tvertnem nedrīkst pielietot sprādekmi, tos griezt, metināt, lodēt, urbt vai smalcināt.

Tvaiki ir smagāki par gaisu, uzņemoties no to uzkrāšanās zemās un atēgās telpās.

Nodrošiniet, lai tēk sekons visiem atbilstošajiem normām, kas saistīti ar eksplozīvu gaisu, kā arī ugunsneidrosu produktu izmantošanu un glabāšanu.

Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība-

Uzglabāt tikai spīdvertnes vai speciālas konteineros. Aizliegta atklāta lietsna. Aizliegta saskarsme ar karstām virsmām. Darba apģērbs, kas kļuvis mitrs, nepieciešams nekavējoties novēlkt ugunsdrošības dēļ. Aizliegts smēķēt.

Konkrēts (-i) galalietošanas veids (-i)- nav informācijas

8. IEDAĻA: Iedarbības pārvaldība/individuāla aizsardzība

8.1. Pārvaldības parametri

Arodspektrācijas robežvērtības (AER) : 300 mg/m3 (šat. jalktē)

(Ministru kabineta 15.05.2007. noteikumi Nr.325 ., Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās". 1.pielikums.)

8.2. Iedarbības pārvaldība

Piemērota ietekmētāšanās kontrole:

Inženertehniskajai kontrolei jābūt pietiekamai, lai samazinātu saskari ar šo ķīmisko vielu vsmzēmlāgā iespējamā līmeņi.

Izmantojiet ar pietiekamu ventilāciju, lai kontrolētu tvaikus.

Nodrošiniet atļauto saskarsu ierobežošanu ievērošanu.

Informācija par bīstamību:

Informācijas par bīstamību nodrošina darbiniekiem tēk veikta ar tālām metodēm kā konteinuru marķēšana un citu veidu brīdinājumu izveidšana, materiālu drošības datu dokumentācija un darbinieku apmācīšana.

Darba vietas kārtības un higiēnas ievērošana:

Darba vietu jāuztur tīru, kārtīgu un samērām normām atbilstošā stāvoklī. Nepieciešams nodrošināt un uzrēt sanitāram normām atbilstošā stāvoklī arī piemērotas mazgāšanas telpas.

Rīkojietes atbilstoši lbbai industriālās higiēnas un drošības prasīb. Nedrīkst, acdēzriet un nesmēķējiet darba laikā. Mazgājiet rokas pirms ēšanas, pēc darbības ar vielu, pirms pātraukšanās un darba dienas beigās.

Personālgā aizsardzība (individuālās aizsardzības līdzekļi):

Elpošanas orgānu aizsardzība:



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

14. IEDAĻA: Informācija par transportēšanu

- 14.1. ANO numurs: UN1965
- 14.2. ANO sūtšanas nosaukums: Propān-butāna maisījums
- 14.3. Transportēšanas bīstamības klase (-es): 2
- 14.4. Iepakojuma grupa: nav klasifikācijas
- 14.5. Vides apdraudējumi: nav klasifikācijas
- 14.6. Īpaši piesardzības pasākumi lietojot: noteiktas 7. iedaļa
- 14.7. Transportēšana bez taras atbilstoši MARPOL II pielikumam un IBC kodeksam: nav klasifikācijas

15. IEDAĻA: Informācija par regulējumu

- 15.1. Drošības, veselības jomas un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz viciām un maisījumiem

Bīstamu ķīmisku vielu eksports un imports (EK regula Nr. 689/2008):

Šī viela ir uzskaitāma EK regulas Nr. 689/2008 1 pielikumā.

CLP regula (EK) Nr. 1272/2008:

REACH regula (EK) Nr. 1907/2006:

Reģistrācijas nosaukums (S. Panti, REACH regulā): Šī viela ir reģistrēta atbilstoši REACH regulas nosaukumiem.

Reģistrācijas numurs ūdeņu apstākļos DDL sadaļā 1.1.

EK regula Nr. 453/2010 un EK regula Nr. 2015/830.

Līdzsvars „Par piesārņojuma”.

Ķīmisko vielu likums.

Ministru kabineta 15.05.2007. noteikumu Nr.325 „Darba aizsardzības prasības saistībā ar ķīmiskajām vielām darbā vietā”.

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums

Šai ķīmiskajai vielai ir veikta ķīmiskās drošības novērtējums atbilstoši REACH regulā noteiktajam.

16. IEDAĻA: Cita informācija

Saīsinājumi:

CAS Nr: *Chemical Abstracts Service number* (Ķīmisko abstraktu servisa numurs)

CLP: *Classification Labelling Packaging Regulation* : *Regulation (EC) No 1272/2008* (klasifikācijas etiķetes iepakojuma regula)

CSA: *Chemical Safety Assessment* (Ķīmiskās drošības novērtējums)

CSR: *Chemical Safety Report* (Ķīmiskās drošības ziņojums)

EC: *European Commission* (Eiropas Komisija)

ECHA: *European Chemicals Agency* (Eiropas Ķīmisko vielu aģentūra)

EC-Number: *EINECS and ELINCS Number* (see also *EINECS and ELINCS*) (EINECS un ELINCS skaitļi)

EU: *European Union* (Eiropas Savienība)

GHSS: *Globally Harmonized System* (Starptautiski harmonizēta sistēma)

IUPAC: *International Union for Pure Applied Chemistry* (Starptautiskā tīras lietiskās ķīmijas savienība)

LC50: *Lethal concentration, 50 %* (nāvējoša koncentrācija)

LD50: *Median Lethal Dose* (vidējā nāvējošā deva)

OEL: *Occupational Exposure Limit* (arodspējības limits)

PBT: *Persistent, Bioaccumulative and Toxic substance* (noturīga, bioakumulatīva un toksiska viela)

REACH: *Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals*

Regulation (EC) No 1907/2006 (Ķīmisku vielu reģistrācijas, novērtēšanas, autorizācijas un ierobežošanas regula)

UN: *United Nations* (Apvienotās Nācijas)

Dokumenta vēsture:
Rediģis: 20.08.2003/ Dokumenta versija: Nr.4/ Pabeģis izmaiņās: 01.10. 2016.g



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022



DROŠĪBAS DATU LAPA Dabas gāze

Izdošanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
1 no 12

1. VIELAS/ MAISĪJUMA UN UZNĒMĒJSABIEDRĪBAS / UZNĒMUMA IDENTIFICĒŠANA

1.1. Produkta identifikators	Dabasgāze, saspiesta, piegādājama pa cauruļvadiem Gāzveida kurināmais
1.2. Vielas vai maisījuma attiecīgi apzinātie lietošanas veidi un tādi, ko neiesaka izmantot	
1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju	Akciju sabiedrība "Latvijas Gāze", Reģ. Nr. 40003000642 Vagonu 20, Rīga, tālr. 1855, +371 - 67869866, ddi@lg.lv
1.4. Tālruna numurs, kur zvanīt ārkārtas situācijās	Dabasgāzes avāriju dienests: 114 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: 112 Toksikoloģijas un sepses klīnikas Sadalīšanas un zāļu informācijas tālrunis +371 - 67042473

2. BĪSTAMĪBAS APZINĀŠANA

2.1. Vielas vai maisījuma klasificēšana	H220: Īpaši viegli uzliesmojoša gāze (1.kategorija)	H280: Satur gāzi zem spiediena; karstumā var eksplodēt
2.2. Etiketes elementi. GHS piktogramma		
Signālvārdi	GHS02	GHS04
	Bīstami	



DROŠĪBAS DATU LAPA Dabas gāze

Izdošanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
2 no 12

Paziņojumi par piesardzības pasākumiem:

Drošības prasību apraksts. Novērsšana	P210 - nelietot vietās, kur ir sastopams karstums/dzirksteles/atklāta uguns/karstas virsmas. Nesmēķēt.
Drošības prasību apraksts. Reakcija	P377 - ugunsgrēks gāzes noplūdes rezultātā: nedzēst, ja vien noplūdi var apstādināt drošā veidā. P381 - novērst visus uzliesmošanas avotus, ja to var izdarīt droši.
Drošības prasību apraksts. Uzglabāšana	P403 - Glabāt labi vēdināmā vietā. P410 + P403 - Aizsargāt no saules gaismas. Glabāt labi vēdināmās telpās.
2.3. Citi apdraudējumi	Ieteikumi uz veselību: Cilvēka organismā var nokļūt caur elpošanas ceļiem. Ieteikumi uz vidi: Dabasgāze ir viena no siltumnīcas efektu (SEG) izraisošām gāzēm.

3.SASTĀVS/INFORMĀCIJA PAR SASTĀVDAĻĀM

3.1. Vielas / 3.2. Maisījumi

Vielas nosaukums	CAS numurs	Koncentrācija, %	Klasifikācija
Metāns	74-82-8	96,5 - 98,5	H220, H280
Etāns	74-84-0	~1	H220, H280
Propāns	74-98-6	~0,36	H220, H280
Butāns	106-97-8	0,06 - 0,07	H220, H280
Izobutāns	75-28-5	0,06 - 0,07	H220, H280
Odorants (merkaptānumaisījums)		Odoranta (merkaptāna maisījuma) koncentrācija dabasgāzē ~ 3 mg/m3.	

Odorants (merkaptānumaisījums) maisījumam tiek pievienots gāzes regulēšanas stacijā (GRS) tieši pirms maisījuma padeves dabasgāzes sadales sistēmā. Odoranta koncentrācija maisījumā tiek nodrošināta tik neliela, ka bīstamību lietotājam nerada.



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022



DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabaszgāze

Izdrušanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
3 no 12



DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabaszgāze

Izdrušanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
4 no 12

4. PIRMĀS PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts

Nokļūstot acīs:

Dabaszgāzi izplatoties lēni, pie atmosfēras spiediena un temperatūras, nav sagaidāma tās kaitīga iedarbība. Ja acis nokļuvusi koncentrētā dabaszgāzes strūkļā, kas var izraisīt arī apsaldījumus, nekavējoties skalot acis ar tīru ūdeni vairākas minūtes. Meklēt medicīnisku palīdzību.

Nokļūstot uz ādas:

Dabaszgāzi izplatoties lēni, pie atmosfēras spiediena un temperatūras, nav sagaidāma maisījuma kaitīga iedarbība. Ja uz ādas nokļuvusi koncentrēta dabaszgāzes strūkļa, kas var izraisīt arī apsaldījumus, nekavējoties skalot ādu ar lielu daudzumu tīra ūdens. Apsaldējumu gadījumā meklēt medicīnisku palīdzību.

Norījot: ņemot vērā maisījuma agregātvaioli, maz ticams, ka maisījums varētu tikt norīts.

Ieliepojot: Pirms uzsākt glābšanas darbus slēgtās telpās, pārliecināties par glābēju drošību, ja nepieciešams, nodrošināt ar individuālajiem elpošanas aparātiem. Nogādāt cietušo svaigā gaisā, ja elpošana apstājusies, veikt mākslīgo elpināšanu. Nekavējoties meklēt medicīnisko palīdzību.

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme – akūta un aizkavēta

Zemā koncentrācijā dabaszgāze var izsaukt narkotisku efektu. Kā simptomi var būt reibonis, galvassāpes, nelabums un koordinācijas zudums. Augstā koncentrācijā slēgtās telpās, ja savlaicīgi nav konstatēta gāzes specifiskā smarža, samazināties ielpojāmā skābekļa daudzums un iespējama dabaszgāzes smacējoša iedarbība. Simptomi: kustību traucējumi, bezsamaņa, vemšana. Cietušais var nejust brīdinājuma simptomus par iespējamu nosmakšanu. Parasti cilvēks iesliņģst dziļā miegā (bezsamnā), kas beidzas ar nāvi.

4.3. Norāde par nepieciešamo neatliekamo medicīnisko palīdzību un īpašu aprūpi

Īpaša aprūpe nav nepieciešama.

5. UGUNSDZĒSĪBAS PASĀKUMI

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi

Piemēroti ugunsdzēsības līdzekļi:

Pulverveida dzēsšanas līdzekļi, ogļskābās gāzes dzēsšanas līdzekļi vai ūdens migla.

Nepiemēroti ugunsdzēsības līdzekļi:

Ūdens strūkļa var būt neefektīva dzēsšanā, bet var tikt izmantota dabaszgāzes cauruļvadu un dabaszgāzes sadedzināšanas iekārtu dzēsšanai, lai

novērstu sprādziena risku un samazinātu siltuma izstarošanu.

5.2. Īpaša vietas vai maisījuma izraisīta bīstamība

Īpašas bīstas:

Dabaszgāze var aizdegties un eksplodēt nepareizas lietošanas dēļ. Dabaszgāze kļūst sprādzienbīstama noteiktā koncentrācijā ar gaisu (5-15 % no telpas tilpuma).
Nedrīkst veikt dabaszgāzes noplūdes pārbaudi ar atdātas uguns pielietošanu.

Ēstami degšanas produkti:

Dabaszgāzei sadegot un sadaloties paaugstinātā temperatūrā, rodas ūdens tvaiki (H₂O tvaiki), oglekļa dioksīds (CO₂), nelieli daudzumi oglekļa oksīda (CO) un slāpekļa oksīdu (NO_x).

5.3. Ieteikumi ugunsdzēsējiem

Evakuēt no ugunsgrēka vietas nepiederošas personas un visu ugunsgrēka dzēsšanu neiesaistīto personālu. Pārtraukt dabaszgāzes padevi aizverot noslēgierīces, kas atrodas drošā atālumā no ugunsgrēka vietas. Ugunsdzēsības personālam lietot pilnu aizsardzības aprīkojumu, ieskaitot individuālos elpošanas aparātus. Dzēst ugunsgrēku no vēja puses. Nedzēst liesmas, kamēr nav pārtraukta dabaszgāzes padeve ugunsgrēka vietai.

6. PASĀKUMI NEJAUŠAS NOPLŪDES GADĪJUMĀ

6.1. Individuālās drošības pasākumi, aizsardzības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām:

Personām, kuras nav apmācītas ārkārtas situācijām:

Dabaszgāzes noplūdes gadījumā vai sajūtot tās specifisko smaku, nekavējoties izsaukt akciju sabiedrības "GASO" gāzes avāriju dienestu (tālrunis 114 vai 112). Pēc iespējas samazināt vai apturēt noplūdi, pārtraucot dabaszgāzes padevi aizverot noslēgierīces. Novērst iespējamos uzliesmošanas avotus, nepieļaujot dzirksteles, atklātas liesmas rašanos. Aizliegts ieslēgt un izslēgt elektroapgaismojumu un citas elektroiekārtas, lai neradītu dzirksteļi. Nodrošināt slēgtu telpu pietiekamu vēdināšanu. Vēdinot telpu, rūpēties, lai caurvēja neizsūktu logi vai durvis, tā radot dzirksteļi. Pamest telpu. Evakuēt cilvēkus no noplūdes vietas un sagādāt gāzes avārijas dienestu. Atzēģšanās gadījumā izsaukt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija : 01.2022



DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabass gāze

Izdošanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
5 no 12

dienu un mēģināt dzēst ugunsgrēku ar pieejamiem ugunsdzēsības līdzekļiem.

Ārkārtas palīdzības saucējumi:

Evaluēt cilvēkus no noplūdes vietas. Nodrošināt slēgtu telpu iespējami efektīvu vēdināšanu. Turvoties dabasgāzes noplūdes vietā no vēja puses. Izvairīties no maisījuma ielipošanas. Izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus. Aizsardzības līdzekļus skat. 8.sadaja.

6.2. Vides drošības pasākumi:

Mēģināt apturēt noplūdi, pārtraucot dabasgāzes plūsmu.

6.3. Ierobežošanas un savākšanas metodes, paņēmieni un materiāli:

Noplūde slēgtās telpās: nodrošināt pietiekamu vēdināšanu. Vēdinot nodrošināt iespējami ātru un vienmērīgu izplūdušas dabasgāzes izdalīšanos un atšķaidīšanos apkārtnējā gaisā, lai tās koncentrācija nepārsniegtu zemāko sprādzienbīstamības robežu (5% no telpas tilpuma). Neveikt nekādas darbības ar elektriskajiem slēdzīem un iekārtām, nepieļaut dzirksteles un atklātas liesmas rašanos.

6.4. Atsauce uz citām sadajām:

Aizsardzības līdzekļus skat. 8.sadaja.

Kontaktinformāciju avāriju gadījumos skat. 1.sadaja.

Ugunsdzēsības pasākumus skat. 5.sadaja.

7. LIETOŠANA UN GLABĀŠANA

7.1. Piesardzība drošai lietošanai:

Aizliegts patvaļīgi pārvietot, atslēgt vai pievienot dabasgāzes iekārtas, kā arī veikt iekārtu remontu. Lietot dabasgāzes iekārtas atbilstoši ražotāja norādījumiem.

Neļaut bērniem un neapmācītām personām lietot dabasgāzes iekārtas.

Izvairīties no dabasgāzes ielipošanas.

Dabasgāzes sadzīnināšanas iekārtas lietot atbilstoši 10.04.2001. MK noteikumu Nr.163 "Noteikumi par iekārtām, kurās tiek izmantots gāzveida kurināmais" prasībām.

Ievērot 07.02.2017. MK noteikumu Nr. 78 "Dabasgāzes tirzniecības un lietošanas noteikumi"



DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabass gāze

Izdošanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
6 no 12

7.2. Drošas glabāšanas apstākļi, tostarp visu veidu nesaderība:

Dabasgāzes tehnoloģiskās iekārtas, aprīkojums un cauruļvadi jāsamontē (jāsamulē).

7.3. Konkrēts (-i) gala lietošanas veids (-i):

Rūpnieciskā lietošana - gāzveida kurināmais
Mājsaimniecībās - gāzveida kurināmais
Autotransports - autogāze

8. IEDARĪBAS PĀRVALDĪBA/INDIVIDUĀLĀ AIZSARDZĪBA

8.1. Pārvaldības parametri:

Pieļaujamā arodekspozīcijas robežvērtība:

ACGIH TWA: Dabass gāze (8006-14-2) 1000 ppm
Saturs vielās, kurām ir noteiktas arodekspozīcijas robežvērtības:

ACGIH TWA: Metāns (74-82-8) 1000 ppm
(Ia alkāni, piesātinātie ogļūdeņraži C₁₋₁₀)

8.2. Iedarbības pārvaldība:

8.2.1. Atbilstoša tehniskā pārvaldība:

Visās pielietojuma vietās nodrošināt pietiekamu gaisa apmaiņu, lai dabasgāzes noplūdes gadījumā tās daudzums gaisā nepārsniegtu pieļaujamās arodekspozīcijas robežvērtības un koncentrācija ieteicams pastāvīgi sekot stābekļa un dabasgāzes daudzumam gaisā, izmantojot kontroles ierīces zemāko sprādzienbīstamības robežu. Ieteicams pastāvīgi sekot stābekļa un dabasgāzes daudzumam gaisā, izmantojot kontroles ierīces. Skābekļa koncentrācijai gaisā jābūt vismaz 19,5 līdz 25 % robežās. Ieteicams, lai būtu pieejamas ūdens acu skalošana.

8.2.2. Individuālās aizsardzības pasākumi kā individuālās aizsardzības līdzekļi:

- acs aizsardzība:

Normālos lietošanas apstākļos īpaši aizsardzības līdzekļi nav nepieciešami. Pastāvot riskam darba procesā nonākt kontaktā ar dabasgāzes liesmu, valkāt karstumizturīgas aizsargbrilles vai sejas aizsegu.

- ādas aizsardzība:

Normālos lietošanas apstākļos īpaši aizsardzības līdzekļi nav nepieciešami. Pastāvot riskam darba procesā nonākt kontaktā ar dabasgāzes liesmu, valkāt nedegošu materiāla darba apģērbu un darba cimdus. Pastāvot riskam darba procesā nonākt



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022



DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabaszgāze

Izdabasanas datums: 06.03.2018.
Pedejas revizijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.:001
7 no 12

kontakta ar dabaszgāzes strūkli, veikt dzirksteles neradoša materiāla darba apģērbu, apavius un darba cimdus.

- elpošanas ceļu aizsardzība:

Normālos lietošanas apstākļos īpaši aizsardzības līdzekļi nav nepieciešami. Likvidējot dabaszgāzes noplūdes, strādājot noslēgtās telpās un situācijās, kad nav nodrošināta pietiekama gaisa apmaiņa, nav iespējama gāzes koncentrācijas un skābekļa līmeņa kontrole gaisā vai vienkārši tiek pārslēgtas pieļaujamās dabaszgāzes koncentrācijas gaisā, lietot izolācijas elpošanas aparātus ar gaisa padevi. Likvidējot ugunsgrēku, saskaroties ar liesmu.

- termiskā bīstamība:

8.2.3. Vides risks pārvaldība levērot LR iekundēšanu par emisijas atmosfērā ierobežojumiem.

9. FIZIKĀLĀS UN ĶĪMISKĀS ĪPAŠĪBAS

9.1. Informācija par pamata fizikālajām un ķīmiskajām īpašībām:

Agregātvaioklis:	Gāze
Krāsa:	Bezkrāsaina
Smarža:	Bez smaržas. Ar specifisku smaržu sajauktā stāvoklī. Siltāk siltā 3.sadala.
Sprādziena (eksplozijas) robežas (zemākā/ augstākā) gaisā, tilpuma %:	5 – 15 % (metānam)
Uzliesmojamība %: virs 15%	537 0C (metānam)
Pašaizdegšanās temperatūra:	-161 0C (metānam)
Viršanas temperatūra:	-183 0C (metānam)
Sasalšanas temperatūra:	
Relatīvais blīvums (gaisa=1kg/m ³):	~ 0,685 kg/m ³ (gāzes uzskaites standartapstākļos)
Šķīdība ūdenī, 20 0C:	- P=760 mm Hg staba, t=200C) 3,3 ml / 100 ml (metānam)

10. STABILITĀTE UN REAĢĒSPĒJA

- 10.1. Reaģētspēja: Stabils normālos apstākļos.
- 10.2. Ķīmiskā stabilitāte: Stabils normālos apstākļos.
- 10.3. Bīstamu reakciju iespējamība: Ar gaisu var veidot sprādzienbīstamu maisījumu.
- 10.4. Apstākļi, no kuriem jāizvairās: Atklāta liesma, karstums, dzirksteļu un statiskās elektrības avoti, kontakts ar stipriem oksidētājiem.
- 10.5. Nesaderīgi materiāli: Stipri oksidētāji.



DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabaszgāze

Izdabasanas datums: 06.03.2018.
Pedejas revizijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.:001
8 no 12

Dabaszgāzei sadegot un sadaloties paaugstinātā temperatūrā, rodas ūdens tvaiki (H₂O tvaiki), oglekļa dioksīds (CO₂), nelieli daudzumi oglekļa oksīda (CO) un slāpekļa oksīdu (NO_x).

11. TOKSIKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

11.1. Informācija par toksikoloģisko ietekmi

Akūta toksicitāte:
Normālos lietošanas apstākļos nav sagaidāma dabaszgāzes kaitīga iedarbība uz cilvēka veselību. Dabaszgāze nav toksiska iedarbībai.

Bīstamība iedarbībai:
Dabaszgāzei augstā koncentrācijā ir smactejoša iedarbība, jo tādeji tiek samazināts iedarbījamā skābekļa daudzums. Dabaszgāzes un gaisa maisījuma ar skābekļa saturu < 18 % iedarbība var izraisīt centrālās nervu sistēmas darbības traucējumus, galvassāpes, vājumu, līdzsvara traucējumus un vemšanu. Ja skābekļa gaisā ir ļoti maz, iespējama bezsamaņa un nāve.

Nāvējoši parametri:
Metāns (74-82-8) 500.000 ppm /2hour: 326 gm/m³/2 h

Kodīgums/kaicinājums ādai:
Normālos lietošanas apstākļos nav sagaidāma maisījuma kaitīga iedarbība. Kontakts ar koncentrētu dabaszgāzes strūkli var izraisīt ādas kairinājumu un atsevišķos gadījumos arī apsaldējumus.

Nopietnas acu bojājums/kaicinājums:
Normālos lietošanas apstākļos nav sagaidāma maisījuma kaitīga iedarbība.

Norīšana:
Kontakts ar koncentrētu dabaszgāzes strūkli var izraisīt gļotādas kairinājumu un atsevišķos gadījumos arī apsaldējumus.

Iedarbību pastiprinoši apstākļi:
Nemot vērā maisījuma gāzveida agregātvaiokli, maz ticams, ka produkts varētu tikt norīts.

Frontiska iedarbība:
Elpošanas ceļu slimības.

Kancerogēnums:
Nav informācijas.

Produkts nav klasificēts kā kancerogēns.



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022



DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabaszgāze

Izdošanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
9 no 12

12. EKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

- 12.1. Toksiskums: Nav informācijas.
- 12.2. Noturība un spēja noārdīties: Nav informācijas.
- 12.3. Bioakumulācijas potenciāls: Nav informācijas.
- 12.4. Mobilitāte augsnē: Nav informācijas.
- 12.5. PBT un vPvB ekspertīzes rezultāti: Nav informācijas.
- 12.6. Citas nelabvēlīgās ietekmes: Metāns ir viena no siltumnīcas efektu (SEG) radītājiem.

13. APSVĒRUMI, KAS SAISTĪTI AR APSAIMNIEKOŠANU

Maisījuma atlikumi jāizvieto saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

13.1. Atkritumu apstrādes metodes:

Izsvairīties no izlaistas atmosfērā. Neizlaist vietās, kur iespējama sprādzienbīstamu maisījumu veidošanās ar gaisu. Ja pieļauj drošības apsvērumi, ieteicams dabaszgāzes atlikumus sadedzināt. Pretējā gadījumā jānodrošina iespējami ātra un vienmērīga dabaszgāzes atlikumu izdalīšanās un atšķaidīšanās apkārtējā gaisā, lai tās koncentrācija nepārsniegtu zemāko sprādzienbīstamības robežu.

13.2. Papildus informācija:

Nav

14. INFORMĀCIJA PAR TRANSPORTĒŠANU

Dabaszgāzi patērētājiem paredzēts piegādāt pa cauruļvadiem. Zemāk minētie apzīmējumi tiek lietoti atbilstoši transporta veidam gadījumos, kad dabaszgāze tiek transportēta slēgtos konteineros.

14.1. ANO numurs:

1971

14.2. ANO sūtēja nosaukums:

Methane, compressed vai Natural gas, compressed;



DROŠĪBAS DATU LAPA

Dabaszgāze

Izdošanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
10 no 12

14.3. Transportēšanas bīstamības klases:

RID/ADR:

Proper Shipping Name: Methane, compressed vai Natural gas, compressed;
UN Number: UN 1971
Class: 2
Item number: 2(b)/1F
Warning Sign/Label: 3/3, 13
Hazard ID Number: 23
US DOT: Proper Shipping Name: Methane, compressed vai Natural gas, compressed
Class: 2.1
ID Number: UN 1971



IMO:

Label: Flammable Gas
Proper Shipping Name: Methane, compressed
Regulations Page Number: 2156;
Class: 2(2.1)
Number: UN 1971
Label: -

IATA:

Proper Shipping Name: Methane, compressed
Class: 2.1
ID Number: UN 1971



Label: Flammable Gas

- 14.4. Iepakojuma grupa
- 14.5. Vides apdraudējumi
- 14.6. Ipaši piesardzības pasākumi lietotājiem
- 14.7. Transportēšana bez taras atbilstoši MARPOL II pielikumam un IBC kodeksam

- nav pielietojams
- nav pielietojams (pārvieta tikai cauruļvados)
- nav pielietojams (pārvieta tikai cauruļvados)



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022



DROŠĪBAS DATU LAPA Dabas gāze

Izdošanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
11 no 12



DROŠĪBAS DATU LAPA Dabas gāze

Izdošanas datums: 06.03.2018.
Pēdējās revīzijas datums: 06.03.2018.
Lapa

Versija: 1.1
DDL Nr.: 001
12 no 12

15. INFORMĀCIJA PAR REGULĒJUMU

15.1. Drošības, veselības jomas un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielām un maisījumiem:

Šī drošības datu lapa ir tikusi sagatavota saskaņā ar Regulu (ES) 2015/830 prasībām (2015. gada 28. maijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrāciju, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH)

Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 18.decembra Regula Nr.1907/2006/EK, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrāciju, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH). Komisijas Regula (ES) Nr.453/2010 (2010.gada 18.maijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr.1907/2006/EK, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrāciju, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH).

Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 18.decembra Regula Nr.1272/2008/EK par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006.

Komisijas lēmums (EK) 2000/532 un Padomes Direktīva (EK) 91/689.
28.10.2010. likums "Atkritumu apsaimniekošanas likums" un 21.06.2011. MK noteikumi Nr.484 "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārveidājumu uzskaites kārtība".

Eiropas standarts EN 1839:2012 "Determination of explosion limits of gases and vapours"

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums:

Ir veikts ķīmiskās drošības novērtējums.

16. CITAS ZIŅAS

Izmantoto saīsinājumu atšifrējums:

Fiam. Gas 1 (H220) - Īpaši viegli uzliesmojoša gāze.

RID - Līgums par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu.

ADR - Eiropas vienošanās par starptautisko bīstamo kravu pārvadāšanu ceļā.

DOT - Transporta departaments, ASV.

IMO - Starptautiskā jūras satiksmes organizācija.

IATA - Starptautisko gaisa pārvadājumu līgums.

TWA - Vidējais rādītājs laikā.

ACGIH (American Conference of Governmental Industrial Hygienists) - Amerikāņu

konference valsts speciālistu rūpnieciskās higiēnas jomā.

ANO - Apvienoto Nāciju Organizācija.



Uzliesmojoša gāze, kategorija 1. bīstami (CLP: Flam. Gas 1), H220

Šajā drošības datu lapā iekļautā informācija, kas nozīmīga no drošības, vides un cilvēku veselības aizsardzības viedokļa un ir balstīta uz produkta piegādātāja sniegtajiem datiem, kas uzskatāmi par korektiem. Tomēr ne produkta eksportētājs, ne tā piegādātājs negarantē, ka šī informācija ir izsmeļoša un neuzņemas atbildību par sekām, kādas var radīt šīs informācijas izmantošana. Paša maisījuma lietotāja atbildība ir izvērtēt šeit sniegtās ziņas, to piemērotību konkrētajiem maisījuma lietošanas apstākļiem un veikt visus nepieciešamos drošības pasākumus, lietojot šo maisījumu. Drošības datu lapā sniegtās ziņas ir ticamas dokumenta izdošanas laikā. Turpmāk iespējami papildinājumi, rodoties jauniem pētnieciskajiem vai citur pieejamiem datiem.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1907/2006 II pielikuma un Regulas (ES) 2015/830

Sastādīšanas datums: 01.03.2014
Labojums: 27.10.2016

Versija: 3.0

1. IEDAĻA: Vietas/masīnijas un uzglabāšanas vietas/uzglabāšanas identifikācija

1.1. Produkta identifikators: Tirdzniecības nosaukums:

Vējstikla mazgāšanas šķidrums -12°C.

1.2. Vietas vai masīnijas attiecīgi apraksts lietošanas veidam un tādā, ko neiesaka izmantot: Masīnijas lietojuma veidi:

Vējstikla mazgāšanas šķidrums, ar labu mazgāšanas kvalitāti un sasaldēšanas temperatūru -12°C.

1.3. Informācija par drošības datu lapas piegādātāju:

Uzņēmums: SIA "VEGA STIVIDORS"
Adrese: Ezera iela 22, Rīga, LV-1034, Latvija
e-pasts: vega@vega.lv
Izplatītājs: SIA "KAMENE"
Izplatītāja adrese: Ezera iela 22, Rīga, LV-1034, Latvija
Tālruna numurs: (+371) 26303889
e-pasts: kamene@kamene.lv

1.4. Ārpuszemes situācija zvanīt:

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: (+371) 112.
Valsts Toksikoloģijas centrs: (+371) 67042468.
Saindēšanās un zāļu informācijas centrs: (+371) 67042473 stratā 244 diennakti.

2. IEDAĻA: Bīstamības apraksts

2.1. Vietas vai masīnijas klasifikācija: Saskaņā ar Regulu (EK) 1272/2008

Masīnijas klasifikācija: Flam. Liq. 3; H226.
Fizikālā un ķīmiskā bīstamība: Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.
Iekšme uz veselību: Masīnijas neatbilst klasifikācijas kritērijiem.
Iekšme uz vidi: Masīnijas neatbilst klasifikācijas kritērijiem.

2.2. Ekspozīcijas elementi: Saskaņā ar Regulu (EK) 1272/2008

Bīstamības simboli: Uzmanību.
H226 Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.
Nav.



Signalvārds:

Bīstamības apzīmējumi:
Papildus bīstamības apzīmējumi:

Drošības prasību apzīmējumi:

Vspārņe:

Profilakse:

Reakcija:

P102 Sargāt no bērniem.
P210 Sargāt no karstuma, karstām virsmām, dzirksteļiem, atklātas uguns un citiem aizdegšanās avotiem. Nesmēķēt.
P233 Tvertni turēt cieši noslēgti.
P303 + P361 + P353 SASKARĒ AR ĀDU (vai matiem): Nekavējoties noņemt visu piesārņoto apģērbu. Noskatot ādu ar ūdeni/dūzi.
P370 + P378 Ugunsgrēka gadījumā: izmantot izmantojiet putas, ogļekļa dioksīdu vai ūdeni.
P403 + P233 Glabāt labi vēdināmā telpās. Turēt vēsumā.
P501 Atbrīvoties no satura/vietnes saskaņā ar vietējiem/reģionāliem/starptautiskiem noteikumiem.

Glabāšana:

Izsniešana:

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 II pielikuma un Regulas (ES) 2015/830

Sastādīšanas datums: 01.03.2014
Labojums: 27.10.2016

Versija: 3.0

2.3. Citi apdraudējumi: PBT vai vPvB kritēriji:

Šis maisījums neatbilst vielas, kuras atbilst PBT vai vPvB kritērijiem, saskaņā ar REACH regulas XIII Pielikumu.

Pārējā informācija:

Informāciju par ietekmi uz veselību un tās simptomiem, kā arī ieteikumi uz vidi skatīt attiecīgi 11. un 12. iedaļā.

3. IEDAĻA: Saistītais/informācija par sastāvdaļām

3.1. Vietas: Nestēvras

3.2. Molekulas: Ķīmiskais raksturojums:

Etanols, ūdens un funkcionālu piedevu šķīdums.

Bīstamo sastāvdaļu deklarācija saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008

Vietas nosaukums	IK Numerārs	Koncentrācija	Klasifikācija	Piezīmes
Etanols	200-578-6	64-17-5	Flam. Liq. 2; H225	[1] [2]

Pilnu vietās iedarbības raksturojumu, bīstamības kārtu un kodu atšifrējumu skatīt 16. iedaļā.

Aroda ekspozīcijas robežvērtības, ja pieejamas, skatīt 8. iedaļā.

Piesārņotie objektu veidi:

- [1] Vietas, kuras klasificētas, kā bīstamas veselībai vai vidi.
- [2] Vietas, kurām noteiktas aroda ekspozīcijas robežvērtības.

4. IEDAĻA: Pirmās palīdzības pasākumi

4.1. Pirmās palīdzības pasākumu apraksts:

Vējstikla mazgāšanas šķidrums: Novilkt apraizīto apģērbu.
Vējstikla mazgāšanas šķidrums: Ievest cietušo svaigā gaisā, nodrošināt tam mieru, siltumu un atbrīvot no cieša apģērbu, kas apgrūtina elpošanu. Ja elpošana ir apstājusies, veikt mākslīgu elpošanu "no mutes - mute" vai "no mutes - deguna" un izsaukt ārstu.

Nodūstot uz ādas:

Nomazgāt ādu ar siltu ūdeni un ziepēm. Ja rodas ādas apsārtums un ievainojums, griezties pie ārsta - dermatologa.

Nodūstot acīs:

Skalojot acis ar lielu ūdens daudzumu vismaz 15 minūtes ilgi, turot plakstiņus atvērtus un mēģinot medikamentu palīdzību. Ja ir kontaktā ar acis, izskalot acis ar ūdeni un izsaukt ārstu.

Norijot:

Izdzīvot muti ar ūdeni. Izpēt mākslīgu zobus, ja tādi ir. Ievest cietušo svaigā gaisā un turēt mierā stāvot, lai būtu ērti elpot. Ja viela ir norīta un ja cietušais persona ir pie samņas, ādā netiekot ievērti mazos daudzumos. Pārtraukt, ja cietušajai personai kļūst slikti, jo vemšana var būt bīstama. Neizraisīt vemšanu, ja vien šādu norādījumu nav sniegti medicīnas darbinieki. Ja sākas vemšana, galva jānovirina uz leju, lai vemšanas pieduļi nesāktu plūst. Pēc palīdzības iedarbībai vai pietiekamas palīdzības izdotajai palīdzībai. Ja cietušais ir bez samņas, neto nelieciet tam mutē, ja cietušais ir bez samņas, novietot to samņas apģērbā piemērotā pozā un nekavējoties izsaukt medicīnisko palīdzību. Nodrošināt brīvu gaisa pieejamību. Padarīt valģiņu cieši pieguļošu apģērbu, piemēram, aplakši, kaklasaiti, slēgtu vai jostu.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1907/2006 ir pielikums un Regulas (ES) 2015/930

Sastādīšanas datums:
2015.10.2014
Labojums:
27.10.2016

Versija: 3.0

4.2. Svarīgākie simptomi un ietekme - akūta un aizsērēta:

Ilgstoša vai ilgstoša iedarbība var izraisīt narkotisku iedarbību.
Ilgstoša vai atkārtota saskare var atstāt ādu un izraisīt tās sausumu.
Nokļūstot uz ādas:
Nokļūstot acīs:
Norijot:
Rūgtuma sajūta mūtē, neapbums un slikta pašsajūta.
Sausdēšanās ar alkoholu smertoni.

4.3. Norīde par iespējamā nevēlamā medicīniskā palīdzība un īpaši aprūpi:

Norīšana ir saistīta ar aspirācijas risku - iekļūšanu plaušās un nosmakšanu. Ja pēc norīšanas nav nelabums vai kairinājums, cietušajam dot medicīnisko opji ūdens suspensijā.

5. IEDAĻA: Ugunsdzēsības pasākumi

5.1. Ugunsdzēsības līdzekļi:

Puteis, izsmidzināts ūdens vai mīkļa, sausais pulveris, CO₂: Smiltis vai zemi var lietot, dzēstot tīkli masu aizdegšanos.

Neizmantojiet ugunsdzēsības līdzekļi:
Nelielot spēcīgu ūdens strūklu uz degošo produktu, jo tas var izraisīt tvaiku eksploziju un liesmu izplatīšanos. Neizmantojiet vienlīdzīgi putas un ūdeni, jo ūdens tiešam putu struktūru.

5.2. Īpaši vietas vai maisījumi izraisīta bīstamība:

Uzliesmojošs šķidrums. Temperatūra 60°C un augstāka var rasties toksiķi izgarojumi un oglekļa monoksīds.

5.3. Ieteicamie ugunsdzēsēji:

Bīstamo zonu izolēt 200m rādiusā. Aizvērt uguns un dzirksteļu avotus. Izmantot pilnas aizsardzības aprībi: bremena kostīms, ķivere, cimdi ar karābini, josta ar karābini un cirvis mašīn, filtrējošas gāzmaškas, izolācijas gāzmaškas ar šūtenēm.
Uzkaršana izrīsa spēcīga celšana tvertēs un rādīs to uzsprāgšanas risku.
Dzēsbi ar izsmidzinātu ūdeni, izvairīties no tā nomākšanas tvertēs ar produktu.

6. IEDAĻA: Pasākumi nevēlamās nopietnas gadījumos

6.1. Individuālās drošības pasākumi, ar saimniecības līdzekļi un procedūras ārkārtas situācijām:
Personām, kuras nav aprakstas
ārkārtas situācijām:
Nesējoties domus un tvaikus. Izvairīties no produkta saskares ar ādu, acīm un apģērbu. Neizmantojiet jebkāda veida elektrisko aprīkojumu.
Nekavējoties pameiet notikuma vietu un sazinieties ar glābšanas dienestu.

Ārkārtas palīdzības sniedzējiem:
Evaluēt nepiederības personas. Izolēt bīstamo zonu pietiekamā rādiusā.
Aizvērt visus aizdegšanās avotus. Nesmēķēt. Izmantot individuālos ādas, acu, elpošanas cēru un gremošanas orgānu aizsardzības līdzekļus. Valkt aizsargbrilles ar savu vaļņiem. Roku aizsardzībai izmantot uzrobus, polivinilhlorīda aizsargcimdus, plēvēti veidojodu aizsargcēnu uz silīcija bāzes, ādu maģistrēšanas ziedes. Aptaikojoties personālu nodrošināt ar speciālo apģērbu.

6.2. Vietas drošības pasākumi:
Nopādi lobāties, veidojot aprīkojumu. Nejauc produktus no kanalizācijas sistēmā, ja produkts ir piesārņojis upes, ezerus vai kanalizāciju, informēt atbildīgās iestādes.

6.3. Ierobežošanas un savābšanas pasākumi un materiāli:
Produkta nopietnas vietas apbūri ar smiltīm vai zemi, savākt tvertes un sadedzināt tām speciāli paredzēta vietā, kas ir saskaņota ar vietējās atbildīgās institūcijām. Pārējais nopietnas sēru likvidācijas atpaka ir piesārņojuma likvidācija un augšpus slāņa reaktivācija. Rūpnieciskos atkritumus nogādāt likvidācijas vietas, kas ir saskaņota ar teritorijām sanitārajām un administratīvajām institūcijām.

6.4. Atsauce uz citām iedaļām:
Pazīme: kontakinformāciju ārkārtas situācijas gadījumā skatīt 1. iedaļā, informāciju par individuālas

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1907/2006 ir pielikums un Regulas (ES) 2015/930

Sastādīšanas datums:
01.02.2014
Labojums:
27.10.2016

Versija: 3.0

7. IEDAĻA: Lietošanas un glabāšanas

aizsardzības līdzekļiem un zārtiem un zārtiem - attiecīgi 8. un 13. iedaļa.

7.1. Piesardzības drošības pasākumi:

Vispārīgs piesardzības pasākumi:
Sargāt no **atbilstošajās** avotiem. Smēķēt aizliegts. Iedarbām jābūt hermētiskām. Viena darbavietā nodrošināt tīklu ventilāciju, lai piesārņotās vietas robežkoncentrācijas darba vietas, gaisa netiktu pārslēgtas. Darba zonas gaisa veidā sistemātisku ogļdegrādu tvaiku un aerosolu koncentrācijas kontroli. Regulāri veikt aparatūras apskates un lūgvidēt produkta nopietnes. Ventilācijas sistēmā jābūt konstruktīvai sūbiļošai veiktēm aparatūrai: gaisa plūsmas jāvirzās prom no tvaiku izdalīšanās vietas un no personāla. Nepieļaut saskari ar ādu un acīm. Nesējot tvaikus.
Darbavietā nedrīkst būt un dzert.
Pēc lietošanas nomazgāt rokas.

7.1.1. Drošības pasākumus apstākļi, tostarp vietas veidā nesaderības:
Cietumais uzglabāšanas laikā ir 5 gadi no izgatavošanas datuma. Produktu uzglabāt segtas noliktavas telpās, hermētiskā noslēgtās tvertnēs, ventilācij un pie apkārtējās vides temperatūras. Sargāt no uguns saules staru iedarbības un ūdens iekļūšanas tajā.

7.2. Drošības pasākumus apstākļi, tostarp vietas veidā nesaderības:
Cietumais uzglabāšanas laikā ir 5 gadi no izgatavošanas datuma. Produktu uzglabāt segtas noliktavas telpās, hermētiskā noslēgtās tvertnēs, ventilācij un pie apkārtējās vides temperatūras. Sargāt no uguns saules staru iedarbības un ūdens iekļūšanas tajā.

7.3. Konkrēti(-) gala lietošanas veidi(-):
Veidība mazgāšanas šķidrums.

8. IEDAĻA: Iedarbības galvaldība/ individuālā aizsardzība

8.1. Pārvaldības parametrs:
Piemērojamās ardeks pozīcijas robežvērtības:
LR MK not. Nr. 325 mg/m³.
TWA 8 st: 1000 mg/m³; 500 ppm (OEL(LV)).
STEL 15min.: 1900 mg/m³; 1000 ppm(OEL(LV)).

8.2. Iedarbības galvaldības:
Atbilstoša tehnikā galvaldības:
Informācija nav pieejama.
Informācija nav pieejama.

8.3. Iedarbības galvaldības:
Atbilstoša tehnikā galvaldības:
Informācija nav pieejama.
Informācija nav pieejama.

8.4. Iedarbības galvaldības:
Atbilstoša tehnikā galvaldības:
Informācija nav pieejama.
Informācija nav pieejama.

8.5. Iedarbības galvaldības:
Atbilstoša tehnikā galvaldības:
Informācija nav pieejama.
Informācija nav pieejama.

8.6. Iedarbības galvaldības:
Atbilstoša tehnikā galvaldības:
Informācija nav pieejama.
Informācija nav pieejama.

8.7. Iedarbības galvaldības:
Atbilstoša tehnikā galvaldības:
Informācija nav pieejama.
Informācija nav pieejama.

8.8. Iedarbības galvaldības:
Atbilstoša tehnikā galvaldības:
Informācija nav pieejama.
Informācija nav pieejama.

8.9. Iedarbības galvaldības:
Atbilstoša tehnikā galvaldības:
Informācija nav pieejama.
Informācija nav pieejama.



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1907/2006 ir pielikums un Regulas (ES) 2015/830

Sastādīšanas datums: 01.03.2014
Labojums: 27.10.2016

Verstpe: 3.0

Ir izvēlēti respiratora garantēto darbības laiku, Eļļošanas ceļu aizsardzības līdzekļiem jābūt atzītiem un atbilstošiem EN, NIOSH/MSHA vai citiem ekvivalentiem standartiem.

Ja risks ievērojams norāda uz nepieciešamību, visos gadījumos, kad tiek veikta darbība ar ķīmisko produktiem, valkāt ķīmiski izturīgus, neaizdedzīgus, atbilstošu standartiem atbilstošus cimdus.

Speciāls darba kombinējums, darba apavi. Turvumā jābūt ūdeņim ūdeņim skalošanai.

Īpašs drošs, piemērotiem standartiem atbilstošs, acu aizsargi, ja risks novērojams parādā nepieciešamību izmantot acu aizsargus, ja mīdās, gāzēm vai putekļiem. Ja novērojams neparedzētu augstāku aizsardzības pakāpi, pie iespējamās sadzīves jēlīto seņojābe aizsardzības līdzekļi: aizsargbrilles ar sānu aizsargiem.

Darbavietā jābūt pieejamam ūdeņim. Pēc darba rūpīgi nomazgāties. Norādītos apavus un apģērbu pirms atkārtotas valkāšanas kārtīgi iztīrīt.

Jānoskaidro izmešu no ventilācijas vai apstrādes iekārtām, lai nodrošinātu to atbilstību vides aizsardzības likumdošanas prasībām. Darbo godījumos būs nepieciešams izmantot izmēģinātus, filtrus vai veikt apstrādes iekārtu tehniskus pārveidojumus, lai samazinātu izmešus, līdz pieļaujamam līmenim. Nepieļaut nokļūšanu kanalizācijā vai ūdenstīrīnēs.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1907/2006 ir pielikums un Regulas (ES) 2015/830

Sastādīšanas datums: 01.03.2014
Labojums: 27.10.2016

Verstpe: 3.0

Oksidēšanas īpašības: Etanols reaģē ar spēcīgiem oksidētājiem.

9.2. Informācija par fizikālajām un ķīmiskajām pazīmējībām:
Nav uzrādīts.

10. IEDAĻA: Stabilitāte un reaktivitāte

10.1. Reaģētspēja:
Stabils normālos uzglabāšanas un lietošanas apstākļos.

10.2. Ķīmiskā stabilitāte:
Produkts ir stabils normālos lietošanas apstākļos.

10.3. Bīstama reakcija iespējamība:
Sastāvdaļa etanols reaģē ar spēcīgiem oksidētājiem, bet var veidot arī eksplozīvus peroksīdus.

10.4. Apstākļi, no kuriem jāizvairās:
Augstas temperatūras (virs 40 °C), tieša saules gaisma, aizdedzības avoti.

10.5. Nesaderīgi materiāli:
Spēcīgi oksidētāji, skābes un sāļi.

10.6. Bīstami nodarītāns produkti:
Normālos lietošanas apstākļos nerodas. Reakcijā ar spēcīgiem oksidētājiem var veidoties acetaldēhīds.

Ugunsgrēka apstākļos var radīties toksiski izgarojumi un oglekļa monoksīds.

9. IEDAĻA: Fizikālās un ķīmiskās īpašības

9.1. Informācija par fizikālajām un ķīmiskajām pazīmējībām:

Izkāsts: Caurspaidīgs šķidrums.

Krāsa: Zils.

Smarža: Specifiska.

Smaržas sliekšnis: Nav uzrādīts.

pH: 6,0-7,0.

Viršanas punkts un viršanas temperatūras diapozons: >80°C

Uzliesmēšanas punkts: Nav uzrādīts.

Izrūvēšanas ātrums: ~3,5 (etanols; n-butilacetāts 1).

Uzliesmējāmība (cietais vielām, gāzēm): Nav uzrādīts.

Augstākā/ zemākā uzliesmējāmība vai sprādziena robežas: Nav uzrādīts.

Tvaika spiediens: 5,8 kPa (etanols, 20°C).

Tvaika blīvums: 1,6 (etanols; gaisma 1).

Blīvums: 0,965 (20°C).

Šķīdība: Ūdeņī šķīst neierobežoti.

Sadalījuma koeficients: n-oktānols/ūdens (log Pow): -0,32 (etanols).

Nodarīšanas temperatūra: >400 °C (etanols).

Dinamiska viskozitāte: Nav uzrādīts.

Ķīmiskā viskozitāte: Nav uzrādīts.

Sprādzienbīstamība: Etanols nav sprādzienbīstama viela, bet tā tvaiku un gāzes maisījumi ir eksplozīvi.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006. D. parhādumu un Regulas (ES) 2015/830

Sastādīšanas datums: 01.03.2014

Labojums: 27.10.2016

Versija: 3.0

Atzīmējumi: Atzīmējumi ir norādīti uz šiem punktiem, kur ir norādīts, ka šis produkts nav paredzēts cilvēku lietošanai.

Pārējā informācija:

Katru šo informāciju var būt iekļauta šādā veidā:

12. IEDAĻA: Ekoloģiskā informācija

12.1. Toksicitāte:

Ir liels varbūtība, ka produkts nav pārāk kaitīgs ūdens organismiem.

Etanols: Zivs 96st.: LC₅₀ 14.200 mg/l *Pimephales promelas* (OECD 203)
Ūdens biots 48st.: EC₅₀ 0.268-14.221 mg/l *Daphnia magna* (OECD 202)

Aļģes 72st.: EC₅₀ 275 mg/l *Chlorella vulgaris* (OECD 201)
Mikroorganismi 16h: LC₅₀ 6.500 mg/l *Pseudomonas putida*

12.2. Noturība un spēja sadalīties:

Viegli bioloģiski sadalāms (pēc OECD kritērijiem).

Etanols:

Rezultāts: 95% DOC samazināšana (10d) (OECD 301A).

Rezultāts: >60% DOC samazināšana (28d) pēc Regulas Nr. 648/2004/EK un 907/2006/EK.

12.3. Biokumulācijas potenciāls:

Produkta sastāvdaļām nav piemērojams.

12.4. Mobilitāte augsnē:

Produkta sastāvdaļām nav piemērojams.

Bioloģiski noārdās. Caustoks, atomstēra sadalās.

12.5. PBT un vPvB eksperimentālais rezultāts:

Maisījums nesatur PBT vai vPvB vielas daudzumā, kas lielāks par 0,1 %.

12.6. Citas nelabvēlīgas ietekmes:

Nepējāmat produkta nokļūšanu kanalizācijā, ūdensietecē un augsnē.

13. IEDAĻA: Apsvērumi saistībā ar apsaimniekošanu

13.1. Atkritumu apsardzības noteikumi:

Produkta atkritumi un ietilpinātā iepakojuma jānosūta ar normatīvo aktu prasībām.

Materiālu/produktu/atkritumu:

Atkritumu kods ir rekomendējams, pamatojoties ar produkta lietošanas norādījumiem.

Ja lietošanas laikā rodas atkritumi, tos jānosūta ar normatīvo aktu prasībām.

Atkritumu kods ir rekomendējams, pamatojoties ar produkta lietošanas norādījumiem.

Ja lietošanas laikā rodas atkritumi, tos jānosūta ar normatīvo aktu prasībām.

Atkritumu kods ir rekomendējams, pamatojoties ar produkta lietošanas norādījumiem.

Ja lietošanas laikā rodas atkritumi, tos jānosūta ar normatīvo aktu prasībām.

Atkritumu kods ir rekomendējams, pamatojoties ar produkta lietošanas norādījumiem.

Ja lietošanas laikā rodas atkritumi, tos jānosūta ar normatīvo aktu prasībām.

Atkritumu kods ir rekomendējams, pamatojoties ar produkta lietošanas norādījumiem.

Ja lietošanas laikā rodas atkritumi, tos jānosūta ar normatīvo aktu prasībām.

Atkritumu kods ir rekomendējams, pamatojoties ar produkta lietošanas norādījumiem.

Ja lietošanas laikā rodas atkritumi, tos jānosūta ar normatīvo aktu prasībām.

Atkritumu kods ir rekomendējams, pamatojoties ar produkta lietošanas norādījumiem.

Ja lietošanas laikā rodas atkritumi, tos jānosūta ar normatīvo aktu prasībām.

Atkritumu kods ir rekomendējams, pamatojoties ar produkta lietošanas norādījumiem.

Ja lietošanas laikā rodas atkritumi, tos jānosūta ar normatīvo aktu prasībām.

Atkritumu kods ir rekomendējams, pamatojoties ar produkta lietošanas norādījumiem.

Ja lietošanas laikā rodas atkritumi, tos jānosūta ar normatīvo aktu prasībām.

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006. D. parhādumu un Regulas (ES) 2015/830

Sastādīšanas datums: 01.03.2014

Labojums: 27.10.2016

Versija: 3.0

Pārējā informācija:

Izstrādātājam jānodrošina, lai produkts būtu drošs cilvēku lietošanai, ņemot vērā produkta lietošanas norādījumus un iepakojuma marķējumu.

Nesiet uzmanību iepakojuma marķējumam, ja tas nav piemērojams šim produktam.

14. IEDAĻA: Informācija par transportēšanu

14.1. ANO numurs:

1170.

14.2. ANO sūtības nosaukums:

Etanols šķidrums.

14.3. Transportēšanas bīstamības klase(-es):

3.

14.4. Iepakojuma grupa:

III.

14.5. Vidus apzīmējumi:

Nav piemērojami.

14.6. Ipaši piesardzības pasākumi lietošanai:

Uzturēt no karstuma avotiem un tiešas saules starojuma iedarbības.

14.7. Transportēšanas bez bīstamības MABPOL II pielikuma un IBC kodeksa:

Nav piemērojama.

15. IEDAĻA: Informācija par regulējumu

15.1. Drošības, veselības jomas un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielām un maisījumiem:

Europas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (REACH).

Europas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasifikāciju, marķējumu un iepakojumu un ar to groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EX un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006.

Komisijas Regula (ES) 2015/830 (2015. gada 28. maijs), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmiskāji reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH).

Komisijas Regula (ES) Nr. 944/2013 (2013. gada 2. oktobris), ar ko pielāgojat zinātnes un tehnikas attīstībai, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasifikāciju, marķējumu un iepakojumu.

2011. gada 19. aprīļa MK noteikumi Nr.302 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un iepakojumu, kuram paredz atkritumu bīstamību".

2007. gada 15. maija MK noteikumi Nr.325 "Darbu aizsardzības prasības saistībā ar ķīmiskajām vielām darba vietās".

15.2. Ķīmiskās drošības novērtējums:

Nav uzrādīts.

16. IEDAĻA: Cita informācija

Produkta izmantošanas noteikumi:

Skatīt norādījumus uz etiķetes.

PBT - noturīga, biokumulatīva un toksiska (viela).

vPvB - ļoti noturīga un ļoti biokumulatīva (viela).

OEL - arodkspozīcijas robežvērtība.

RID - Līgums par bīstamo krāvu pārvadāšanu pa dzelzceļu.

ADR - Eiropas vienotības par starptautisko bīstamo krāvu pārvadāšanu ceļā.



AS "VIRŠI-A" DUS "Cukurs" CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

versija: 01.2022

DROŠĪBAS DATU LAPA

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1907/2006 Eiropas Parlamenta un Padomes (ES) 2015/830

01.03.2014

27.10.2016

Sastādīšanas datums:

Labojumi:

Versija: 3.0

ADN - bīstamo preču pārvadāšanas noteikumi baržās pa iekšzemes ūdensceļiem.
IMDC - Starptautiskais līgums par bīstamo kravu pārvadāšanu pa jūru.
IATA - Starptautiskā gaisa pārvadājumu līgums.
STOT RE 2 - Toksisks ķīmiskais uzņēmums - atdārtoja iedarbību.
STOT SE 3 - Toksisks ķīmiskais uzņēmums - vienreizēja iedarbība.
OECD - Ekonomiskās Sadarbības un Attīstības Organizācija.
DNEI - atvasinātais bīstamības līmenis.
PNEC - paredzamā bīstamības koncentrācija.
LD50 - Vidēja letāla deva.
LC50 - Vidēja letāla koncentrācija.

Fiam. Lic. 2 - Uzliesmojošs šķidrums, 2. bīstamības kategorija.
H225 - Viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

Bīstamības kļaušu un apzīmējumu
kodu atšifrējumi:
Informācija par drošības datu oriģināla labošanu:
01.03.2014
27.10.2016
3.0

Sastādīja: atruna.
Šajā drošības datu lapā sniegta informācija ir balstīta uz produkta ražotāja sniegtajiem datiem, kas uzskatāmi par korektiem, tomēr ne produkta īpašībām, ne tā ražošanas apstākļiem, ka šī informācija ir izstrādāta un neuzņemama atbildību par sēšanu, kādas var radīt šīs informācijas izmantošana. Paša produkta lietošana atbilstība ir ievērojama, lai nodrošinātu konkrētajam produktam lietotājam nepieciešamās apstākļiem un veikt visu nepieciešamās drošības pasākumus lietojot šo produktu.

5. Apziņošanas shēma

DUS darbinieks, kurš atklājis ārkārtas situāciju
(liela apjoma noplūde/ ugunsgrēks / uzbrukums u.c.)

1

Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests – 112
Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests – 113
Policija – 110 (operatīvā palīdzība pēc vajadzības)

vienotais nr.:
112

2

SIA «Mega Sargs» apsardze – nospieš apsardzes TRAUKSMES POGU!



3

DUS vadītājs* Ginta Mežinska – 291 62 926

* ja DUS vadītājs nav pieejams, apziņošanas soļus Nr. 4, 5 turpina DUS darbinieks

pēc situācijas:

Atbildības joma	Atbildīgais darbinieks	Kontaktinformācija
Fiziskā un īpašuma drošība	drošības virsnieks	Uvis Briedis – 25 714 265
Darba aizsardzība, ugunsdrošība, civilā aizsardzība	darba aizsardzības un ugunsdrošība speciāliste	Zanda Štelfa – 22 028 535
Vides aizsardzības	vides aizsardzības speciāliste	Anita Apsīte-Adaškeviča – 27 844 302
Gāzes saimniecība	gāzes sistēmu speciālists	Edgars Šulckis – 25 694 214
Tehniskās daļas (DTEH) vienotais tel.nr.		28 666 698

- AS "VIRŠI-A" Krīzes vadības grupa
- sadarbības partneri
- valsts kontrolējošās institūcijas

Reģionālais vadītājs Raivis Mednis – 262 51 629

AS "VIRŠI-A" vadība

6. AS "VIRŠI-A" DUS darbinieku rīcība ārkārtas un nestandarta gadījumos (2022. gadā izdotā rokasgrāmata)

RĪCĪBA DUS ELEKTROENERĢIJAS PĀRRĀVUMA GADĪJUMĀ:

1. Ja klienti jau iepildījuši degvielu, palūdz precīzu naudu. Ja klientam skaidras naudas nav, pieraksti klienta kontaktinformāciju, lai ar viņu būtu iespējams sazināties.
2. **Pārbaudi**, vai elektrības padeve DUS pārtraukta pilnībā vai daļēji. **Pārlicinies, ka drošinātāji (automātslēdži) ir ieslēgtā stāvoklī.** Ja nevar ieslēgt drošinātāju-/us, zvani **Tehniskajai daļai** (skati pēdējā lapā **6. kontaktinformāciju**).
3. Ja drošinātāji ir ieslēgti un elektrība pēc mirkļa neatjaunojas, palūdz klientiem atstāt veikalu. Aizslēdz veikalu, izvietoj uz durvīm plakātu "DUS slēgts tehnisku iemeslu dēļ".
4. Elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā lieki nevirini aukstuma iekārtu durvis, lai nesabojātu pārtiku.
5. Ziņo **DUS vadītājam** vai **reģionālajam vadītājam** (skati pēdējā lapā **1. un 2. kontaktinformāciju**).
6. Ja elektroenerģijas bojājums ir ārējs (drošinātāji ir ieslēgtā stāvoklī, bet elektrības nav) un Tehniskās daļas elektriķis nav zvanījis, **apskati "Sadales tīkli" bojājumu karti** vai zvani uz "Sadales tīkli" – **8404**, lai noskaidrotu situāciju vai pieteiktu bojājumu – esi gatavs "Sadales tīkli" operatoram sniegt sekojošu informāciju: uzņēmuma nosaukums, DUS adrese, kontaktārunis saziņai.



STIPRS VĒJŠ, VĒTRA:

1. Valstī izsludināta **oranžā** (20-25 m/s, brāzmās sasniedzot 29-34 m/s) vai **sarkanā** brīdinājuma (≥ 30 m/s vai brāzmas ≥ 35 m/s) par stipru vēju laikā DUS:
 - nolaiž un noņem karogus,
 - pārbauda, vai ir nostiprinātas autopiķabes,
 - pārlicinās, ka teritorijā neatrodas nenostiprināti priekšmeti – maisi, iepakojumi u.tml.
2. Ja vētras dēļ radušies bojājumi AS "VIRŠI-A" īpašumam, DUS vadītājs informē **Tehniskās daļas atbildīgo speciālistu**, nosūtot arī bojājumu fotogrāfijas (skati pēdējā lapā – **6. kontaktinformāciju**).
3. Ja vētras laikā bojāts 3. (trešās) personas īpašums, nekavējoties informē **Drošības virsnieku**, nosūtot arī bojājumu fotogrāfijas (skati pēdējā lapā **7. kontaktinformāciju**).
4. Ja pazudusi elektrība, rīkoties, kā norādīts sadaļā "**Rīcība DUS elektroenerģijas pārrāvuma gadījumā**". Ja ir cietuši cilvēki, rīkoties, kā norādīts sadaļā "**Nelaimes gadījums ar cilvēku – cietis darbinieks vai klients**".
5. Līdz ko iespējams, aizpildi "**Negadījuma akts**". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
6. Par vētras nodarītajiem bojājumiem aizliegts komunicēt ar uzņēmumu nesaistītām personām. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai **Mārketiņģa daļai**!



RĪCĪBA PĒC LAUPĪŠANAS:

Pēc tam, kad laupītājs ir izgājis no veikala:

1. **Spied apsardzes trauksmes pogu** (dari to tikai tad, kad esi pārlicināts, ka laupītājs ir aizgājis un to nepamanīsi!)
1. **Pārbaudi, vai kāds nav ievainots. Zvani 112 – izsauc policiju un mediķus** (ja ir ievainotie).
2. Ja DUS ir liecinieki, palūdz, lai tie uzskatījas. Ja liecinieki nevar uzskatīties, palūdz, lai tie atstāj savu kontaktinformāciju.





3. Aizslēdz veikalu un izvietoj uz durvīm plakātu "DUS slēgts tehnisku iemeslu dēļ".
4. Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).
5. Pēc apsardzes ierašanās lūdz apsargam slēgt DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi ar norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.
6. Sagaidi policiju un DUS vadītāju vai citu nozīmēto uzņēmuma atbildīgo darbinieku. Sniedz policistiem, uzņēmuma atbildīgajām personām atbildes uz visiem jautājumiem, bet neatbildi uz citu interesentu jautājumiem.
7. Līdz ko iespējams, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
8. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!



BOJĀTS AS "VIRŠI-A" ĪPAŠUMS, SATIKSMES NEGADĪJUMS TERITORIJĀ:

AS "VIRŠI-A" īpašums ir jebkura nekustamā un kustamā manta, kas atrodas DUS teritorijā vai telpās (ēka, nojume, pildnes, pilons, degviela un preces), izņemot klientu transportlīdzekļus un lietas iekš tiem.

1. Ja bojāts AS "VIRŠI-A" īpašums, informē DUS vadītāju un drošības virsnieku (skati pēdējās lapas 1. un 7. kontaktinformāciju), lai pieņemtu lēmumu par Valsts policijas darbinieku piesaisti. Bez policijas darbinieku piesaistes nebūs iespējama korekta apdrošināšanas gadījuma pieteikšana.
2. Ja ir norauta degvielas "pistole" un/ vai bojāta degvielas uzpildes iekārta, pārtrauc degvielas padevi konkrētajam sūknim, izmantojot pogu "Apstādināt" kases sistēmā un pārliecinies, ka degviela neizplūst.
3. Ja degviela izplūst, pārtrauc arī bojātā degvielas uzpildes sūkņa strāvas padevi – atslēdz attiecīgo drošinātāju elektrības sadales skapī. Zvani Tehniskajai daļai (skati pēdējā lapā 6. kontaktinformāciju).
4. Ja ir noplūdusi degviela, rīkoties, kā norādīts sadaļās "Liela (>10 L) / neliela (<10 L) degvielas noplūde". Ja ir aizdegšanās, rīkoties, kā norādīts sadaļā "Aizdegšanās degvielas uzpildes laukumā (pie pildnēm)".
5. Līdz ko iespējams, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.



Ja DUS teritorijā noticis ceļu satiksmes negadījums, kurā iesaistītas ne vairāk kā 2 automašīnas (nevienu auto nav nepieciešams evakuēt) un nav cietis neviens cilvēks un nav bojāts AS "VIRŠI-A" īpašums, tad 2 (divu) cietušo automašīnu vadītāji aizpilda "Saskaņotais paziņojums par ceļu satiksmes negadījumu" uz drukātām veidlapām vai arī elektroniski mobilajā lietotnē "LTAB OCTA".

DEGVIELAS KVALITĀŠU SAJAUKŠANĀS:

1. Nobloķē VISUS degvielas sūknus ar "STOP" pogu (uz sienas vai kases sistēmā).
2. Komunikācijā ar klientiem informē, ka radušās tehniskas problēmas, uzreiz neminot, ka ir notikusi degvielas sajaukšanās.
3. Noskaidro, kurā rezervuārā (degvielas kvalitātē) notikusi sajaukšanās – izmanto DUS tehnoloģisko iekārtu shēmu, lai noskaidrotu, kuros degvielas rezervuāros notikusi degvielas sajaukšana. Kad tas ir izdarīts, var atsākt degvielas tirdzniecību no pārējiem degvielas rezervuāriem.
4. Noskaidro, kuri klienti iepildījuši pareizo degvielas kvalitāti – mutiski informē viņus par to, ka viņi var turpināt ceļu.
5. Klientu (vai vairākus klientus), kurš, iespējams, iepildījis sajaukto degvielas kvalitāti, lūdz uzgaidīt un nedarbināt automašīnas dzinēju. Informē, ka, iespējams, ir notikusi degvielas sajaukšanās un, iespējams, viņš šo sajaukto degvielu ir uzpildījis savā automašīnā. Palūdz šim klientam aizpildīt "Iesniegums par degvielas kvalitāti". DUS vadītājs (vai viņa aizvietotājs) aizpildītās veidlapas ieskanējumu sūta uz sudzibas@virsi.lv

STOP





6. Informē DUS vadītāju un loģistikas vadītāju (skati pēdējā lapā 1. un 10. kontaktinformāciju).



7. Informē cietušo klientu par to, ka pastāv iespēja no mūsu puses nogādāt viņa automašīnu servisā. Tālāk šo jautājumu risinās Pārdošanas daļa.

8. Nobloķē attiecīgās degvielas kvalitātes uzpildes pistoles, izmantojot brīdinošās uzlikas.

STOP

9. Veic kontrolmērījumus ar mērstieni, lai pārlicinātos par mērījumiem.

10. Līdz ko iespējams, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.



11. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai! Tirdzniecību DUS atļauts atsākt tikai ar loģistikas vadītāja atļauju.

NELIELA DEGVIELAS NOPLŪDE (MAZĀK PAR 10 LITRIEM):

1. Ja degvielas noplūdusi klientam, pārtrauc degvielas uzpildi ar pogu "Apstādināt" kases sistēmā.

2. **Norobežo degvielas noplūdes laukumu** (izmanto brīdinājuma konusus un/ vai norobežojošo lentu).

3. Uzvelc darbam nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus (augstas redzamības vesti vai jaku, degvielu necaurļaidīgus cimdus, ja nepieciešams – zābakus) un noklāj izplūdušo degvielu ar tīru absorbentu. **Noplūdušo degvielu aizliegts ieskalot kanalizācijā!**

4. Izvērtējot situāciju, ja tas ir iespējams un nerada risku veselībai, palīdzi klientam nostumt automašīnu drošā attālumā (iespējams tikai ar vieglajām automašīnām, motocikliem, motorrolleriem, kvadricikliem u.tml. transportlīdzekļiem). **Šo AIZLIEGTS veikt sievietēm.**

5. **UZMANĪBU!** Benzīna un gāzes noplūdes/ norobežotajā zonā **kategoriski aizliegts** lietot atklātu liesmu, smēķēt, iedarbināt automašīnu, aizcirst durvis, ieslēgt un izslēgt elektroiekārtas, runāt pa mobilo tālruni – benzīna izgarojumu, gāzes aizdedzināšanai pietiek ar dzirksteli un statisko izlādi!

6. Izvērtējot aizdegšanās risku, nepieciešamības gadījumā sagatavo ugunsdzēsības aparātus un līdzekļus, lai būtu iespēja momentāni likvidēt aizdegšanos. **Naftas produktus aizliegts dzēst ar ūdeni!**

7. Ja ar degvielu ir aptraipīts klienta apģērbs vai ir cietis klienta īpašums, un/ vai veselība, iedod klientam aizpildīt "Iesniegums par pakalpojumu/preču kvalitāti".



8. Ziņo DUS vadītājam, reģionālajam vadītājam un par vides aizsardzību atbildīgajam darbiniekam (skati pēdējā lapā 1., 2., 11. kontaktinformāciju).

9. Izlietotais absorbents jāsaslauka un jāieber izlietotā absorbenta konteinerā.



10. Līdz ko iespējams, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski. Ja aizpildīta veidlapa "Iesniegums par pakalpojumu/preču kvalitāti", DUS vadītājs (vai viņa aizvietotājs) tās ieskanējumu sūta uz sudzibas@virsi.lv



11. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai! Tirdzniecību pie konkrētās uzpildes vietas atļauts atsākt tikai pēc tam, kad iespējamie riski ir novērsti.

DEGOŠĀ AUTOMAŠĪNA DUS TERITORIJĀ:

1. **Nekavējoties izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz 112**

- īsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg),

- nosauc precīzu/ viegli saprotamu DUS adresi:

DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", PATVERSMES IELA 12, LIEPĀJA

- atbildi uz dispečera jautājumiem,

- nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties atkārtoti.



2. Dzēšanai izmantojami DUS pieejamie ugunsdzēsības aparāti un pārklāji. Izvērtē situāciju, pirms dodies palīgā dzēst degošu automašīnu! Ja nepieciešams, palīdzi degošajā automašīnā esošajiem cilvēkiem izkļūt drošībā, taču neapdraudi sevi.
3. **UZMANĪBU!** Aizliegts izmantot ūdeni, ja aizdegusies automašīnas motortelpa, jo tas var izraisīt elektroinstalācijas īssavienojumu, kas var izsaukt degvielas aizdegšanos. Aizdegušos motortelpu dzēš caur radiatora režģi vai, paverot motora pārsegu tikai tik daudz, lai zem tā varētu ievietot ugunsdzēsības aparāta lokano caurulīti. Pretējā gadījumā – strauji atverot motora pārsegu, liesmas būtiski pieaugs, kā dēļ pastāv risks gūt smagus apdegumus un strauji attīstīties ugunsgrēkam.
4. Ja aizdegšanās nav motortelpā, svarīgi, lai tiktu izslēgts automašīnas dzinējs.
5. **Aizliegts pārvietot degošu automašīnu!** To drīkst darīt tikai ugunsdzēsēji.
6. Ja degošo automašīnu nenodzēš sākuma stadijā (liesmas pārņēmušas visu automašīnu) un, ja tas ir droši, slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi ar norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.
7. Ja ir cietuši cilvēki, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112.
8. Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).
9. Pēc ugunsgrēka likvidēšanas aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
10. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!



DUS ATSTĀTS NEZINĀMAS IZCELSMES PULVERIS, SPRIDZEKLIS:

1. Ja DUS telpās vai teritorijā atrod nezināmas izcelsmes pulverveida vielu vai tabletiņas, kas varētu būt **NARKOTISKĀS VIELAS**, tūlīt zvanī drošības virsniekam (skati pēdējā lapā 7. kontaktinformāciju), lai pieņemtu lēmumu par Valsts policijas darbinieku piesaisti.
2. Atrodot DUS teritorijā vai telpā nezināmas izcelsmes priekšmetu, kura izskats raisa aizdomas par iespējamu **SPRĀDZIENBĪSTAMO PRIEKŠMETU** (soma, kaste, redzami pievienoti vadi u.tml.), neaiztiec to!
Saņemot zvanu ar informāciju par sprādzienbīstamu priekšmetu DUS, centies saņemt pēc iespējas vairāk informācijas no zvanītāja:
 - kur novietots sprādzienbīstams priekšmets?
 - kā šis priekšmets izskatās?
 - kādas ir ziņotāja prasības?
 - vai zvanītājs joko?
3. Spied apsardzes trauksmes pogu.
4. **OBLIGĀTI** ziņo Policijai pa tālruni 110 vai 112 un veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).
5. Informē visus kolēģus par aizdomīgā priekšmeta atrašanās vietu un aizliegumu tuvoties.
6. Palūdz klientus, pakalpojumu sniedzējus un sadarbības partnerus atstāt DUS.
7. Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi ar norobežojošo lentu un/ vai brīdinājuma konusiem, piesaistot apsardzes darbiniekus.
8. Sagaidi Policiju un rīkojies atbilstoši viņu norādījumiem.
9. Līdz ko ārkārtas situācija novērsta, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
10. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!
DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvusi Policija un uzņēmuma vadība.



NELAIMES GADĪJUMS AR CILVĒKU – CIETIS DARBINIEKS VAI KLIENTS:

1. Ja pats, kolēģis vai DUS klients ir guvis traumu vai arī strauji ir pasliktinājies veselības stāvoklis, jāsniedz 1. palīdzība. **Pirmo palīdzību kaut kādā mērā var sniegt ikkatrs**, piemēram: palīdzība piecelties/ apsēsties/ apgulties, palīdzība atnest cietušā zāles un/ vai glāzes ūdens pasniegšana, nomierinoša saruna, apsēja uzlikšana u.tml. Ja darbu ir iespējams turpināt, tad to darām (piemēram – uz sagriezta pirktā uzlikts plāksteris). **Atceries** – ja iespējams kontakts ar cita cilvēka asinīm, obligāti uzvelc gumijas cimds!
2. Ja traumu guvušā darbinieka dzīvība nav apdraudēta, taču nepieciešams veikt medicīniskas manipulācijas vai izmeklējumus, patstāvīgi vai ar kolēģu/ tuvinieku palīdzību jānodrošina uz medicīnas iestādi.
3. **Ja ir apdraudēta darbinieka vai klienta dzīvība** (stipra asiņošana, lielo kaulu lūzums vai atvērts lūzums, galvas/ muguras trauma, insults, infarkts u.tml.), nekavējoties:
 - **izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112,**
 - **veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā),
 - ja cietis DARBINIEKS un ja tas ir iespējams, **veic nelaimes gadījuma apstākļu fotofiksāžu.**
4. **Ja DUS teritorijā ir nomiris cilvēks**, tad:
 - **apklāj mirušo un izolē zonu ap mirušo** (ja tas noticis teritorijā – ierobežo zonu ar konusiem un lentām, ja tas noticis tirdzniecības zālē – aizslēdz veikalu un izvieto uz durvīm plakātu "DUS slēgts tehnisku iemeslu dēļ"),
 - **obligāti zvani 112 un informē par notikušo,**
 - **veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā).
5. Līdz ko iespējams, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.
6. Ja darba pienākumu pildīšanas laikā traumu guvis un darba pienākumus turpmāk vairs nespēj pildīt DUS darbinieks, nelaimes gadījums darbā jāizmeklē saskaņā ar valsti noteikto kārtību, tādēļ cietušajam, kolēģim – lieciniekiem un/ vai DUS vadītājam jāsniedz rakstisks "Paskaidrojums par nelaimes gadījumu". Paskaidrojums jāaizpilda pie pirmās iespējas – ja iespējams, tad uzreiz vai pēc nākšanas pie pilnas apziņas.
7. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!



AIZDEGŠANĀS DEGVIELAS UZPILDES LAUKUMĀ (PIE PILDNĒM):

1. **Nobloķē VISUS degvielas sūkņus ar "STOP" pogu** (uz sienas vai kases sistēmā).
2. **Spied uguns aizsardzības sistēmas trauksmes pogu** (tā raidīs trauksmi arī apsardzei).
3. **Norādi klientiem pulcēšanās vietu** (saskaņā ar Ugunsdrošības instrukcijā noteikto) un liec uz turieni doties. Pārliecinies, ka labierīcībās neviens neatrodas.
4. **Izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz 112**
 - īsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg),
 - nosauc precīzu/ viegli saprotamu DUS adresi:
DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", PATVERSMES IELA 12, LIEPĀJA
 - atbildi uz dispečera jautājumiem,
 - nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms!
5. **Ja tas neapdraud veselību un dzīvību, sāciet ugunsgrēka likvidēšanu ar ugunsdzēsības aparātiem un/ vai ugunsdzēsības pārklājumiem.**
6. **Ja ir cietuši cilvēki, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112.**
7. **Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā).
8. Pēc ugunsgrēka likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.










9. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!



UGUNSGRĒKS DUS ĒKĀ:

1. **Spied uguns aizsardzības sistēmas trauksmes pogu**, ja ugunsgrēka trauksme jau neskan (tā raidīs trauksmi arī apsardzei). 
2. Norādi klientiem pulcēšanās vietu (saskaņā ar Ugunsdrošības instrukcijā noteikto) un liec uz turieni doties. Pārliecinies, ka labierīcībās neviens neatrodas.
3. **Nekavējoties izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz 112**
 - Īsi pastāsti, kas noticis (kas deg, kur deg),
 - nosauc precīzu/ viegli saprotamu DUS adresi:
DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", PATVERSMES IELA 12, LIEPĀJA
 - atbildi uz dispečera jautājumiem,
 - nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties atkārtoti.
4. **Atslēdz elektrības padevi (IEVADS)** visai DUS galvenajā elektrības skapī vai elektrības ievadā.
5. **Ja tas neapdraud veselību un dzīvību, sāciet ugunsgrēka likvidēšanu** ar ugunsdzēsības aparātiem un/ vai ugunsdzēsības pārklājumiem.
6. **Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi** ar norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.
7. Ja ugunsgrēku nav iespējams dzēst vai neizdodas to likvidēt, pašam(-iem) doties uz drošu pulcēšanās vietu – ja norādītā pulcēšanās vieta konkrētajā situācijā nav droša, doties tālāk no apdraudējuma (tālāk no rezervuāriem un gāzes baloniem, nelabvēlīga vēja virziena gadījumā).
8. Ja ir cietuši cilvēki, **izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112.**
9. Atrodoties drošā vietā, **veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā). 
10. Sagaidot ugunsdzēsējus, norādi tuvāko **ūdens ņemšanas vietu un informē** par objekta specifiku (ja iespējams – informē par aptuveno degvielu atlikumu un izvietojumu).
11. **Rīkojies saskaņā ar ugunsdzēsēju norādījumiem.**
12. Pēc ugunsgrēka likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi **"Negadījuma akts"**. DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski. 
13. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai! DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvuši ugunsdzēsēji un uzņēmuma vadība.

LIELA DEGVIELAS NOPLŪDE (VAIRĀK PAR 10 LITRIEM):

1. **Nobloķē VISUS degvielas sūkņus ar "STOP" pogu** (uz sienas vai kases sistēmā). 
2. **Nekavējoties izsauc ugunsdzēsējus, zvanot uz 112**
 - Īsi pastāsti, kas noticis (kāda degviela un cik daudz noplūdusi),
 - nosauc precīzu/ viegli saprotamu DUS adresi:
DEGVIELAS UZPILDES STACIJA "VIRŠI", PATVERSMES IELA 12, LIEPĀJA
 - atbildi uz dispečera jautājumiem,
 - nepārtrauc sarunu pirmais un esi sazvanāms – var rasties nepieciešamība sazināties atkārtoti.
3. **Atslēdz strāvu visām elektroiekārtām, kuras atrodas noplūdes zonā un tuvākajiem objektiem** (skaties elektrosadales shēmu un/vai marķējumu uz drošinātājiem).
4. **Izsauc apsardzi – spied apsardzes trauksmes pogu.** 
5. **UZMANĪBU!** Benzīna un gāzes noplūdes/ norobežotajā zonā kategoriski aizliegts lietot atklātu liesmu, smēķēt, iedarbināt automašīnu, aizcirst durvis, ieslēgt un izslēgt



elektroiekārtas, runāt pa mobilo tālruni – benzīna izgarojumu, gāzes aizdedzināšanai pietiek ar dzirksteli un statisko izlādi!

6. Norobežo degvielas noplūdes laukumu (izmanto brīdinājuma konusus un/ vai norobežojošo lentu).

7. Slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi ar norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.

8. Uzvelc darbam nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus (augstas redzamības vesti vai jaku, degvielu necaurlaidīgus cimodus, ja nepieciešams – zābakus) un norobežo izplūdušo degvielu ar absorbentu. **Noplūdušo degvielu aizliegts ieskalot kanalizācijā!**

9. Sagatavo ugunsdzēsības aparātus un līdzekļus, lai būtu iespēja momentāni likvidēt aizdegšanos. **Naftas produktus aizliegts dzēst ar ūdeni!**

10. Izvērtējot situāciju, ja tas ir iespējams un tas nerada risku veselībai, palīdzi klientiem nostumt automašīnu drošā attālumā (šis noteikumi attiecas tikai uz vieglajām automašīnām, motocikliem, motorolleriem, kvadricikliem u.tml. transportlīdzekļiem). **Šo AIZLIEGTS veikt sievietēm!**

11. Kopā ar apsardzi nepieļaujiet jebkāda autotransporta iebraukšanu un automašīnas dzinēju iedarbināšanu degvielas noplūdes/ norobežotajā zonā. **Ievērot īpašu piesardzību, ja noplūdis benzīns vai autogāze (LPG), jo šajā zonā ir izveidojusies paaugstināta sprādzienbīstamības koncentrācija!**

12. Degvielas izgarojumi ir kaitīgi ieelpojot – noplūdes zonā bez vajadzības neuzturēties. Stāvēt, arī liesmas dzēst no vēja puses.

13. Aizver visus DUS logus un arī durvis, lai degvielas tvaiki nenokļūtu DUS iekštelpās

14. Ja ir cietuši cilvēki, **izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību – 113 vai 112.**

15. Veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā (pirmspēdējā lapā).

16. Sagaidot ugunsdzēsējus, norādi tuvāko **ūdens ņemšanas vietu un** informē par objekta specifiku (ja iespējams – informē par aptuveno degvielu atlikumu un izvietojumu).

17. Rīkojies saskaņā ar ugunsdzēsēju norādījumiem.

18. Pēc ārkārtas situācijas likvidēšanas un situācijas normalizēšanās aizpildi **"Negadījuma akts"**. DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.

19. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai! DUS darbību atļauts atsākt tikai pēc tam, kad to atļāvuši ugunsdzēsēji un uzņēmuma vadība.

GĀZES NOPLŪDE: AUTOGĀZE, CNG, APKURES KATLS, GĀZES BALONI:

Sajūtot gāzes specifisko aromātu (pievienoto odorantu), veicīgi jācenšas noskaidrot gāzes noplūdes avotu un jānovērš bīstamība.

1. Ja noplūst autogāze (LPG) no spiedvertnes vai uzpildes iekārtas:

- **nobloķē** autogāzes (LPG) sūkni uz iekārtas un kases sistēmā,
- **izslēdz** galveno gāzes elektrības ievadu (skaties elektrokapja shēmu),
- **atslēdz** strāvu visām elektroiekārtām, kuras atrodas noplūdes zonā un tuvākiem objektiem,
- spēcīgas noplūdes gadījumā lēnām noslēdz ventīļus saskaņā ar **"AGUS avārijas rīcības karti"** un/ vai nostatus no iekārtas sazinies ar atbildīgo personu par gāzes saimniecību (skati pēdējā lapā **9. kontaktinformāciju**) un seko viņa norādījumiem.

2. Ja noplūst saspīstā dabasgāze (CNG) no uzpildes iekārtas vai CNG mājas:

- nostatus no iekārtas sazinies ar atbildīgo personu par gāzes saimniecību (skati pēdējā lapā **9. kontaktinformāciju**) un seko viņa norādījumiem.

3. Ja noplūst dabasgāze no gāzes apkures katla:

- **noslēdz gāzes ventīli**, mūsu DUS ir 2 varianti – ventīlis atrodas zem paša apkures katla vai arī grīdas līmenī, apkures katla telpā (dažām DUS – ārpusē, pie katlu telpas durvīm),

- atver visas iespējamās durvis, logus un nostiprini tos (nodrošini pret logu, durvju aizcīršanos), lai telpa maksimāli vēdinātos, tādējādi neveidojot sprādzienbīstamu vidi,
- atrodoties ārpus katlu telpas, sazinies ar atbildīgo personu par gāzes saimniecību (skati pēdējā lapā 9. kontaktinformāciju) un seko viņa norādījumiem.

**4. Ja konstatēta gāzes (propāns-butāns) noplūde no gāzes balona:**

- ja iespējams – **pārbaudi**, vai vārstulis un noslēdzošais uzgrieznis ir stingri aizgriezti,
- ja gāze turpina noplūst, zvani gāzes balonu servisa/ avārijas dienestam – **800 004 04**,
- ja noplūde ir spēcīga, izsauc ugunsdzēsējus – zvani **112**.

**5. VISOS GĀZES NOPLŪDES GADĪJUMOS NOROBEŽO ZONU AP NOPLŪDES VIETU VISMAZ 10 PLATU SOĻU ATTĀLUMĀ, VĒJA VIRZIENĀ** (bezvēja gadījumā – vismaz 10 platu soļu rādiusā ap noplūdes vietu).**6. UZMANĪBU!** Gāzes noplūdes/ norobežotajā zonā kategoriski aizliegts lietot atklātu liesmu, smēķēt, iedarbināt automašīnu, aizcirst durvis, ieslēgt un izslēgt elektroiekārtas, runāt pa mobilo tālruni – gāzes aizdedzināšanai pietiek ar dzirksteli un statisko izlādi!**7. Kamēr noplūdes iemesls nav atklāts un novērsts, aizliegts veikt autogāzes (LPG) / saspīestās dabasgāzes (CNG) uzpildi automašīnās, lietot gāzes apkures katlu, pārdod vai apmainīt gāzes balonus.****STOP****8. Nepieciešamības gadījumā jāpārtrauc visas DUS darbība, kamēr noplūdes cēlonis nav novērsts – tādā gadījumā veic apziņošanu saskaņā ar apziņošanas shēmu ārkārtas situācijā** (pirmspēdējā lapā). Ja noplūst dabasgāze (CNG, gāzes apkures katls), zvani arī gāzes avārijas dienestam uz **114!****9. Ja DUS darbības ir pārtrauktas, slēdz DUS teritoriju – iebrauktuvi/ izbrauktuvi ar norobežojošo lentu, brīdinājuma konusiem.****10. Līdz ko ārkārtas situācija novērsta, aizpildi "Negadījuma akts". DUS vadītājs, pie pirmās iespējas, aktu reģistrē elektroniski.****11. Medijiem un citiem interesentiem komentārus atļauts sniegt tikai Mārketinga daļai!****TELEFONA NUMURI, APZIŅOŠANAS SHĒMA ĀRKĀRTAS SITUĀCIJĀ:**

(nomaināmas lapas)

